

ఇన్ రాజకీయం కిల్వం...

లోకసత్తాట్రమ్మ

ప్రాంగణం - 02
మార్గములు

ప్రాంగణం - 03
మార్గములు 1-15-2018

కొత్తతర్పం నాయకత్వాన్ని సమకూర్చుటానికి
'యూట్ ఫర్ బెట్టర్ ఇండియా డాట్యూక్షమ్' : జేట్

గుజరాతీ సురాజ్య సందేశం

2జీ కేసులో
దేశానికి జిలగిన
ఒకే ఒక్క మేలు
లోకసత్తా పిటిషన్
ద్వారానే జిలగించి

అవసీతి అధికారులను పట్టిస్తే క్యాప్ట్ ప్రైజ్

"అవసీతి అధికారులను విసీటికి పట్టించండి.... నగదు నెజరానా పాంచండి"... వరంగల్కు చంచిన అవసీతి వ్యక్తిరేక సంఘ జ్ఞాల దూషణించిన ఈ వోట్స్‌రైస్ లోక్‌సభల్ల వ్యవస్థాపకుడు దాక్షర్ జయప్రకాశ్ నారాయణ్ ప్రొదరాబాద్లో ఆమిష్ట్రించారు. జల్లు స్టోయి అధికారులను విసీటికి పట్టించిన వారికి రూ.20 వేలు, ముండల, గ్రామస్టోయి అధికారుల విషయంలో రూ.15 వేలు, రూ.10 వేలు వగదును ల్రోజ్‌ఫ్లాప్‌కంగా అందిస్తామని జ్ఞాల స్కాచ్‌ండ సంఘ సలహితారుడు ఎం. శ్రీనివాసమాధవ్, అధ్యక్షుడు ఎన్. ప్రతాంత్ పేర్కొన్నారు.

తొలుత ఉమ్మడి వరంగల్ జల్లులో అములు చేపామని, ల తొలుత రాష్ట్రమాన్మంగా విన్నర స్టోయిని తెరిపారు. జ్ఞాల అవసీతి వ్యక్తిరేక కార్యక్రమాలకు లోక్‌సభల్ల మద్దతుంటుందని చెబుతుంచేసి మారిని అభిపూసించారు.

పొరసేవల చట్టం తేవాలి

ప్రజలను వేధిస్తున్న రోజువారీ అవసీతి పోరసేవల చట్టాన్ని అములు చేయాలని లోక్‌సభల్ల నేతలు అన్నారు. ఈ చట్టం నమునాను లోక్‌సభల్ల రూపొందించ పంచినా. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఇంకా తాత్కారం చేసేటిందన్నారు. అంతర్జాతీయ అవసీతి వ్యక్తిరేక బినాన్ని పురుషులంచుకుని లోక్‌సభల్ల పొర్కె రాష్ట్ర కార్యాలయంలో రొండిటేబులే నమూవేళాన్ని నిర్మించారు. అసంతరం అవసీతి దిష్టైబ్యూస్యులు దహనం చేశారు. లోక్‌సభల్ల పొర్కె రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు దుర్గారావు, కార్యదర్శి సరోజాదేవి, విద్యార్థినాత్ర అధ్యక్షుడు రాజీవ్, కార్యదర్శి పూర్వాచందర్, రంజన్, వెంకట్, విమలాదేవి తదితరులు పొల్గాన్నారు. సుఖ్యాస్తిలో నిర్మించిన కార్యక్రమంలో లోక్‌సభల్ల జల్లు ప్రధాన కార్యదర్శి పట్టిటి రమేష్ కుమార్, ఇంధార్నీ సత్యయ్య, పర్మింద ఇంధార్నీ శ్రీనివాసరావు, లేమయ్య, కిరణ్, మధు, నాగరాజు తదితరులు పొల్గాన్నారు.

నేరచలత్త కుగినవాలని నియంత్రించాలి

నేరచలత్త కరిగిన, అవసీతివరులైన ప్రజాప్రతినిధిలభై విచారణ చేసేందుకు ప్రత్యేక కోర్టుల్లో ఏర్పడు చేయాలని లోక్‌సభల్ల దాన్నాట్కాగా కోరుతోందని. ఈ దిశగా నుప్పింకోర్టులో ముందుగొను పడటం మంచి విలాసముందని పొర్కె తెలంగాణ అధ్యక్షుడు డా. పొందురంగారావు అన్నారు. ప్రత్యేక కోర్టులలో పొటు స్వతంత్ర ప్రాసిక్స్యాప్టన్ ఏర్పాటుకు వేగంగా చర్చలు తీసుకోవాలని కోరుతూ రాష్ట్ర ఎన్నికల లభికార నాగీర్ధిని కఠిని కోరారు. దుర్గారావు, సరోజాదేవి, కిరణ్ త్వరితరావు తదితరులు పొల్గాన్నారు.

జన రాజక్యం క్రూ....
లోక్సత్తాట్లేస్
 పత్రపత్రిక

జనవరి 1-15, 2018

పఠపుటి - 1

పఠించికి - 01

లోక్సపు వేడీల్లో...

సురాజు యాత్ర ఎందుకోసం ?	5
సురాజు పరిష్కారాలపై	8
సురాజు లక్ష్మీల కోసం పనిచేయటం కంటే.....	16
జీటన్ తీర్మానిఖంలో కూడా ఎందుకు	18
మాట్లంలో మార్పుని అడ్డకోపటం	20
మన వద్ద బెంచ మార్కెట్లే?.....	22
విద్యుత్తోనే కులాలక్షితంగా గొరవం.....	23
షైక్స్‌ప్రైయర్కి దక్కుతున్న గొరవం ముల్లకు.....	24
పేషింట్లు నెలకు 18,000 మంది.....	25
ఎన్నికల రాజీకియ వ్యవస్థ ఏకైక మార్గం కాదు... ..	26
సురాజు సాఫ్ట్‌పన కోసం కృషి చేసే పాల్టీలకు.....	27
నాణ్ణమైన విద్యుత్తోనే నిజమైన విప్పవం.....	28
డిజిటల్ లక్ష్మాన్స్‌తో అందరూ	29
ప్రాచినమా ? అధునికమా ?.....	30
బంటల పెరిటం చేస్తున్న జీవే	33
2జీకుంభకోపంపై తీర్పు అశ్వరూపరచలా.....	34

తండ్రాక్స్ తండ్ర్రుక్

రచనలు పంపండి

'లోక్సత్తా ట్రైమ్స్' పత్రికలో ప్రచురణ కోసం
 వ్యాసాలు, గేయాలు, కార్యాలు, ఉత్సాహాలు, ఉత్సాహాలు ఈ
 కింది చిరునామాకు పంపండి.

ఎడిటర్, లోక్సత్తా ట్రైమ్స్,
 తుల్పు అపార్ట్‌మెంట్స్
 6-3-655, ప్లాట్ నెం. 407
 సివిల్ సప్టయిన్ ఆఫీస్ వెనుక
 సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్ - 500 082
 ఫోన్ : 040-23310288
 ఫోన్ / ఫ్యాక్స్ : 040-23311816
 accountsdept@loksatta.org
 loksattatimeslsp@gmail.com

చందా వివరాలు

జన రాజకీయ వాణి 'లోక్సత్తా ట్రైమ్స్' పత్రిక
 చందా దారులుగా చేరండి... చేర్పంచండి.
 సంప్రదించవలసిన ఫోన్ నం: 040-23311816

విడి ప్రతి : రు. 10 ,
 ప్రియాది చందా : రు. 200
 మూడేళ్ళ చందా : రు. 500

చందా రుసుమును "లోక్సత్తా ట్రైమ్స్"
 ఎకొంట్ నం: 62007167836, SBI పంజాగుట్
 బ్రాంచ్, హైదరాబాద్ పేరిట అన్లైన్ క్రెడిట్
 చేసి వివరాలను ఇ-మెయిల్ చెయ్యవచ్చు.

IFSC No: SBIN0020072

లోక్సత్తా ప్రకటన రేట్లు

బ్లాక్ & వైట్, మీలీకలర్	రూ. 2,500	రూ. 5,000	రూ. 10,000	రూ. 20,000
సగం పేజీ	₹ 2,500	₹ 5,000	₹ 10,000	₹ 20,000
పూర్తి పేజీ	-	₹ 20,000	-	-
సెంట్లు (ప్రైండ్)	₹ 10,000	₹ 20,000	-	-
బ్యాంక్ ప్రైండ్	-	₹ 15,000	-	-
బ్యాంక్ ఇన్‌ప్రైండ్	-	₹ 15,000	-	-

♦ ప్రకటన రుసుము Loksatta Times
 పేరిట హైదరాబాద్లో చెల్లుబాటు అయ్య
 విధంగా చెక్/డిడి రూపంలో పంపగలరు.

బుక్ & కపర్ డిజైన్ : సునీత అలిమ్మి

గుజరాత్ సురోజు సందేశం

ఎన్నికల్లో ఎలాగేలాగెలవటబేచాజికీయం అనే పలవితిలోనే జలిగినా గుజరాత్ తాజా లసెంబ్లీ ఎన్నికలు చాలా విలువైన సందేశాన్ని పొలకులకు, పార్టీలకు, దేశానికి ఇస్తున్నాయి. అభికార, ప్రతిపక్ష పార్టీలకు అర్థమయ్యే రీతిలోనే, వాటి సాంప్రదాయ రాజికీయం పలభితిలోనే ఈ సందేశం దాగి ఉంది. గుజరాత్లో వరసగా ఆరోసాల అభికారంలోకి రాపటం చిన్న విషయం కాదు. కానీ ప్రధాని మోటి పార్టీకి గెలుపు పెద్ద విషయంకాని పలితులే తొలినుండి అక్కడ ఉన్నాయి. ఎన్నికల సమయం వచ్చేసులకి మాత్రమే మోటి బెంబెల్తుంచి వచ్చింది. తన అరచేతిలోనే తారటాలుతూన్న అభికారం కాంగ్రెస్ పార్టీ చేతిలోకి వెళ్లపాఠితుండన్న భయం మోటిని కుచివేసింది. ఆరోసాల బులైట్ బిగలేదు, బచ్చగయా అని ఈపిలిఫేల్స్ కోపాల్స్ వచ్చింది. హిమాచల్ ప్రదేశ్ లో బీజేపీ గెలుపుకన్నా గుజీలో మోటి పార్టీ ఎంత మెజాలటిలో అభికారాన్ని నిలబెట్టుకుంది అనే దానికన్నా కూడా.. గెలుపు అపకాశాలన్న డస నుంచి గట్టిక్కెలే చాలు అనే స్థాయికి బిగజాలి చెమటలు కక్కాల్విన పలస్తుతి మోటి పార్టీకి ఎందుకొచ్చింది అనేదే చర్చానీయాంశం! నిజానికి గుజరాత్లో మోటి పార్టీకి సానుకూలపరిశీతులవేసక. ‘ప్రతామ్మాయాయం లేదు’ (టీఎస్) అనే భావం ఉంది. కాంగ్రెస్ కంటే కాస్త మెరుగైన ప్రతిపక్షం ఉంటే, బిటు వేయాలని గుజరాతీలలో పలుపురు భావించారు. చివరకు ఎజిండాపరంగా పెద్దగా కసరత్తు లేకుండా మోటి తరపటిలో ప్రచారగిమ్మిక్సులను, కులకూర్చులను కాంగ్రెస్ చేయటంతోనే. రంగులు వెలిసిపోయినట్టు మోటి ఆత్మరక్షణలో పడాల్సి వచ్చింది. బీనికంతలీకి కారణం పెద్ద నోట్ల రద్దు, జీవ్సీ అనే వాదరనులున్నాయి నోట్ల రద్దు మోటి ఇమ్మెచ్చిన భాలీగా పెంచిందని మనం ముల్లిపోకుడాడు. అమలులో దాని ఘనితాలు కనిపించకపోయటంతోనే తేడా మొదలైంది. అసమర్థంగా వ్యవాలించటం, నోట్ల రద్దు లక్ష్మీలైన నల్లధసం, అవినీతి నిరోధాలను సాధించటానికి ఇతర సంస్కరణల్లి అమలుచేయకపోయటం వల్ల అదో వ్యాధా ప్రయాసగా తయారై ప్రజల్లో వ్యక్తిగేత కలిగింది. అలాగే జీవ్సీ విషయంలో చ్ఛించి, అవరోధాలను తొలిగించే చర్చలు అమలుచేయకుండా, పన్నులకు తగ్గసేవలంబించకుండా తన పురులో పుట్టిన పడియాలను అమలు చేయాల్సిందే అన్నట్టు మోటి అసుసలించారు. ఇలా నోట్ల రద్దు, జీవ్సీల నిర్మయాల కంటే.. వాటి రూపకల్పన, అమలు తీరులోనే మోటి విషులముయారు. గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు అసుసలించిన తీరునే ప్రధాని మోటి అసుసలించటం వల్ల ఈ కార్బూక్మాల్లో సమస్యలు తలెత్తాయి. లోకసభలు ఉద్దేశ్యంలో ప్రశ్నలో లోకసభలో ప్రైల్చెప్రాజెక్టు ద్వారా విద్యుత్తు పంపిణీ న్యాయాల్వీన్ 30 శాతం నుంచి 16 శాతానికి లోకసభల్లో తగ్గించింది. త్రాన్స్పోర్ట్ మరమ్మతులో అవినీతి లేకుండా రైతులకు వెంటనే సరఫరా జిల్లగేలా చేసింది. విద్యుత్ రంగంలో వికెంట్రికరణ చేపడితే పంపిణీలో నష్టాల తగి భాలీగా ప్రజాధనం ఆడాకాపటంతోపాటు అవినీతి తగ్గుతుండని, ప్రతిగ్రామంలో ఇంద్రజిత్ ఉద్దేశ్యంలో నోట్ల రద్దు అంబి ఉపరిగుతుండని లోకసభల్లో అప్పుతే ప్రభుత్వాలకు నివేదిక ఇచ్చింది. బీజేపీ అగ్రనేత అరుణ్ జైట్లో స్వయంగా లోకసభల్లో కార్బూలయానికి వచ్చి ఈ విషయాలను తెలుసుకున్నారు. ఆ తర్వాత గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రిగా నరేంద్రమోటి అవే విద్యుత్ సంస్కరణల్లి అమలు చేశారు. ఆయన ప్రధాని కావటంలో గ్రామాలకు 24గంటల విద్యుత్ చుట్టూ విజయగాధలు కీలకపాత పాశిపించాయి. కానీ ఆ తర్వాతి డశకు రాప్రోన్ని తీసుకెళ్లే ఎజిండా మోటికి కొరపడింది. బీంతో నిరంతర విద్యుత్, సాగుసీటికి బాగుపడ్డ గ్రామాల నుంచే వ్యక్తిగేత మొదలైంది. తన పణి బ్యెక్ అలోచనను విస్తృతపరుచుకునేడుకు, మెరుగైన పలప్రామాలను అప్పునించేందుకు 2014 ఎన్నికల సమయంలో చేసిన ప్రయామ్లోకి విషయం తర్వాత కూడా మోటి కట్టుబడి ఉంటే ఆ లోపాన్ని పూర్వాలుకునేవారు. కానీ గుజరాత్ నమూనానే దేశప్రధానిగా కూడా అసుసలించే ధీరశిని మోటి అనుసరించారు. ధీంతో దేశవ్యాప్తంగా రాజకుంటున్న అసంతృప్తి గుజరాత్లో తీవ్రరూపించాన్ని సంతుంబించాడని. నాణ్యమైన విధు, అరోగ్యం, చట్టబడ్డపాలన, స్థావరిక ప్రభుత్వాలకు సాధికారం, ప్రభుత్వ కార్బూలయాల్లో లంచాలైని సేవలు, వ్యవసాయంలో ఆడాయం కోసం మోటి నుంచి కసీని ప్రయుక్తు ఉండేది. కంపెనీ గుజరాత్ ఎన్నికల్లో పాటీదార్ రాజేస్టర్ ఉద్దేశ్యం ఉద్దేశ్యం దగ్గర్చుండి పలు అసంతృప్తులు, అగ్రహితుల తలెత్తాపాటు వెంటం మందికి చదరపటం రాదు, దాదాపు 50 శాతం మందికి భాగాపీరాలు చేతకావు. వీరికి అధునిక అల్కి వ్యవస్థలో ఉపాధి ఎలా దొరుకుతుంది? ఉన్న తరపి విషయం మంచులు ఎలా అగుతాయి? గుజరాత్ గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఆస్తుల్లో కేసుకు సగటు ఖర్చు రూ.32,500. ఉత్తర ప్రదేశ్లో అస్తు ఖర్చుల్లో కేసుకు సగటు ఖర్చు రూ.32,500. ఉత్తర ప్రదేశ్లో అస్తుతున్న ఖర్చు కంటే ఇది దాదాపు నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ. అస్తుతు ఖర్చు భరించే కూరుకుపాటున్నారు. మరి పేదలకు ఎలా పాటితుంది? వ్యవసాయంలో ఎగుమతుల్లో పెంచి విగుమతుల్లో తగ్గించే విధానాలను అనుసరించటం వల్ల గత ముాడ్జెక్లలోనే ఏటా రూ.1,30,000కోట్ల మేర మన రైతులకు డిమాండ్ పడిపోయింది.. ఇవన్నీ గుజరాత్ ఎన్నికల్లో ప్రతిపాతించాయి. ఇవన్నీ మోటి స్వయంక్రమాల్లో ఉన్న ప్రయామ్లు ఎలా అగుతాయి? గుజరాత్ నాయిగా విధానాల నుంచి విధానికి విధుల్లో కేసుకు సగటు ఖర్చు రూ.32,500. ఉత్తర ప్రదేశ్లో అస్తుతున్న ఖర్చు కంటే ఇది దాదాపు నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ. అస్తుతు ఖర్చు భరించే కూరుకుపాటున్నారు. మరి పేదలకు ఎలా దొరుకుతుంది? వ్యవసాయంలో గుర్తున్న బడ్జెట్లలోనే పూర్తిగా నాయిగా నొఱిక్కున్న ప్రయామ్లు పెంచి విధానాలను అనుసరించటం వల్ల గత ముాడ్జెక్లలోనే ఏటా రూ.1,30,000కోట్ల మేర మన రైతులకు డిమాండ్ పడిపోయింది.. ఇవన్నీ గుజరాత్ ఎన్నికల్లో ప్రతిపాతించాయి. ఇంచిర్ ప్రయామ్లు నాయిగా విధానాల నుంచి విధానికి ప్రయామ్లు పెంచి విధానాలను అనుసరించటం వల్ల గత ముాడ్జెక్లలోనే ఏటా రూ.1,30,000కోట్ల మేర మన రైతులకు డిమాండ్ పడిపోయింది.. ఇవన్నీ గుజరాత్ ఎన్నికల్లో ప్రతిపాతించాయి.

సురాజ్య యూత్తీ ఎందుకింది?

- డాక్టర్ జయప్రకాంచ్ నారాయణ్

ఆసక్తి, తపన ఉన్న యువతకి ప్రత్యక్షంగా శిక్షణనిచ్చి ప్రజాసాధ్యమై వికాసానికి కొత్తతరం నాయకత్వాన్ని సమకూర్చటం సురాజ్య ఉద్యమ లక్ష్యం. అందులో భాగింగానే ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగించుకుంటూ, పెత్తండ్రాలీ సంస్కృతికి అస్థారం లేకుండా, ఎవరి పట్టణాల్లో, డ్యూక్లోల్లో వారు పనిచేసుకునేలా అందిస్తున్న యూత్తీ ఫర్ బెల్ర్ ఇండియా డాట్కామ్ వేబ్ ప్లాట్ఫాంలో పాటుపంచుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం.

స్వతంత్ర భారతదేశం ఇంతకాలం మనగలుగుతుందని తొలినాక్లలో ఎవరూ అనుకోలేదు. అత్యంత ఎక్కువ జనాభా, అందులో అత్యధికులు నిరుపేదలు, నిరక్కరాస్యులు, ప్రజాస్యమ్యం, స్వపరిపాలనలో అనుభవం లేనివారు, ఇన్ని కులాలు, మతాలు, భాషలు.. వీటి మధ్య భారత్లో ప్రజాస్యమ్యం, దేశ ఐక్యత సాధ్యం కాదనుకున్నారు. దేశం మనక్కలైపోతుందనుకున్నారు. ఆ రీత్యా ఆలోచిస్తే మనదేశం గొప్ప విజయం సాధించినట్టే లెక్క ప్రజాస్యమ్యాన్ని, దేశ ఐక్యతను పరిరక్షించుకుంటూ, శాంతియతంగా ఎన్నికల్ని నిర్వహించుకుంటూ, అధికారాన్ని శాంతియతంగా బధిస్తే చేస్తూ భారత్ నిలదొక్కుకుంది.

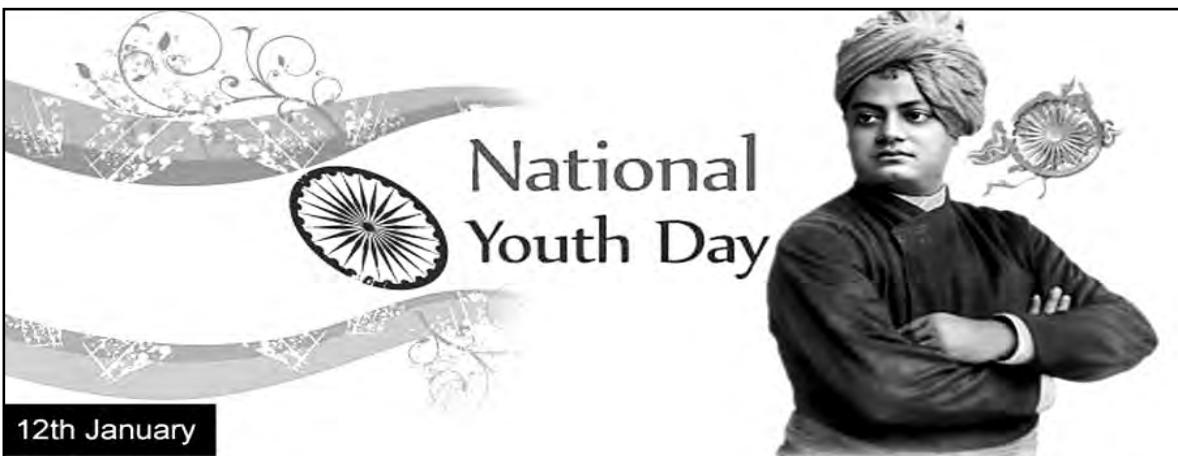
మనదేశంలో ఎన్నికలు పోటాపోటీగా జరుగుతాయి. దేశంలో అందరికీ రాజకీయ, ప్రాధమిక హక్కులు ఉన్నాయి. ఎన్నికెన ప్రభుత్వాలకు నిజమైన అధికారం ఉంది. మనతోపాటు

స్వతంత్రం పొందిన పలుదేశాల్లోలా.. ఎన్నికెనవారు ఎన్నిక కానివారిని జైక్లలో పెట్టటం ఉండదు.

అలాగే స్వతంత్రం వచ్చాక భారత్ రెండు విషయాల్లో చాలా అర్థవంతమైన ప్రగతిని సాధించి ప్రపంచ దేశాలకు మార్గం చూపింది.

ఒకలి) 22 అధికారిక భాషలుండలుం. అవి కూడా కోట్లమంది మాటల్లాడేవి. శతాబ్దాల తరబడి ప్రత్యేక సంస్కృతి, సాహిత్యం, సంప్రదాయం ఉన్నవి. ఇన్ని భాషల ఉనికిని గుర్తిస్తూ గౌరవిస్తూ దేశ ఐక్యతకు భంగం లేకుండా మన రాజకీయ పార్టీలు, నాయకత్వం చాలా దూరదృష్టిని, విజ్ఞతను ప్రదర్శించాయి. శీలంక, పాకిస్తాన్ దేశాల్లో భాష మూలంగా తలెత్తిన పరిస్థితుల్ని చూస్తే.. మనం సాధించిన విజయం ఎంత అద్భుతమైనదో అర్థమవుతుంది.

రెండవలి) కేంద్రీకృత ప్రజాస్యమ్యంగా ప్రారంభమైన దేశం

గత 30 ఏళ్లగా నిజమైన ఫెడరల్ ప్రజాస్వామ్యంగా బలపడింది. రాష్ట్రాలకు అధికారాలు, వనరులు, వెసులుబాటు గణనీయంగా పెరిగాయి. రెండవ ప్రపంచయుద్ధం తర్వాత కొత్తగా, బలమైన, నిజమైన ఫెడరల్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసుకున్న ఏకైక దేశం భారత్.

ఇన్ని విజయాల్చి సాధించినా కీలక వైఫల్యాలు

ఇన్ని విజయాలు సాధించినా.. ప్రజల జీవనప్రమాణాలను పెంచటంలోనూ, బీదరికాన్ని తొలగించటంలోనూ, ఆర్థిక వ్యవస్థను వరిపుష్టం చేయటంలోనూ, అందరికి ఎదిగే అవకాశాలను కల్పించటంలోనూ మనదేశం మిగతా ప్రపంచంతో పోలిస్తే చాలా వెనుకబడి ఉంది. ప్రపంచంలో జాతీయాదాయం 200 బిలియన్ డాలర్లు దాటిన దేశాలు 49 ఉండగా, వాటిల్లో దాదాపు ప్రతి కీలకమైన రంగంలోనూ.. ఉ దాహరణకు విద్యుత్తు, రవాణా, మంచినీరు, పారిపుష్టం, ఇతర ఉమ్మడి వసతులు, పారశాల విద్యుత్ప్రమాణాలు, ఆరోగ్యం.. దాదాపు అన్నింటిలో పాకిస్తాన్, బంగ్లాదేశ్, సైంచియాతో పాటు భారతదేశం అట్టడుగు స్థాయిలో ఉంది.

అలాగే 1947లో జపాన్ తరువాత అత్యున్నత అభివృద్ధిని సాధించిన ఆసియా ఖండంలోని దేశాలలో భారత్ ఒకటి. కానీ ఇప్పుడు పాకిస్తాన్, బంగ్లాదేశ్ ల సరసన ఆసియా ఖండంలో చిట్టచివరన ఉన్న దేశాలలో భారత్ ఒకటి.

ప్రజాస్వామ్యం చూడ్డానికి బాగానే నడుస్తున్న మనదేశంలో ఇంతటి తీవ్రవైన వైఫల్యాల వెనకాల బలవైన కారణాలున్నాయి. ఒక ప్రజాస్వామ్యం సత్యలితాలనివ్వడానికి నాలుగు పునాదులు భారత్లో లోపించాయి.

1) జవాబుదారీతనంలేని ప్రభుత్వోద్యోగ వ్యవస్థ:

ప్రభుత్వోద్యోగులు వన్నులు కట్టే ప్రజలకి జవాబుదారీగా ఉండి శౌరులకి సకాలంలో లంచాలు లేకుండా సేవలందించే జవాబుదారీతనం ఉండాలి. కానీ మనదేశంలో నేటికి 90శాతం మంది సామాన్య ప్రజలు ప్రభుత్వంలో ఉన్న ఓ చిరుదోగ్గి

కంటే ఆర్థికంగానూ, వలుకుబడిరీత్యానూ అనేకరెట్లు బలహీనుడు. దాంతో ఓటు వేసి పన్నుల్ని కట్టే శౌరులు/ శౌరుడు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ముందు దేహి అని అర్థించాల్సి వస్తోంది. రాజకీయ యంత్రాంగం మొత్తం ప్రజలకు- ప్రభుత్వోద్యోగులకు మధ్య మధ్యవర్తిత్వానికి పరిమితమైంది.

2) పొరసత్తు భావన, పన్నులు కడుతున్నామన్న స్వహా పెరగకపాశిపటం:

ప్రజల్లో శౌరుసత్తు భావన, తాము పన్నులు కడుతున్నామన్న స్వహా, ప్రభుత్వం మన పన్నుల డబ్బుతో ఏం చేయాలో స్వప్తమైన అవగాహన, ప్రభుత్వ వ్యవస్థను గూర్చి కాస్తుయినా పరిచయం.. ఇవి ప్రజాస్వామ్య మనగడకు అవసరం. కానీ మనదేశంలో ఇప్పటికీ ప్రజల దృష్టిలో ఎన్నికైనవాడు రాజు. అధికారంలో కూర్చున్నవాడు ప్రభువు. మన ఓటు ద్వారా వాళ్ళకి ఈ అధికారం వస్తుందనుకునే మార్పు తప్ప.. ప్రజల దృష్టిలో రాచరికపు పాలనకి, వలస పాలనకి, ప్రజాస్వామ్య పాలనకి మధ్య తేడాలేదు. శౌరులు ఆర్థించే ప్రజలుగానూ, పదవుల్లో కూర్చున్న వాళ్ళ వరాలిచే దాతలుగానూ, ఏదోకరకంగా అద్భుతాలు సాధించే హిరోలుగానూ చెలామణి అవుతున్నారు. అప్పుడు ప్రజాస్వామ్యం కేవలం ఓటు వేయటానికి, నిరసన తెలపటానికి మాత్రమే పనికొస్తుంది.

3) స్థానిక ప్రభుత్వాలను నిర్విర్యం చేయటం:

అధికారం, వనరులు వీలున్నంత వరకు జనానికి చేరువగా ఉంటే, స్థానిక ప్రభుత్వాలకు నిజమైన స్వయంప్రతి ఉండి ఉంటే.. ప్రజలకు తాము కట్టే పన్నులకు - తమకు జరిగే పనులకు మధ్య సంబంధం అర్థమయ్యే వ్యవస్థ ఏర్పడేది. తాము వేసే ఓటుకి - పాలన వల్ల వచ్చే ఘలితాలకు మధ్య సంబంధం అర్థమయ్యాలంటే, నిజమైన జవాబుదారీతనంతో ప్రజలకు సేవలందాలంటే ఇది అవసరం. కానీ మనదేశంలో అధికారాన్ని కేంద్రీకృతం చేసి స్థానిక ప్రభుత్వాలను నామమాత్రం చేశాం. 1960వ దశకంలో స్థానిక ప్రభుత్వాలకు కొంత పాత్ర

కల్పించినా, ఆ తర్వాత వాటిని పూర్తిగా నిర్వీర్యం చేశాం. దాంతో పొరుడికి తన ఓటుకి-తన జీవితంలో రోజువారీ ఫలితాలకి మధ్య సంబంధం అర్థం కాకుండా పోయింది. సమర్థమైన నాయకత్వం ప్రజల నుంచి పెరిగే అవకాశం లేకుండా పోయింది. ప్రభుత్వ విధానాలు ప్రజల జీవనప్రమాణాలను పెంచటం కోసం కాకుండా.. అయితే పెద్దవిత్తన అవినీతిని కొనసాగించటానికి, లేదా తాత్కాలిక తాయిలాలిచ్చి ఓటర్లను మచ్చిక చేసుకోవటానికి, లేదా కులం, మతం, ప్రాంతం విభేదాలు రెచ్చగొట్టి ప్రజలను ఓటుబ్యాంకులుగా మార్చటానికి మాత్రమే ఉపయోగపడ్డాయి.

4) చట్టబద్ధమాలన/ మహిళలకు భద్రత:

చట్టం నిజంగా అందరికి సమానంగా వర్తిసే, తరతమ భేదాలు లేకుండా అందరి హక్కులనూ సమానంగా కాపాడగలిగితే, ఎన్నికెన వాళ్ళు పదవుల్లో ఉన్నవాళ్ళు తప్పులు చేసే మూల్యం చెల్లించి శిక్ష పదుతుందను భయం ఉంటే ఆ ప్రజాసాధమ్యం బలోపేతమై, దాని వల్ల ప్రజలకు మంచి ఫలితాలనిచే అవకాశాలు వచ్చేవి. కానీ మనదేశంలో చట్టబద్ధ పాలన కేవలం కాగితాలకే పరిమితమై ఉంది. రాజ్యంగం కల్పించే సమాన హక్కులుగానీ, చట్టం ద్వారా వచ్చే రక్షణగానీ.. పలుకుబడి, డబ్బు, చదువు లేని కోట్లదిమంది సామాన్యాలకు అందటం లేదు. జనాభాలో సగభాగమున్న మహిళలపై దైనందిన జీవితంలో వేదింపులు పెనునమన్యాగా కొనసాగుతున్నాయి. దీంతో అధికారంలో ఉన్నవారు ప్రజలకు జవాబుదారీగా ఉండే అవకాశం లేకుండా పోయింది. ఎన్నికల్లో ఓడిపోతామన్న భయం కొద్ది ప్రజల్ని మచ్చిక చేసుకోవటం కోసం తాత్కాలిక తాయిలాల్ని అందించటం తప్ప నిజమైన జవాబుదారీతనాన్ని మనం వ్యవస్థలో నెలకొల్పేకపోయాం.

సురాజ్య యూత్ ఈ వైఫల్యాలను సవరించటం కోసం, ప్రజాసాధమ్యాన్ని గాదిన పెట్టటం కోసం, ఆలస్యంగానైనా బిలమైన పునాదుల్ని నిర్మించటం కోసం చేపట్టిన ఉద్యమం. ఈ ఉద్యమ లక్ష్యాలు నిర్మించటమని, సులభంగా అమలు చేయగలిగినవి, ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం ఖర్చు పెడుతున్న నిధులతోనే అదనపు వనరుల అవసరం లేకుండానే సాధించగలిగినవి, సమాజంలో అన్ని వర్గాలూ అంగీకరించేవి, మన ప్రజాసాధమ్య మనాదుల్లో ఉన్న బలహీనతల్ని సరిచేయటంతో పాటు సామాన్య ప్రజల జీవితాల్లో వెలుగులు నింపేవి.

లోతైన అవగాహనతో రూపొందించిన ఆచరణ సాధ్యమైన 6 లక్ష్యాల కోసం సురాజ్య ఉద్యమాన్ని చేపట్టటమైంది.

1) ప్రభుత్వ ఆఫీసుల్లో లంచాలు, వేదింపులు, దేబిరింపులు లేకుండా హక్కుగా ప్రజలకు సేవలు

2) పుట్టిన ప్రతి బిడ్డకీ ఆ కుటుంబం ఖర్చు పెట్టుకుండా అత్యస్తుత ప్రమాణాల పాత శాల విద్యను అందించి పొరులందరికి ఎదిగే అవకాశం ఇవ్వటం

3) ప్రతి వ్యక్తికి అత్యస్తుత ప్రమాణాల ఆరోగ్యాన్ని ప్రాథమిక స్థాయి నుంచి ఆధునిక ఆస్ప్రుల దాకా ఆ కుటుంబానికి ఏమూత్రం భారం లేకుండా అందించటం

4) కేంద్రం నుంచి రాష్ట్రానికి 50శాతం మేర వనరులు పంపిణీ అవుతున్న రీతిన స్థానిక ప్రభుత్వాలకి, ముఖ్యంగా విన్న పట్టణాలకి 50శాతం వనరులు పంపిణీ అయి ఎక్కడికక్కడ ప్రజల అవసరాల్ని తీర్చే ఏర్పాట్లు చేయటం

5) పెరుగుతున్న నగరీకరణతో సామాన్య ప్రజల హక్కుల్ని కాపాడటం కోసం, మహిళలకు రోజువారీ జీవితంలో భద్రతను అందించటం కోసం నేరానికి శిక్ష పడి న్యాయం అందుతుందన్న విశ్వాసం కల్పించటం కోసం స్థానిక న్యాయాలయాలను గ్రామాల్లో, పట్టణాల్లో ఏర్పాటు చేయటం

6) రైతుల ఉత్పత్తికి మంచి ధర పలికే విధానాన్ని చేపట్టి వృపుసాయాన్ని - చిన్న పట్టణాల్ని అనుసంధానించి స్థానికంగా ఉపాధి కల్పించి గ్రామీణ, వృపుసాయ రంగాల్లో పెరుగుతున్న సంక్షేభాన్ని నిపారించటం

వీర భాగస్వామ్యంతో నిర్మాణాత్మక పోరాటం లక్ష్యం

యువత, మధ్య తరగతి, మహిళలు, రైతులు, అందరినీ మించి దుష్పరిపాలన మూలంగా నవ్వ పోతున్న అణగారినవర్గాలను చైతన్యపంతం చేయటం, ప్రధానంగా విద్యార్థులు, యువతను ఉద్యమంలో భాగస్వాముల్ని చేయటం, నిర్దిష్టమైన క్షేత్రస్థాయి కార్యాచరణలో ఈ 6 లక్ష్యాల అమలు కోసం నిర్మాణాత్మక పోరాటం చేయటం.. సురాజ్య ఉద్యమ ప్రధాన లక్ష్యం.

కొత్తతరం నాయకత్వాన్ని సమకూర్చుటం కోసం శిక్షణ

దీంతోపాటు ఆసక్తి, తపన ఉన్న యువతకి ప్రత్యక్షంగా శిక్షణానిచ్చి ప్రజాసాధమ్య వికాసానికి కొత్తతరం నాయకత్వాన్ని సమకూర్చుటం సురాజ్య ఉద్యమ లక్ష్యం. అందులో భాగంగానే ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగించుకుంటూ, పెత్తందారి సంస్కృతికి ఆస్కారం లేకుండా, ఎవరి పట్టణాల్లో, ఉండ్లల్లో వారు పనిచేసుకునేలా అందిస్తున్న యూత్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా డాట్కోమ్, సిలీజెన్స్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా డాట్కోమ్ వెబ్ ప్లాట్ఫారాలలో పాలుపంచుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం.

Join & Participate:

www.youthforbetterindia.com

సురాజ్య పీఎస్‌రాల్స్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రికి జీవి బృందం ప్రజంటేషన్

‘జనం కోసం జీవీ’ సురాజ్య యూత్త ఆంధ్రప్రదేశ్లో హృదయిన సందర్భంగా.. రాష్ట్రప్యాప్తంగా యూత్తలో బైటువడ్డ సమస్యలను, పరిష్కారాలను లోకసభల్లా వ్యవస్థాపకుడు, శాందేషన్ ఫర్ డెమోక్రాటిక్ రిపబ్లిక్ (ఎఫ్‌డి‌ఆర్) ప్రధాన కార్యదర్శి డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడును డిసెంబర్ 14న అమరావతిలో కలిసి వివరించారు. లిఖితపూర్వక గ్రాఫిక్ ప్రజంటేషన్ని కూడా ఇచ్చారు.

పార్టీలక్తితంగా సెప్టెంబర్ 15, 2017న విశాఖపట్టం జిల్లాలో సురాజ్య యూత్తను ప్రారంభించి రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల్లో విద్యుత్రస్తులు-యువత, మర్యాతరగతి, దళితులు-పేదలు, కైతులతో ఆరు లక్ష్యాలపై చర్చిస్తూ వారి అభిప్రాయాలను కూడా కలుపుకుని ఈ ప్రజంటేషన్నను రూపొందించినట్టు జీవీ తెలిపారు. ఇందులో సురాజ్య యూత్త లక్ష్యాలకు సంబంధించిన పూర్వాపరాల్ని కూడా గణాంకాలు, హౌతుబద్ధ వాదనలతో పొందుపరిచారు.

సురాజ్య యూత్త ఆరు లక్ష్యాలైన “1) ప్రభుత్వ కార్బూలయాల్లో హక్కుగా పొర సేవలు 2) పొరశాల విద్య - ప్రతి బిడ్డకి ఖర్చు లేకుండా మంచి ప్రమాణాల విద్య 3) ఆరోగ్య రంగం - ప్రతి కుటుంబానికి ఖర్చు లేకుండా అన్ని సాయిలలో మంచి ఆరోగ్యం 4) సాసిక ప్రభుత్వాలు - పన్నుల్లో వాటా 5) చట్టబద్ధ పొలన - మహిళల రక్షణ 6) పంటల ధరల సంకోథం - లాభసాధి వ్యవసాయం” చుట్టూ ఈ సమస్యలను గుర్తించామని, ఈ పరిష్కారాలన్నీ సులభమైనవి, తేలిగూ అమలుచేయగలిగినవి, ఎవరికీ అభ్యర్థం లేనివి, దాదాపు ఖర్చు లేనివి, జనం జీవితాల్లో మాత్రం పెద్ద మేలి మార్పుని తేగలిగినవి అని ముఖ్యమంత్రికి జీవీ వివరించారు.

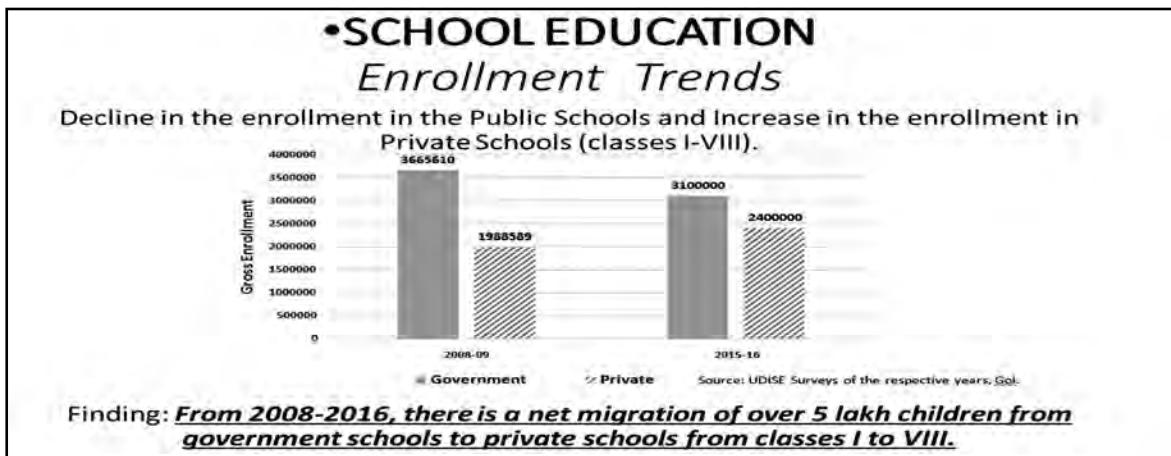
సురాజ్య బృందంతో కలిసి ఏపీ ముఖ్యమంత్రికి జీవీ ఇచ్చిన ప్రజంటేషన్ స్థాలంగా..

1) ప్రభుత్వ కార్బూలయాల్లో హక్కుగా సేవలందిం చేందుకు ‘పొర సేవల’ (సర్టీస్ గ్యారంటీ) చట్టం తేవటం

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఇప్పటికే ఒక చట్టాన్ని అమలు చేస్తోంది (లోకసభల్లా వంపిన నమూనా చట్టానికి అనుగుణంగానే దీన్ని రూపొందించారు). అయితే ఇది సులభతర వ్యాపారానికి సంబంధించిన సేవలకే వర్తిస్తోంది. కోట్లాది సామాన్య ప్రజలు పొందే సేవలకు కూడా ఇలా హక్కుగా సేవలందించేందుకు పొర సేవల చట్టాన్ని తేవాలి.

- ప్రజల రోజువారీ పనుల్లో నాణ్యమైన సేవల్ని ప్రభుత్వం అందించేందుకు కార్యాలయాల్లో ఏర్పాటును బలోపేతం చేయాలి.
- ఇలాంటి సేవలను అందించేందుకు ‘అవసరమైన చోటు’ కొంత ఫీజును పెంచవచ్చు. ■ ప్రతి కార్యాలయంలో పనులకు నీర్చిత గదురుతో సిలిజన్ ఛార్టర్లు, గదువులోగా పని చేయలేకపోతే దరఖాస్తుదారునికి ప్రతిరోజు ఆలస్యానికి పరిహారం ఉండాలి. ■ నెలవారీ నివేదికలు విభాగాలవారీగా అందాలి ■ సకాలంలో సేవలందించటం కోర్ డ్యూష్బోర్డుతో సంధానం చేయాలి. ■ మొత్తం పర్యవేక్షణను లోకాయుక్త పరిధిలోకి తేవాలి.

2) సూఖ్య విధ్య

- నిధులు విద్యార్థుల చుట్టూ తిరగాలి ■ సీసీఈస్ (కంచీన్యూయర్స్ అండ్ కాంప్రిచెన్స్ ఎవాల్యూమెంట్స్)ను వ్యవస్థీకృతం చేయటం
- ‘శాట్’ తరఫ పరీక్ష ■ సూళ్ళ హేతుబద్ధికరణ ■ పరిమిత ఫీజున్న మెర్కెన్ ప్రైవేటు సూళ్ళలో రీజింబర్స్ మెంట్ లక్ష్యం: తల్లిదండ్రుల మీద ఆర్థిక భారం లేకుండా నాణ్యమైన ఫలితాలనిచేసే చదువునందించటం పారశాల విద్యులక్ష్యం కావాలి.
- ప్రస్తుత పరిస్థితి : ప్రస్తుతం ప్రభుత్వ సూళ్ళలో 2,20,000 మంది టీచర్లు పనిచేస్తున్నారు. 38 లక్షలమంది విద్యార్థులున్నారు. ఏడాదికి సగటున ఒక్కే విద్యార్థి మీద రూ. 50,000-60,000 ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తోంది. కానీ అధ్యాస్తుమైన చదువు అందుతోంది. దీంతో పేదపిల్లలు కూడా సరారీ బదుల నుంచి ప్రైవేటు సూళ్ళలోకి ఫీజు కట్టి చేరుతున్నారు.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఉదాహరణ

రాష్ట్రంలోని 50 శాతం ప్రాథమిక పారశాలల్లో 30 కంటే తక్కువమంది పిల్లలున్నారు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో పరిస్థితినే తీసుకుంటే.. ఐదుగురు కంటే తక్కువమంది పిల్లలున్న సూళ్లు 47 ఉన్నాయి. ఇలా అహేతుకమైన పారశాలలు 2394 ఉన్నాయని అంచనా. అలాగే 850 సూళ్లు తగినంతమంది విద్యార్థులతో నడుస్తున్నాయి.

ప్రభుత్వ సూళ్ళలో తగ్గుతున్న ఎన్రోల్మెంట్లు, ప్రైవేటులో పెరుగుదల

1 నుంచి 8వ తరగతి వరకు ప్రభుత్వ సూళ్ళలో విద్యార్థుల చేరిక ఉన్నకొద్ది తగ్గుతూ.. ప్రైవేటు పారశాలల్లో పెరుగుతోంది. 2008-2016 కాలంలో దాదాపు 5లక్షలమంది ఈ తరగతుల పిల్లలు ప్రభుత్వ సూళ్ల నుంచి ప్రైవేటు బదుల్లోకి తరలిపోయారని అంచనా.

అధ్యాస్తు చదువులపై ‘అసర్’ పరస నివేదికలు

గ్రామీణ ప్రాంతంలో పారశాల విద్యా శిక్షిగతులపై 2007 నుంచి 2016 వరకు రూపొందించిన నివేదికలు (అసర్) విద్యార్థుల పరిజ్ఞానం ఎంత అధ్యాస్తుంగా ఉందో స్పష్టంగా తెలియజేస్తున్నాయి. 2010లో మూడవ తరగతి విద్యార్థుల్లో తీసిపేత చేయగలిగినవారు ప్రభుత్వ సూళ్లలో 38.8శాతం ఉంటే, ప్రైవేటులో 66.8శాతం ఉన్నారు. ఈ సంఖ్యలు 2012లో 46.3, 67.1, 2014లో 31.4, 57.8, 2016లో 38.8, 62.8గా ఉన్నాయి.

అలాగే భాగాపోరం చేయగల పిల్లలు 8వ తరగతిలో ప్రభుత్వ సూళ్లలో 2010లో 68.4శాతం ఉంటే, ప్రైవేటులో 77.8శాతం

ఉన్నారు. ఈ అంకెలు 2012లో 65.0, 80.5, 2014లో 53.0, 65.7, 2016లో 41.2, 76.9గా ఉన్నాయి.

రెండవ తరగతి పుస్తకంలోని ఓ పేరాని చదివగలవాళ్లు ఐదవ తరగతిలో 2010లో ప్రభుత్వ పారశాలల్లో 58.9శాతం ఉంటే, ప్రైవేటు సూళ్లలో 65.9 శాతం ఉన్నారు. ఈ సంఖ్యలు 2012లో 64.0, 58.8, 2014లో 57.0, 58.2, 2016లో 52.4, 60.6గా ఉన్నాయి.

పరిష్కారంగా ఏం చేయాలి?

- 60మంది కంటే తక్కువ విద్యార్థులున్న సూళ్లను (మారుమాల గిరిజన ప్రాంతాలల్లో ఉన్నవి మినహాయించి) హీతుబద్ధికరించాలి.
- సీసీఈ (కంచీస్ట్రీయస్ అండ్ కాంప్రపెన్సివ్ ఎవాల్యూయేషన్)ని పూర్తిగా వ్యవస్థాగతం చేయాలి.
- 5, 7, 10 తరగతులకు 'శాట్' తరఫో పరీక్షను నిర్వహించాలి.
- పరీక్షలు, మూల్యాంకనాలను సమన్వయపరచాలి.
- మూల్యాంకనానికి, ర్యాండమ్ పరీక్షకు రాష్ట్రస్థాయి పెస్టింగ్ బోర్డును ఏర్పాటు చేయాలి. తనిఖీ, పర్యవేక్షణ, ఈ-లెర్నింగ్ కు నశాతం ఉపాధ్యాయులను తిరిగి కేటాయించాలి.

రూ.10,000లోపు ఫీజుతో ఉన్న మెర్కైన ప్రైవేటు సూళ్లలో విద్యార్థులకు రీజింబర్స్ మొంట్

2015-16 లెక్కప్రకారం 43.5శాతం మంది పిల్లలు (1 నుంచి 8వ తరగతి వరకు) ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రైవేటు సూళ్లలో ఉన్నారు. వీరిలో చాలామంది తల్లిదండ్రులు పేదలు. ఏడాదికి రూ.5,000 నుంచి 10,000 వరకు సూళులు ఫీజు కడుతున్నారు. చాలా ప్రైవేటు సూళ్లలో కూడా విద్యాప్రమాణాలు నాసిరకంగానే ఉన్నాయి. ప్రైవేటు సూళ్లలో చదువుపైనా ప్రభుత్వం దృష్టి పెట్టాలి. నాణ్యమైన చదువు అందేలా చేయాలి. ఏడాదికి రూ.10,000 లోపు ఛార్జి చేస్తూ మంచి చదువును అందించే ప్రైవేటు సూళ్లలో చదివే విద్యార్థులకు ఫీజును ప్రభుత్వం పూర్తిగా రీజింబర్స్ చేయాలి. దీనివల్ల ప్రైవేటు సూళ్లలో ఉన్న 30లక్షల మంది విద్యార్థుల్లో 15 లక్షలమందికి లాభం చేకారుతుంది.

నిధులు విద్యార్థుల చుట్టూ తిరగాలి

పారశాల విద్యకు కేటాయిస్తున్న నిధులు ఉపాధ్యాయుల చుట్టూ కాకుండా విద్యార్థుల చుట్టూ తిరగాలి. పరిమిత ఫీజుతో మంచి ప్రమాణాల చదువు అందించే ప్రైవేటు సూళ్లలో చదివే విద్యార్థులకు ఫీజు రీజింబర్స్ చేస్తే అదనపు భారం లేకుండా నాలుగేళ్లలో దాదాపు 15 లక్షలమందికి మేలు జరుగుతుంది.

3) వైద్యుతం, అరోగ్యం

- వ్యయాన్ని 0.27శాతం మేర పెంచటం, నీర్దిష్ట అంశాలకే పెంచిన నిధుల వినియోగం
- ప్రజలకు ఎంచుకొనే స్వేచ్ఛనిస్తూ ఎంబీఎస్ డాక్టర్లతో

ప్రాథమిక వైద్యుతేసేవలకు ఫ్యామిలీ డాక్టర్ల నెట్వర్క్ వ్యవస్థ

కొన్ని మంచి పరిణామాలకు దోహదం చేసిన చర్యలు

అన్ని ప్రభుత్వ ఆరోగ్య కేంద్రాలు, అస్పత్రులకు మందుల సరఫరాలను కేంద్రీకృత పర్యవేక్షణలోకి తేవటం, పొరిపుర్వు వసుల్ని జెట్సోర్సోర్సింగ్ చేయటం, ఎస్టీఆర్ వైద్యుతిక్, 60 సేవలకు కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన 103 ల్యాబ్లల ద్వారా ప్రథాన వైద్యుతిక్ సేవల్ని ఉచితం చేయటం వంటివి ఏపీ వైద్యుతిధానంలో మంచి పరిణామాలకు దోహదం చేశాయి. కానీ చేయాల్సిన మార్పుతో పోలిస్టే ఇవి చాలా చిన్నవి.

కేంద్ర జిల్లాను విజ్ఞాతతో పక్కన పెట్టిన ఏపీ,

రాష్ట్రానికి తగురీతిలో ఎఫ్డిఅర్/లోక్సనత్తా జిల్లా

అలాగే కేంద్రం రూపొందించిన క్లినికల్ ఎస్టోబ్లైమెంట్ చట్టం (సీఎపి)లో ఉన్న లోపాల రీత్యా ఆ చట్టాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పక్కనపెట్టింది.

సంబంధిత మంత్రిత్వశాఖ విజ్ఞాపి మేరకు.. ఎఫ్డిఅర్/లోక్సనత్తా మెర్కైన సీఎపి బిల్లును రూపొందించి ఆంధ్రప్రదేశ్

SOLUTION *Strengthen Primary Care Services*

- Establish Primary Care Networks In 500 Towns:

- Network of 10 doctors to provide primary care for 70,000-100,000 population.
- People register their families with one of the **doctor of their choice** in the network.
- Network doctors will be remunerated on per capita basis for their registered persons (Rs. 400/capita/year).

1500 families registered/doctor or 6000 persons/doctor

Rs. 24 lakhs/year or Rs. 2 lakhs/month

- 1 month onboarding training on family care for doctors.
- Contracted doctors to establish a clinic and hire support staff to assist in care delivery.
- Population can seek care from government hospitals only on referral, except in case of emergencies.

SERVICES PROVIDED
Family care and outpatient care
MCH care (except deliveries)
Monitor NCDs
Simple lab tests
Dispensing drugs supplied by government
Hospital recordkeeping

ప్రభుత్వానికి అందించింది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఈ రంగంలోని వారందరినీ సంప్రదించి రాష్ట్ర అవసరాలకనుగణంగా ఈ చట్టాన్ని తయారుచేయటమైనది. దీనివల్ల ఆస్పత్రి సేవలను స్క్రమంగా ప్రజీవకరంగా నియంత్రించే అవకాశం ఏపీ ప్రభుత్వానికి లభిస్తుంది.

నిధులకు అనేకరెట్లు సేవలు

ప్రభుత్వ ఆరోగ్యరంగంలో నిధులు తక్కువ, సేవలు మాత్రం అనేకరెట్లు ఎక్కువగా ఉండటాన్ని బట్టి.. ఈ రంగానికి నిధులిస్తే చాలామేర ప్రజల ఆరోగ్య సమస్యలకు చౌక పరిష్కారం లభించే అవకాశముందని స్ఫూర్ఖముపుతోంది.

- ఒక్క ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంల్లో ప్రభుత్వం ఏడాదికి రూ. 70లక్షలు ఖర్చు చేస్తోంది.
- మైదానప్రాంతాల్లో ఒక్క ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంల్లో కవర్ చేస్తోంది. అదే ప్రభుత్వ ప్రాస్టాల్యూలను తీసుకుంటే.. 11,520మంది జనాభాను కవర్ చేస్తుంటే, దీనికి రూ. 1.8కోట్లు వెచ్చిస్తోంది.
- కమ్యూనిటీ హెల్ప్ సెంటర్ విషయానికాన్ని, చిలకలూరిపేటనే ఉదాహరణగా తీసుకుంటే ఇక్కడ ప్రభుత్వం 1.3 – 1.4 కోట్లు ఖర్చు చేస్తోంది. కానీ ఇక్కడ అందిస్తున్న సేవల విలువ రూ. 5-8కోట్లుగా ఉంది.
- అలాగే ఏరియా ఆస్పత్రుల్లో పొర్చుతీపురాన్ని తీసుకుంటే.. ఇక్కడ ఇన్వెషింట్లు 200-220 వరకు ఉన్నారు (అధికారికంగా ఉన్న పడకలు 100 మాత్రమే). డెట్టపేషింట్లు రోజుకు 1500-2000 దాకా వస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఇక్కడ పెదుతున్న ఖర్చు ఏడాదికి రూ. 5కోట్లుకాగా, ఇక్కడ అందిస్తున్న సేవల విలువ దాదాపు రూ. 50కోట్లు దాకా ఉంటుంది.
- బోధనాస్పత్రుల్లో ప్రభుత్వ ఖర్చు ఏడాదికి రూ. 60-70కోట్లు ఉండగా, సేవలు రూ. 300-400కోట్లు దాకా అందుతున్నాయని అంచనా.

బలహీనమైన ప్రాథమిక ఆరోగ్య వ్యవస్థ, రోగులతో కిటకిటలాడే, నిధులకు కటకటలాడే ప్రభుత్వాన్నిత్రిలు, తగినంత జీతభత్యాలు లేని వైద్యసిబ్బంది.. వైద్య ఆరోగ్య రంగంలో ప్రధాన సవాళ్లగా ఉన్నాయి.

రెండు పరిష్కారాలు

వైద్య రంగానికి వ్యయాన్ని ఆచరణసాధ్యంగానే కొంత పెంచటం, ప్రాథమిక ఆరోగ్య సేవా నెట్వర్క్సిని పట్టిపుంగా ఏర్పాటు చేయటం పరిష్కారాలు.

ఒకటి) ఈ వ్యయాన్ని కూడా ఒకేసారి పెంచనక్కర్లేదు. ఏడాదికి రూ. 3లక్షలు చొప్పున ఒక్క పడకకు రెండేళ్ల చొప్పున పెంచితే చాలు. ఈ డబ్బును..

- డాక్టర్లు, నర్సులు, ఎఎస్ ఎంలు తదితర వైద్యసిబ్బందికి మెరుగైన జీతాలివ్వడానికి
- మెరుగైన పరికరాల (ఎక్స్-రే యంత్రాలు, ల్యాబ్ పరికరాలు వస్తేరాలు)కి
- మెరుగైన మాలిక వసతులు, అవసరమైన చోట అదనపు బడ్లకు

- రక్తనిధుల ఏర్పాటు (అవసరాన్ని బట్టి)కు
- మందుల సరఫరా పెంచటం (అవసరాన్ని బట్టి) కోసం వినియోగించాలి. ప్రస్తుతం స్పెషలిస్టు డాక్టర్కి నియామక సమయంలో రూ.45,000 జీతం అందుతుండగా, నర్సులకు రూ.16,000 మాత్రం నెలజీతం. నర్సులకు మెటల్రూటీ లీవు, హెల్పు ఇస్ట్రుమెంట్స్ కూడా లీవు. కాంట్రాక్ట్ ఏవెన్వఎలకు నెలకు రూ.12,000 ఇస్తున్నారు. వీరికి కూడా మెటల్రూటీ లీవులు, ఆరోగ్య బీమా లీవు. సీనియర్ రెసిడెంట్లు (కంపల్సరీ సర్కీసులో ఉన్న స్పెషలిస్టు డాక్టర్లు)కు నెలకు రూ.33,000 ఇస్తున్నారు. ఈ చెల్లింపుల్ని కూడా నెలలు, సంవత్సరాల తరబడి జాప్యూం చేస్తుంటారు.
- రెండవది) 500 పట్టణాల్లో ప్రాథమిక వైద్య సేవల నెట్వర్క్స్‌ని ఏర్పాటు చేయాలి:
- 70,000 నుంచి 1,00,000 జనాభాకు ప్రాథమిక వైద్యాన్ని అందించటానికి 10మంది డాక్టర్లతో నెట్వర్క్స్‌ని ఏర్పాటు చేయాలి.
- ప్రజలు తమ కుటుంబసభ్యుల పేర్లను నెట్వర్క్స్‌లో ‘తమకు నచ్చిన’ డాక్టర్ వద్ద రిజిస్టర్ చేసుకుంటారు. వీరు ప్రజలకు ఉచిత వైద్యాన్ని అందిస్తారు.
- ఎంతమంది రిజిస్టర్ చేసుకుంటారో అంతమంది పేరున తలనరి చెల్లింపుల్ని డాక్టర్కి ప్రభుత్వం చేయాలి (ఉదాహరణకు ఏడాదికి ఒకొక్కరీ పేరు మీద రూ.400). ఇలా 1500 కుటుంబాలు నమోదైతే, ఆ డాక్టర్ వద్ద సుమారు 6000మంది ప్రజలు రిజిస్టర్ అయినట్లు. అంటే డాక్టర్కి రూ.24 లక్షలు ఏడాదికి వస్తాయి. నెలకు రూ.2లక్షలన్నమాట.
- ఘోమిలీ కేర్ సేవలపై డాక్టర్లకు 1 నెలరోజుల పాటు శిక్షణందించాలి.
- ఇలా ఒప్పుందం కుదుర్చుకున్న వైద్యులు క్లినిక్సు ఏర్పాటు చేసుకుని తమకు కావలసిన సహాయ వైద్యబృందాన్ని ఏర్పాటు చేసుకుంటారు.
- ప్రజలు తాము రిజిస్టర్ చేసుకున్న ఘోమిలీ డాక్టర్ వద్ద ఉచిత సేవలు పొందుతారు. పైస్థాయి ఆస్పత్రుల్లో ఉచితంగా సేవలు పొందాలంటే ఘోమిలీ డాక్టర్ రిఫర్ చేయాలి ఉంటుంది. ఎమర్జెన్సీ కేసులకు మాత్రం మినహాయింపు ఉంటుంది.

0.27 శాతం అదనపు నిధులు అవసరం

వైద్యరంగాన్ని ఈ మార్పుల్ని తెచ్చి ప్రజలందరికి ఖర్చు లేకుండా మెరుగైన వైద్యాన్ని అందించటానికి అదనంగా రూ.2,000 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చువుతాయి. ఇది ఏపీ జీవెన్డిపీలో కేవలం 0.27 శాతం మాత్రమే. కానీ వచ్చే లాభం మాత్రం అనేకరట్లు ఎక్కువగా ఉంటుంది.

ఈ పెంపులో..

- ప్రాథమిక వైద్యసేవల నెట్వర్క్ ఏర్పాటుకు రూ.1700కోట్లు (3కోట్లుమంది రిజిస్టర్ జనాభా ఉంటారనుకుంటే, తలనరి రూ.400 చొప్పున)
- ప్రాథమిక వైద్యసేవలకు ఇప్పుడున్న సిబ్బంది జీతాలు పెంచటానికి రూ.100కోట్లు
- ఏడాదికి రూ.3లక్షల చొప్పున రాష్ట్రంలోని ఆస్పత్రి పడకలకు కేటాయింపులు పెంచటానికి రూ.600 కోట్లు ఖర్చువుతాయి.

4) స్థానిక కోర్టులు (మహిళల భద్రతకు ప్రాధాన్యత)

స్థానిక కోర్టులు లేదా గ్రామ న్యాయాలయాలు వేగంగా, చాలా తక్కువ ఖర్చుతో, ముఖ్యంగా మహిళలపై నేరాలకు సంబంధించిన కేసుల్ని పరిష్కరిస్తాయి.

- గ్రామ న్యాయాలయాల వట్టం 2009లో పొర్చుమొంటు ఆమోదంతో అమల్లోకి వచ్చింది.
- గ్రామీణ కోర్టుల ఏర్పాటుకు, న్యాయవ్యవస్థలో మాలిక వసతుల పెంపునకు మార్చి 2017లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం రూ.33కోట్లు విడుదల చేసింది.
- అయితే ఇప్పటిదాకా కోర్టులు ఏర్పాటు కాలేదు.
- మహిళలపై ఈవీచీజింగ్, స్టోకింగ్ వంటి వేధింపుల కేసులను చేరున్నా, పట్టణ ప్రాంతాలకు విస్తరిస్తూ స్థానిక కోర్టుల చట్టాన్ని సపరించాలి.

- స్థానిక కోర్టుల చట్టాన్ని తేవడంలో కీలకపాత్ర పోషించిన లోక్సంస్తు.. సపరణల విలువు కూడా సిద్ధం చేసింది.
- ప్రతి మండలానికి ఒక స్థానిక కోర్టును ఏర్పాటు చేయాలి. పట్టణ ప్రాంతాల్లో 50,000 జనాభాకు ఒక కోర్టు ఉండాలి. ఈ ఏర్పాటు వల్ల అందరికి అందుబాటులో త్వరగా న్యాయం అందుతుంది.

5) వ్యవసాయ సంక్లిషం

AGRICULTURAL TRADE *Imports Rising and Exports Falling*

Year	Exports (\$ bn)	Imports (\$ bn)	Trade Surplus (\$ bn)	US Dollar Average (in Rupees)	Trade Surplus (in Crore Rs.)
2013-14	43.23	15.52	27.71	60.5	1,67,645.5
2014-15	35.57	19.57	16.00	61.1	97,760
2015-16	29.17	20.70	8.47	65.4	55,393.8
2016-17	33.87	25.63	8.24	67.07	55,265.68

Sources: Ministry of Commerce, GoI; Centre for Monitoring Indian Economy.

Our surplus in agricultural trade has fallen by >Rs. 1.12 lakh crores (\$19 billion).

- పెరుగుతున్న దిగుమతులు, పడిపోతున్న ఎగుమతులు
- ఏడాదికి 19 బిలియన్ డాలర్ల వ్యవసాయాత్మకుల డిమాండ్కు దెబ్బ
- దిగుమతులపై సుంకాన్ని రైతులకు బోనస్గా ఇవ్వాలి
- నిల్వ సదుపాయాలు, షైడ్స్ రుణాలు
- భూ సీలింగ్ చట్టల సపరణ
- మెట్టప్రాంతాల సాగుకు ఉపాధి హామీ నిధుల్ని గరిష్టంగా వినియోగించటం

ఆంధ్రప్రదేశ్లో సన్నకారు రైతుల ఆదాయం జాతీయ సరాసరి కంటే కూడా తక్కువగా ఉంది. ఎగుమతులు పడిపోతూ దిగుమతులు పెరుగుతుండటం మన వ్యవసాయ వాణిజ్యాన్ని దెబ్బతీస్తూ రైతుల ఆదాయానికి గండికొడుతోంది.

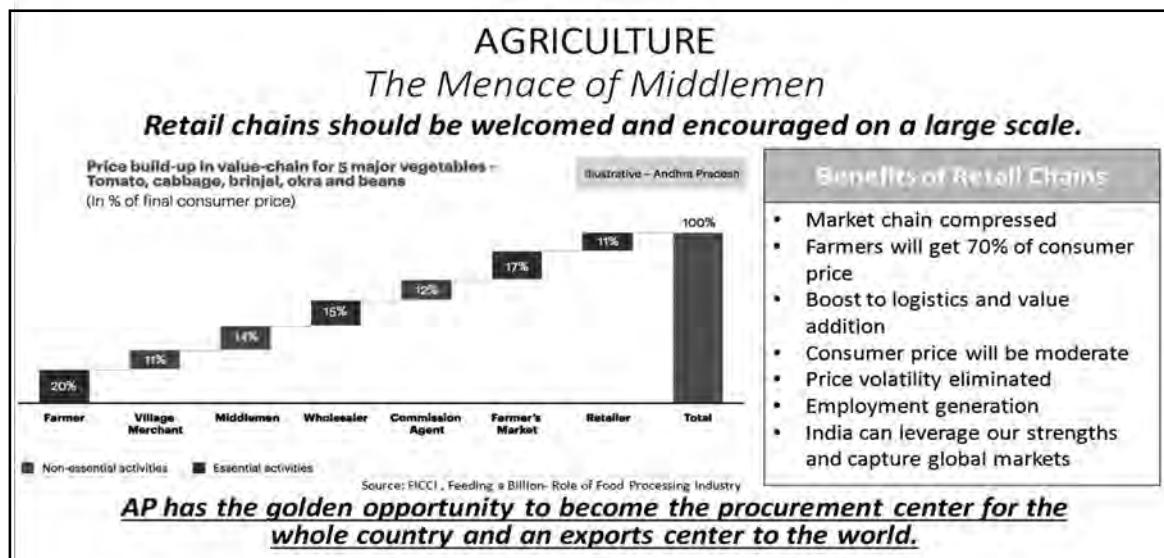
పెరుగుతున్న దిగుమతులు, పడిపోతున్న ఎగుమతులు (ఏడాదికి రూ. 1.12 లక్షల కోట్ల డిమాండ్కు దెబ్బ)

2013-14లో మన ఎగుమతులు 43.23 బిలియన్ డాలర్లుండగా, దిగుమతులు 15.52 బిలియన్ డాలర్లన్నాయి. 2014-15లో అవి 35.57, 19.57 బిలియన్ డాలర్లన్నాయి. 2015-16లో 29.17, 20.17 బిలియన్ డాలర్లు, 2016-17లో 33.87, 25.63 బిలియన్ డాలర్లు ఉన్నాయి. దీంతో మన అదనపు వ్యవసాయాత్మకుల వాణిజ్యం ఏడాదికి రూ. 1.12 లక్షల కోట్ల (19 బిలియన్ డాలర్లు) పడిపోయింది. ప్రభుత్వ జోక్యం లేకపోయినా రైతులు స్వశక్తితో అభివృద్ధి చేసుకున్న చేపలు వంటి ఎగుమతుల్ని కూడా కలుపుకుంటేనే ఇంతస్థాయిలో ఎగుమతులు పడిపోయాయి.

దిగుమతులపై సుంకాన్ని రైతులకు బోనస్గా ఇవ్వాలి

దిగుమతుల విషయంలో కూడా వ్యవసాయదారుల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించేలా వ్యవహారించే విధానాలు లేకుండా పశ్చిదినుసులు, నూనెగింజల్ని దేశంలోకి అనుమతి స్తుండటంతో మన రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోతున్నారు. మనం ప్రపంచంలోనే అత్యధికంగా రూ. 1లక్ష కోట్ల మేర పశ్చల్ని, వంటనూనెల్ని దిగుమతి చేసుకుంటున్నాం. 2013-14లో పశ్చలను మనం రూ. 12,792కోట్ల మేర దిగుమతి చేసుకుంటే, 2016-17లో అది రూ. 28,524 కోట్లకు చేరింది. అలాగే నూనెగింజల్ని 2013-14లో రూ. 60,750 కోట్ల దాకా దిగుమతి చేసుకుంటే, 2016-17లో అది రూ. 70,000 కోట్లకు చేరుకుంది.

దీంతో రాష్ట్రంలో మినుముల ధరల క్రింటాలు రూ. 16,000 నుంచి రూ. 4,000కు పడిపోయింది. పశ్చలు, వంటనూనెల దిగుమతులపై 30-40శాతం సుంకం విధించి ఆ డబ్బును మన రైతులకే బోనస్గా ఇస్తే క్రింటాలుకు రూ. 382 రైతులకు లాభం చేకూరుతుంది. క్రమంగా రైతులు పుంజుకునేలా ప్రోత్సహిస్తే మూడేళ్లలోనే దిగుమతులు అవసరం లేకుండా దేశాన్ని

వష్టులు, వంటనునెల్లో స్వయంసమృద్ధం చేస్తారు. ఖజానాపై భారం లేకుండానే ప్రభుత్వం రైతులకు ఆదాయాన్ని అందించవచ్చు, వ్యవసాయాన్ని కొంతమేర బాగుచేయవచ్చు.

ధర ఉన్నప్పుడు అమ్మకోవడానికి నిల్వ సదుపాయాలు - ప్లెడ్జీ రుణాలు

వ్యవసాయాన్ని లాభసాటి చేయటానికి ఇతర చర్యల్లో నిల్వ సదుపాయాలు, ప్లెడ్జీ (తనభూ పెట్టుకుని ఇచ్చే) రుణాలు ముఖ్యమైనవి. ప్రస్తుతం ఏపీలో గోదాముల సామర్థ్యం 19.48 లక్షల టన్నుల దాకా (ఏపీఎస్‌డబ్బుస్టీ- 6లక్షల టన్నులు, ఏఎస్‌లు- 7.98 లక్షలు, ప్రైవేటు- 5.5 లక్షల టన్నులు) ఉంది. ఇంకా అదనంగా 5లక్షల టన్నుల సామర్థ్యానికి గోదాములు కావాలి. శీతల గిడ్డంగుల సామర్థ్యం కూడా పెరగాలి. ప్రస్తుత సామర్థ్యం 15.7లక్షల టన్నులుంది. ధర స్క్రమంగా లేనప్పుడు నిల్వ చేసుకుని, తక్షణ డబ్బు అవసరం కోసం తెగనమ్మకోవాల్సిన పరిస్థితులు లేకుండా ప్లెడ్జీ రుణాలు స్క్రమంగా అందిస్తే రైతులకు చాలా ఊరట కలుగుతుంది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 80లక్షలకు పైగా రైతులు వ్యవసాయం చేస్తుంటే రైతుబంధు పథకం ద్వారా రుణం పొందేవారు 3,500లోసే. నిల్వకు అవకాశం లేని టమాటా వంటి పంటల విషయంలో ప్రాసెసింగ్ పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేయాలి. రైతుకు దక్కాల్సిన ఫలం మధ్యలోనే దళారీలకు పోతోంది. ఈ మార్కెట్ గొలుసు ప్రమేయాల్సి తగ్గించి రైతును, వినియోగదారుని నేరుగా కనెక్ట్ చేయగలిగితే వినియోగదారులు చెల్లించే ధరలో ఎక్కువశాతం నేరుగా రైతుకే దక్కుతుంది. ప్రస్తుత చాలా పంటల్లో 20శాతమే రైతుకు ఆదాయంగా వస్తోంది. రిటైల్ చెయిస్నును కూడా ప్రోత్సహిస్తే, వినియోగదారులు చెల్లించే మొత్తంలో 70శాతం రైతులకు దక్కుతుంది. రిటైల్ చెయిస్ వల్ల ధరల ఒడిదుడుకులు తగ్గుతాయి, ఉపాధి అవకాశాలు పెరుగుతాయి, మన బలాల్ని సద్గునియోగం చేసుకుని ప్రపంచ మార్కెట్లో పోటీపడగలుగుతాం.

భూ సీలింగ్ చట్టాలు - పెట్టుబడులు

ఆంధ్రప్రదేశ్లో భూకమతాల సరాసరి పరిమాణం తగ్గిపోతోంది. 2005-06లో ఉన్న 1.13 హెక్టార్ల నుంచి 2010-11లో 1.06 హెక్టార్లకు తగ్గిపోయింది. ప్రస్తుతమున్న కొలువట్టాలు, భూ గరిష్ఠ పరిమితి (సీలింగ్) వట్టాలు కార్బోరైట్ పెట్టుబడులకు, పెద్దవెత్తున వ్యవసాయ నిర్వహణకు అవరోధాలుగా ఉన్నాయి. ప్రస్తుత ల్యాండ్ సీలింగ్ చట్టాలు.. రెండు పంటల సాగుభూములు 10-18 ఎకరాలు, మెట్ట భూములు 35-54 ఎకరాల పరిమితులను విధిస్తున్నాయి. వ్యవసాయంలో సాంకేతికతను, పారిశ్రామిక దృక్కోణాన్ని, మేనేజ్మెంట్ పద్ధతల్ని, మార్కెట్ అవకాశాల్సి ప్రవేశపెట్టేందుకు పెట్టుబడులు కావాలి. ప్రస్తుతమున్న భూ చట్టాలను.. భూపరిమాణం, పెట్టుబడి, సాంకేతికతను పెంచేలా సమగ్రంగా ప్రక్కాళన చేయాలి.

మెట్ట ప్రాంతాల సాగు - గ్రామీణ ఉపాధి పశ్చిమ పథకం

ఆంధ్రప్రదేశ్లో మెట్టభూముల సాగు విస్తృతంగా ఉంది. సాగుప్రాంతం 61.13 లక్షల హెక్టార్లకాగా, నీటివనరులు 29.27 లక్షల హెక్టార్లకే ఉంది. 50శాతానికిపైగా సాగుప్రాంతానికి నీటి సాకర్యం లేదు. వర్షం మీదే ఆధారపడి ఇక్కడ వ్యవసాయం చేయాల్సి ఉంటుంది.

ఈ సమస్యను అధిగమించటానికి వాటర్స్ పెన్షన్ మేనేజ్‌మెంట్ కార్బూకలాపాలకి గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం నిధుల్ని వినియోగించుకోవాలి. పంట పొలాల్లో నీటి గుంతలు తప్పే కార్బూకమాన్ని భారీవెత్తున చేపట్టి వర్షపు నీటిని ఒడిసిపట్టాలి. భూగర్భ జలాల్ని రీచార్ట్ చేయాలి. భూ సంరక్షణ కార్బూకమాల్ని అమలు చేయాలి.

ఎరువులు - సజ్ఞాంశీ

అలాగే ఎరువుల పంపిణీలో రైతులకు ప్రత్యక్ష ప్రయోజన బదిలీ (డీబీటీ) సాధ్యం కాకపోవచ్చు. ఎందుకంటే, భూముల రికార్డులు స్క్రమంగా లేవు. పొలానికి రైతులవారీగా, పంటను బట్టి ఎరువుల వినియోగం మారుతుంటుంది. ఎరువులు తెచ్చుకోవటానికి అవసరమైన సర్టిఫికేషన్ అవినీతికి దారితీసే అవకాశముంది.

6) స్థానిక ప్రభుత్వాలు (అభికార వికేంట్రీకరణ)

LOCAL GOVERNMENTS Devolution											
Union to States:											
<ul style="list-style-type: none"> Union Budget (2017-18) = 21,46,735 Cr. Transfers to States = Rs. 10,85,075 Cr; devolved to the state governments. <ul style="list-style-type: none"> 50.5% of total Budget 67% of total Non-Debt Receipts 71% of Revenue Receipts 											
State to Local Bodies:											
<ul style="list-style-type: none"> Andhra Pradesh Budget 2017-18 is <u>1,56,999 Cr</u>, which means the Expenditure Per Capita is <u>30,000 Rupees</u> Transfers to PRIs by the state is mere <u>32 Rupees</u>, which is 0.1% of total expenditure per capita. It is even lesser for ULBs, which are given a mere <u>12 Rupees</u>. 											
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Transfers to PRIs, ULBs in Rupees</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gram Panchayats</td><td>8/person/year</td></tr> <tr> <td>Mandal Parishads</td><td>16/person/year</td></tr> <tr> <td>Zilla Parishads</td><td>8/person/year</td></tr> <tr> <td>Urban Local Bodies</td><td>12/person/year</td></tr> </tbody> </table>		Transfers to PRIs, ULBs in Rupees		Gram Panchayats	8/person/year	Mandal Parishads	16/person/year	Zilla Parishads	8/person/year	Urban Local Bodies	12/person/year
Transfers to PRIs, ULBs in Rupees											
Gram Panchayats	8/person/year										
Mandal Parishads	16/person/year										
Zilla Parishads	8/person/year										
Urban Local Bodies	12/person/year										
Source: 3rd State Finance Commission Recommendation											

కేంద్ర బడ్జెట్ 2017-18లో రూ. 21,46,735 కోట్లు ఉండగా, రాష్ట్రాలకు రూ. 10,85,075 కోట్లు బదిలీ అయ్యాయి.

■ అంటే 50.5 శాతం నిధులు కేంద్రం నుంచి బడ్జెట్లో రాష్ట్రాలకు వచ్చాయి.

■ అప్పులు లేకుండా కేవలం పన్నుల డబ్బులో 67 శాతం నిధులోచ్చాయి.

■ రెవెన్యూ చెల్లింపుల్లో 71 శాతం కేంద్రం నుంచి రాష్ట్రాలకు వచ్చాయి.

.. కానీ ఇదే రీతిలో రాష్ట్రం నుంచి స్థానిక ప్రభుత్వాలకు బదిలీ కావటం లేదు.

2017-18లో ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెట్ రూ. 1,56,999కోట్లు. అంటే రాష్ట్రంలోని ఒక్కొక్క పొరుని పేరు మీద రూ. 30,000 ఖర్చు చేస్తున్నారు. కానీ గ్రామ పంచాయతీలకు బదిలీ చేస్తున్నది మాత్రం కేవలం రూ. 32. అంటే మొత్తం తలసరి వ్యయంలో 0.1 శాతం. వెల్యూకి ఒక్క రూపాయి అన్నమాట. ఇందులో.. గ్రామ పంచాయతీలకు ఏడాదికి తలసరి రూ. 8, మండల పరిషత్తులకు రూ. 16, జిల్లా పరిషత్తులకు తలసరి రూ. 8 ఇస్తున్నారు. పట్టణ స్థానిక ప్రభుత్వాలకు ఇంకా తక్కువగా తలసరి రూ. 12 మాత్రమే ఇస్తున్నారు

పరిషత్తురంగా ఏం చేయాలి

- తలసరి రూ. 1000లను పంచాయతీలు, మునిసిపాలిటీలు (స్థానిక ప్రభుత్వాలు)కు కేటాయించాలి. అంటే రాష్ట్రంలోని పట్టణ ప్రాంతాలకు రూ. 1460 కోట్లు, గ్రామీణ ప్రాంతాలకు రూ. 3470 కోట్లు ఇవ్వాలి.
- దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి భారం ఉండకపోగా తగ్గుతుంది. బాధ్యతల్ని స్థానికానికి బదిలీ చేయటం వల్ల వివిధ విభాగాలకు రాష్ట్రస్థాయిలో అయ్యే ఖర్చు తదనుగుణంగా తగ్గుతుంది.
- స్థానిక స్థాయిలో ఉపాధిని ఇచ్చుడిముఖుడిగా పెంచటానికి చిన్న పట్టణాల మౌలిక వసతులు, విద్య, ఆరోగ్యం, నాణ్యమైన జీవితాలపై ప్రత్యేకంగా దృష్టి సారించాలి.

(పూర్తి వివరాలకు www.youthforbetterindia.com ను సందర్శించండి)

సురాజ్య లక్ష్మీల కోసం పనిచేయటం కంటే గింజు, వోరాటాలు, ఉద్ధమశాలు ఏమున్నాయి ?

వీ రాజకీయ పార్టీ అధికారంలో ఉన్న కొన్ని దశాబ్దాలుగా ఎంటాడుతూ వస్తున్న సమస్యలను అందరికీ ఆమోదయోగ్యంగా, ఆర్థికభారం లేకుండా పరిషురించే ఆచరణాత్మక అవకాశాలున్నాయని, ఇందుకోసం అందరం కలిసి ఉద్యమించాలని లోక్సంత్రా వ్యవస్థావకుడు డా॥ జయప్రకాశ్ నారాయణ్ పిలుపునిచ్చారు. ప్రతి బిడ్డకూ ఖర్చు లేకుండా నాణ్యమైన విద్యు, ప్రతి కుటుంబానికి ఖర్చు లేకుండా మంచి ఆరోగ్యం, చట్టబద్ధపాలన, ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో లంచాల్ని సేవలు, స్థానికంగా జనం ఉన్న చోటే అధికారాలు, విధులు, వ్యవసాయం లాభసాచి.. లక్ష్మీల కోసం పనిచేయటం కంటే గాపు ఉద్యమాలు, పోరాటాలు ఏమున్నాయి అని ప్రశ్నించారు. ఈ ఎజెండాయే సురాజ్య యాత్ర ఆరు లక్ష్మీలన్నారు.

కృష్ణాజిల్లాలో సురాజ్య యాత్రలో భాగంగా వివిధ వర్గాల ప్రజలను జేపీ కలుసుకున్నారు. మీడియా సమావేశాల్లో పాల్గొన్నారు. సురాజ్య లక్ష్మీలపై చర్చిస్తూ ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రతిఫలించే పరిపోద్రాలను ప్రతిపాదించారు.

వ్యాపారం తప్ప రాజకీయ పార్టీల్లోపు

దేశంలో, రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం చెలామణి అవుతున్న ఏ రాజకీయ పార్టీ కూడా అనలు పార్టీయే కాదని, ఇప్పుడున్నిచి వారసత్వ వ్యాపారలావాదేవిల పక్షాలని జేపీ అన్నారు. ఒక సిద్ధాంతం.. పాడు లేదు, ఏదోక విధంగా అధికారంలోకి రావాలనే తపన తప్ప.. అని తేల్చిచెప్పారు. చాలాచోట్ల ఎవరు ఏ పార్టీలో ఉన్నారో ఎవరికి తెలియదన్నారు. ఒక సేత వేర్చేరు పార్టీల గుర్తు మీద పోటీ చేసి నెగ్గటం, ఏ పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే అందులోకి జంప చేయటం రాజకీయంగా మారిందన్నారు. గతంలో ఏమర్చులు గుప్పించిన పార్టీలోకి బడా నేతులుగా గుర్తింపు పొందినవారు కూడా జంకుగొంకు, నిగ్గి లేకుండా చేరిపోతున్నారు. ఇదివరకు ఎందుకు ఏమర్చించారో, ఇప్పుడు ఎందుకు చేరారో మాత్రం చెప్పారన్నారు. ప్రజల జీవితాల్ని బాగుచేసే ఎజెండాను అమలు చేస్తూ ఒట్లు అడగుకుండా, తాత్కాలిక తాయిలాల్ని ప్రకటిస్తూ, ప్రజల మధ్య కులం, మతం వంటి చిచ్చుల్ని పెట్టి గెలవాలని చూస్తున్నారన్నారు. అధికారం కోసం చస్తామంటున్నారు లేదా చంపుతామంటున్నారు, దబ్బు, కులం బట్టి వ్యాపారం

చేస్తున్నారు.. అన్నారు. ఓట్ల వేటలో పడి చట్టాల్ని, రాజ్యాంగాల్ని ఘణంగా పెడుతున్నారని, కూర్చున్న కొమ్మనే నరుకుంటు న్నారని అన్నారు.

కాపు లిజేర్సన్ జిల్లా చట్టవిరుద్ధం

శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన కాపు రిజర్వేషన్ బిల్లు చట్టవిరుద్ధమని, చట్టబద్ధంగా నియమితమైన కమిషన్ వూర్తిస్థాయి నివేదిక లేకుండానే ఎలా ఆమోదిస్తారని ప్రశ్నించారు. ఇదేమన్నా రాచరికపు పాలనా? అన్నారు. కాపులకు న్యాయం చేయటానికి ఇది పద్ధతి కాదన్నారు. సరైన రక్షణ లేక స్మాళ్లు మానేస్తున్నా స్థానిక కోర్టులు, చట్టబద్ధ పాలన గులంచి పట్టించుకోవటం లేదు

భారతదేశం అప్పులతో కూడా కలుపుకుని రోజుకు రూ. 11,000కోట్లును మన పేరు మీద ఖర్చు చేస్తోందని, అయినప్పటికీ కీలకమైన విద్యు, ఆరోగ్యం, మాలిక వసతులు వంటి కీలకరంగాల్లో వెనకబడి ఉందని అన్నారు. రెండు వందల బిలియన్ డాలర్లకు పైబడిన జాతీయ ఆదాయంతో చెప్పుకోదగిన 49 దేశాల్లో మనదేశం చిట్టచివరి మూడు స్థానాల్లో ఉందని, పాకిస్తాన్, బంగాలేస్, నైజీరియాతో పోటీపడుతోందని అన్నారు. జాభాలో అత్యధిక శాతం ఆధారపడిన వ్యవసాయంలో దారుణమైన విధానాలను అమలుచేస్తూ రైతులకు ఆదాయం లేకుండా ప్రభుత్వాలే చేస్తున్నాయన్నారు. ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో లంచాలను అరికట్టేందుకు పొర సేవల చట్టం వంటి ఏర్పాట్లు చేయకుండా, హక్కుగా అందాల్ని సేవలకు గతి లేక లంచమిచ్చే పొరులను జైల్లో పెడతామని, లంచాధికారులను మాత్రం ముద్దెట్టుకుంటామని పాలకులు

వైద్యరంగానికి ఈమాత్రం కేటాయింపులు కూడా ఇష్టారా?

వైద్య ఆరోగ్య రంగానికి కేటాయిస్తున్న నిధులు.. సామాన్యల ఆరోగ్యం పట్ల ప్రభుత్వానికున్న త్రచ్ఛను తెలియజేస్తున్నారుని జేపీ అగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ప్రపంచ దేశాలు ఆరోగ్యానికి 5-8శాతం దాకా కేటాయిస్తున్నాయే, మన దగ్గర 1.1శాతం మాత్రమే ఉండన్నారు. రూ. 1,57,000 కోట్లు ఉన్న రాష్ట్ర బడ్జెట్లో రూ. 2,000కోట్లు అదనంగా వైద్యానికి కేటాయిస్తే అంధ్రప్రదేశ్లో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరికి జేబులో నుంచి ఖర్చు లేకుండా మెరుగైన వైద్యం అందుతున్నారు. ఒక జబ్బుకు, ఒక సీజన్స్కి అని కాకుండా, రెగ్యులర్గా మంచి ఆరోగ్యానికి వ్యవస్థ ఏర్పడుతుందన్నారు. రాష్ట్రానికి పేదరికం మంచి విముఖీ, ప్రభుత్వానికి పేరు వస్తాయన్నారు. విజయవాడ కొత్త ప్రభుత్వాన్ని సురాజ్య యాత్రలో జేపీ సందర్శించారు. ఆస్పుత్రి సూపరింటెండెంట్ డాక్టర్ జి.హండ్రాని కలిగి వైద్యులు, ఇతర సిబ్బంది, రోగులు, నిధులు, ఖర్చు తీరు విపరాలను అడిగి తెలుసుకున్నారు. మెడిసిన్, సర్జికల్, ఆర్ట్రోపెడిక్ వార్డులను సందర్శించి రోగులకు అందుతున్న వైద్యసేవలను పరిశీలించారు. అనంతరం మాట్లాడుతూ, రాష్ట్రంలో సురాజ్య యాత్రలో భాగంగా సందర్శించిన దాదాపు అన్ని ఆస్పుత్రుల్లో.. కేటాయించిన నిధుల కంటే ఎక్కువ సేవలు అందుతున్నాయిని, అయినా ప్రభుత్వం నిధులను పెంచటానికి ప్రయత్నించకుండా ప్రైవేటు, కార్బోరేటలను ప్రోత్సహించే విధానాలను అనురిస్తోందని అన్నారు. దీనివల్ల ఖజానా మంచి నిధులు భారీ అవుతున్నాయి తప్ప ప్రజలకు మెరుగైన వైద్యం అందటం లేదన్నారు. వైద్యసిబ్బందికి జీతాలు పెంచటంతో పాటు, ప్రాథమిక స్థాయిలో ఫ్యామిలీ డాక్టర్ నెట్వర్క్ వ్యవస్థాని ఏర్పాటు చేయాలని, తమకు నచ్చిన డాక్టర్ని ఎంపిక చేసుకునే అవకాశం ప్రతి కుటుంబానికి ఉండాలని అన్నారు. లోకసభා నేతలు బండారు రామ్యాహనరావు, భీశెట్టి బాబ్మి, కల్లారి బాలసుల్రహ్మణ్ణం, డాక్టర్ కామినేని పట్టాభిరామయ్య, చెన్నుపాటి వాటిర్, బి.అశోక్కుమార్, పూర్ణచంద్రరావు, వైపీసి ప్రతినిధులు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

చెబుతున్నారన్నారు. హౌర సేవల చట్టం ముఖ్యంకానప్పుడు.. ఏపీ ప్రభుత్వం పారిశ్రామికవేత్తలకు అందే సేవల కోసం ఎందుకు ఆ చట్టాన్ని తీసుకొచ్చిందని ప్రశ్నించారు. సామాన్య ప్రజల సేవల కోసం కూడా ఈ చట్టాన్ని విస్తరించాలన్నారు. రోడ్ మీద సరైన రక్షణలేక చదువు మానేస్తున్న బాలికలున్నా చట్టబద్ధపాలనను బల్లోపేతం చేయటం లేదని, స్థానిక కోర్పులు వంటి ఏర్పాట్లు చేయటం లేదని అన్నారు.

భూసేకరణ చట్టంలో అతి

ఒకప్పుడు రైతుల నుంచి రాజుల్లాగా భూములు లాక్కుని ప్రభుత్వాలు తరిమేసేవని, అటువంటి పరిస్థితుల్లో విశాఖ స్టీల్ప్లాంట్ నిర్వాసితుల తరపున తాను అధికారిగా పోరాధి పరిహారం, ఉద్యోగాలు ఇప్పించానని జేపీ అన్నారు. ఇప్పుడేమో భూసేకరణ పేరుతో మితిమిరిన పరిహారాలను చట్టంలో పెట్టి ఉపాధి అవకాశాలకు గండికాడుతున్నారని అన్నారు. ఆచరణ సాధ్యమైన భూసేకరణ విధానం మనకు అవసరమన్నారు. అందోళనలకున్నా, ఈ దిశగా రాజకీయ వికాభిప్రాయసాధన జరగాలన్నారు.

ఈ వైఫల్యాల్ని సరిచేయకుండా మనదేశం ఎప్పటికీ ఎదగదని, చిన్నప్పుడు విన్నట్లు ఎప్పటికీ అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశంగానే ఉంటుందని, మనం అవకాశాల కోసం చేయిజాచి అర్థస్తునే ఉంటామని అన్నారు. ఈ పరిస్థితిని తేలిగ్గా సరిచేసి

గమనిక: జనం కోసం జేపీ సురాజ్య యాత్ర ఏపీలో వూర్కయినా.. విషయ ప్రాధాన్యత దృష్టి ఆయా కార్యక్రమాలను లోకసభා టైమ్స్లో వీలైనంత మేర ప్రచురిస్తున్నాం.

-ఎడిటోరియల్ టీం

అవకాశాలు ఇష్టుడు రాష్ట్రానికి, దేశానికి అందుబాటులో ఉన్నాయని, అందుకోసమే సురాజ్య యాత్రని వివరించారు. ‘యూత్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా డాట్కోమ్ సిబీజ్స్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా డాట్కోమ్లలో నమోదై ఈ కృషిలో పాలుపంచు కోవాలని యువత, ఇతర ప్రజలను జేపీ విజ్ఞప్తి చేశారు. చట్టంలోని లౌసుగుల వల్ల ఫీరాయింపులు జరుగుతున్న మాట వాస్తవమని, కానీ ఫీరాయింపులను మించిన సంక్లోధం భారత రాజకీయ, పాలనా వ్యవస్థల్లో ఉందని ఒక ప్రశ్నకు సమాధానంగా జేపీ అన్నారు. ఫీరాయింపుల చట్టసవరణలో లోకసభా పాత్ర ఉందని, కానీ ఆనాడు తాము సూచించనట్లు ఫీరాయించిన చట్టసభ సభ్యులపై చర్చలు తీసుకునే అధికారాన్ని ఈసీకి ఇచ్చివుంటే మెరుగ్గా ఉందేదని అన్నారు. పోలవరంపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జాప్యం చేసిందని, ఇప్పటికేనా కాంట్రాక్టర్ ప్రయోజనాలు, కులరాజకీయాల్ని పక్కనబెట్టి కేంద్రంతో కలిసి వేగంగా ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయాలని అన్నారు. □

బ్రిటన్ తీవ్ర సింక్లోబ్సంలో కూడా ఎందుకు అందరికీ ఆరాగ్ని విధానాన్ని అములుచేసిందా ఇష్టాఫీకీ ఆలోచించాలి?

అందరికీ ఆరోగ్యాన్ని అందించే ప్రజారోగ్య విధానం వల్ల ప్రజలపై ఆర్థికభారం తగ్గటమేకాకుండా, రెండుమూడు కోట్ల ఉద్యోగాలస్తాయని, డాక్టర్లు, నర్సులు సహా వైద్యులింభిందికి కూడా ఎంతో ప్రయోజనం చేకూరుతుందని జేపీ అన్నారు. అందుకే వైద్య ఆరోగ్య విధానాలు ఎలా ఉన్నాయా వైద్యులు, వైద్య విద్యనభ్యాసించే వారు కూడా పట్టించుకోవాలన్నారు.

జనం కోసం జేపీ సురాజ్య యాత్రలో భాగంగా కడవ రిమ్సులో జయప్రకాష్ నారాయణ్ పర్యాటించారు. ఈ సందర్భంగా వైద్యవిద్యార్థులతో ముఖాముఖి కార్యక్రమంలో మాట్లాడుతూ.. అందరికీ ఆరోగ్యాన్నిచ్చే విధానం కోసం లోకసభల్లా చాలాకాలంగా పోరాటశోందని, జేబులో నుంచి భర్యులేకుండా మంచి ఆరోగ్యం అందించే ఏర్పాటు లేకుండా ఏదేశమూ ప్రపంచంలో ఆభివృద్ధి చెందిన దాఖలా లేదన్నారు. మన వద్ద వనరుల కొరత కూడా లేదని, ఉన్న వనరులకే కాస్త అదనంగా జోడిస్తే అందరికీ చక్కబోయి ఆరోగ్యాన్ని అందించవచ్చని అన్నారు. నివారించదగ్గ జబ్బులతో రోజుకు వేల మంది చనిపోతున్నా, ఐదేళ్లలోపు పిల్లలు 3,500మంది మరణిస్తున్నా, వైద్యుల్లు భరించలేక ఏటా కెకోట్లమంది పేరలుగా మారుతున్నా, ఇంకా అనేకమంది ఆస్పత్రులకు రాకుండానే నలిగిపోతున్నా. మనదేశంలో ప్రజారోగ్యం గురించి చర్చ మాత్రం సరైనరీతిలో జరగటం లేదన్నారు. ఏడాదికి రూ. 1లక్ష లక్ష గల అంధ్రప్రదేశ్ వెయ్యా, రెండు వేల కోట్లో ఇచ్చి ఆరోగ్యాన్ని బాగు చేయలేదా? .. ఇది ప్రతి ఒక్కరూ ఆలోచించాలన్నారు.

ప్రైవేటు రంగంలో అతి తక్కువ జీతాలిచ్చే పనికిమాలిన ఉద్యోగాలకు ప్రభుత్వం అనేకరెట్లు జీతాలిచ్చి ప్రజాధనాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తోందని, అదే ప్రాణాలను కాపాడే ఆరోగ్యరంగంలో వైద్యులకు నెలకు రూ. 40,000-50,000 జీతాలు మాత్రమే ఇస్తోందని జేపీ అన్నారు. ప్రైవేటు, కార్బోరేట్ రంగంలో నిపుణులైన వైద్యునికి రూ. 4లక్షల దాకా నెలవారీ ఆదాయం వస్తుందన్నారు. ఎంబీబీఎస్ చదవటానికి, ఆపైన పీజీ చేయటానికి తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ఉన్నంత కష్టం మరక్కడా ఉండదని, అలాగే వైద్యవృత్తికి ఎంతో డిమాండ్ ఉందని, అయినా మనదేశంలో ఎంబీబీఎస్ చేసి కూడా సరైన ఉపాధి అవకాశాలు లేకుండా భాశీగా ఉన్న వారు తిలక్కలమంది దాకా

ఉన్నారన్నారు. ఇలా ఏమూత్రం అర్థంలేని విధానాలను ఆరోగ్యరంగంలో పాలకులు కొనసాగిస్తున్నారన్నారు. సరైన వైద్యులింభించు అందించకపోతే మనదేశంలో వైద్యుల మీద దాడులు చేస్తున్నారని, అదే బ్రిటన్లో వైద్యులు మెరుగైన ఆదాయం కోసం సమ్మేళనమే చేస్తే 97 శాతం మంది ప్రజలు వారికి మద్దతుగా నిలిచారని అన్నారు. వైద్యులు-ప్రజల మధ్య ఘర్షణ వాతావరణం వల్ల వైద్యులతోపాటు రోగులు కూడా తీవ్రంగా దెబ్బతింటారన్నారు. వైద్యులో విశ్వసనీయతకు ఎంతో ప్రాధాన్యం ఉంటుందని, అది దెబ్బతింటే ఎన్ని మందులైనా పనిచేసే అవకాశం ఉండకపోవచ్చని అన్నారు. ఇలా వైద్యువృత్తి విలువలను, ప్రమాణాలను దెబ్బతినట్టానికి కూడా ప్రభుత్వం వైద్యువిధానమే కారణమని అన్నారు. ఒకరకంగా మనదేశంలో వైద్యం పేరుతో డబ్బు భర్యు చేయటం తప్ప, వైద్యువిధానమన్నదే లేదన్నారు. దీన్ని సరిచేయకపోతే ప్రజలతో పాటు వైద్యులు కూడా నష్టపోతారన్నారు.

బ్రిటన్ రెండో ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత తీవ్రంగా దెబ్బతిందని, అలాంటి పరిస్థితుల్లో నుంచి కోలుకోవాలంటే అందరికీ ఆరోగ్యం ముఖ్యమని భావించి, ఉన్న నిదుల్లోనే సార్యుతిక ఆరోగ్య విధానాన్ని అమలు చేశారని జేపీ అన్నారు. ప్రపంచ యుద్ధాల పాతాలను నేర్చుకుని భారతదేశానికి స్వతంత్రం వచ్చిన కాలంలోనే బ్రిటన్ అంత సాహసాపేత నిర్ణయం తీసుకుంటే.. ఆనాటి బ్రిటన్ కంటే మనం మెరుగైన స్థితిలో ఉన్నా కూడా ఇష్టటికీ ప్రజలకు నాణ్యమైన ఆరోగ్యాన్ని భారం లేకుండా అందించే విధానాన్ని అనుసరించలేకపోతున్నా మన్నారు. అత్యుత్తమ విధానాలను నేర్చుకునే లక్ష్మణాన్ని భారత్ ఇష్టటికీ పెంపాందించుకోలేకపోతోందన్నారు.

జికా వైరన్ గురించి తెలుసుగానీ, ర్యాబెల్లా దారుణం గురించి తెలియదా?

గర్వస్తు దశలో ఉన్నప్పుడు పిల్లలకు గుండె జబ్బులు, ఇతర అంగవైకల్యాలు రాకుండా ర్యాబెల్లా టీకాను ఇవ్వాలని తాను 18 ఏళ్లగా పోరాదుతుంటే, ఎట్లేకేలకు ఈ ఏడాది సార్ఫ్జెనీన టీకా కార్బూక్మంలో చేర్చారని జేపీ వివరించారు. ర్యాబెల్లా వల్ల మనదేశంలో ఏడాదికి ఎంతమంది నష్టపోతున్నారో తెలుసా? అని ప్రశ్నించగా వైద్యవిద్యార్థులెవరూ సమాధానం చెప్పేంకపోయారు. పోనీ జికా వైరన్ గురించి తెలుసా? అని జేపీ అడిగారు. తెలుసని అందరూ చెప్పారు. ఎక్కడో ఓ విదేశంలో ఒకటిందు డజన్ల మందికి పచ్చిన జికా వైరన్ గురించేతే మనం చాలా సంచలనంగా చర్చించుకున్నాం. కానీ మన చుట్టూ ఏటా రెండుమాడు లక్షలమంది నివారించదగ్గ ర్యాబెల్లా వ్యాధి బారినపడి అంగవికలురుగా పుడుతుంటే మాత్రం మనకు కసిసం స్పృహ కూడా లేదు. ఇక మీదట ఆ దారుణం ఆగిపోయిందని సంతోషించాలా, లేక గత 18 ఏళ్లలో నుమారు 40-50 లక్షలమంది పిల్లలు అలా పుట్టారని బాధపడాలా? అని జేపీ ఆవేదనతో వ్యాఖ్యానించారు. కేవలం మన నిర్లక్షం వల్ల ఇన్ని లక్షలమంది జీవితాలు అలా దెబ్బతిన్నాయని, దీనికి ఎవరు బాధ్యత వహిస్తారో ఒక్కసారి అంతరాత్మలతో ఆలోచించాలని అన్నారు. ఏడాదికి మనదేశంలో ఐదేళ్లలోపు పిల్లలు 12 లక్షలదాకా మరణిస్తున్నారని, వీటిలో పలు మరణాలు నివారించదగ్గవని అన్నారు. చుట్టూ జరుగుతున్న పరిణామాలను, వైఫల్యాలను సరిచేయటానికి తగిన విధానాలను గురించి వైద్య విద్యార్థులు, సిబ్బంది ఎప్పటికప్పుడు అవగాహన పెంచుకోవాలన్నారు.

దేశంలో నెలకు 11 లక్షలమంది కొత్తగా ఉద్యోగాల కోసం మనదేశంలో రోడ్ మీదకు వస్తున్నారని, ఒక్క వైద్యరంగాన్ని బాగుచేస్తేనే కోట్ల ఉద్యోగాలను స్పష్టించవచ్చని జేపీ అన్నారు. అలాగే లోక్సంతూ ప్రతిపాదించిన అందరికి ఆరోగ్య విధానంలో ఎంబీబీఎస్ వైద్యులు ఫ్యామిలీ డాక్టర్లుగా అందుబాటులో ఉంటారని, ప్రజలు తమకు నచ్చిన డాక్టర్ని ఎంపిక చేసుకుంటే అంత వార్డిక ఫీజును ప్రభుత్వం ఆ వైద్యునికి చెల్లిస్తుందని వివరించారు. ఆ ఫ్యామిలీ డాక్టర్ రిఫర్ చేస్తేనే, వైస్టాయి చికిత్సకు రోగి రావాల్సంటుండన్నారు. దీనివల్ల పచిష్టమైన ప్రాథమిక వైద్యం, సక్రమ వైద్య రికార్డుల వ్యవస్థ ఏర్పడుతుందని, దాదాపు 70 శాతం రోగాలకు తొలిదశలోనే మంచి చికిత్స అందుతుందన్నారు. ఈ రకంగా క్లినిక్ నిర్వహణ ఖర్చులు పోగా, మెర్గైన డాక్టర్కి నెలకు రూ. 1 లక్షకు తక్కువ రాదన్నారు. సామర్థ్యాన్ని బట్టి ఆదాయం ఇంకా భారీగా పెరగవచ్చన్నారు. అందుకే ప్రజల మీద భారం లేకుండా వైద్యున్ని అందించే విధానం ప్రజలు, వైద్యులు, దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ అందరికి విన్-విన్-విన్ అవుతుందన్నారు. వైద్యవిద్యార్థులు అడిగిన పలు ప్రశ్నలకు జేపీ ఈ సందర్భంగా జవాబిచ్చారు.

వార్డుల సందర్భం

అనంతరం రిమ్స్లో వార్డులను జేపీ సందర్భంచారు. వైద్యునేవలు అందుతున్న తీరును పరిశీలించారు. ప్రైవేటు ఆస్పత్రిలో అయ్యే ఖర్చులో వదోవంతుతో ఆస్పత్రిని నాడుపుతున్నారని, అయినా మెర్గైన సేవలను అందించేందుకు

నర్సులను తక్కువ చేయవద్దు

మనదేశంలో నర్సులంటే కొంత చిన్న చూపు ఉండని, కానీ చాలా సందర్భాల్లో వాళ్ల డాక్టర్తో సమానమైనవారేని జేపీ స్పష్టంచేశారు. నర్సులకు నెలకు రూ. 15,500 జీతమిస్తున్నారని, మెటర్లు లీవులుండవని, ఏదైనా అనారోగ్య సమస్య వస్తే ఉచిత ఆరోగ్య స్థిరులు వర్తించవని, ప్రభుత్వ రీఇంబర్స్‌మెంట్ ఉండడని అన్నారు. నర్సులు, ఏవెన్వంలు ఎదుర్కొంటున్న ఈ దారుణ పరిస్థితిని మారిస్తే ప్రజలకు వెరుగైన వైద్యునేవలందించే వ్యవస్థ ఏర్పడుతుందన్నారు.

ప్రయత్నిస్తున్నారని, తగినన్ని నిధులు, సరైన విధానాలతో వినియోగం లేకపోతే మున్సుందు ఈ మాత్రం సేవలు కూడా ఉండవని పోచురించారు. డాటసోప్స్‌మెంగ్‌కి ఇప్పటిం వల్ల పారిశుద్ధిం కొంత మెరుగుపడినా, సమస్యలు కొనసాగుతున్నాయని, ప్రాథమిక స్థాయి నుంచి వైద్యున్ని బలోపేతం చేసి మౌలిక వసతుల్ని, సిబ్బందిని పెంచితేనే వీటికి శాశ్వత పరిష్కారం సాధ్యమని అన్నారు. అనంతరం వైద్యకళాశాలలో జేపీ మొక్కలు నాటారు.

రిమ్స్ ప్రిన్సిపల్ వెంకటేశ్వర్రు, వైద్యుధికారులు డాక్టర్ గిరిధర్, వెంకట శివ, మాజీ ఎమ్మెల్సీ సుబ్బారెడ్డి, పీపుల్ అగనెస్ కరప్పన్ వ్యవస్థాపకుడు మారంరెడ్డి శ్రీకంత్‌రెడ్డి, లోక్సంతూ 2.0 ఉద్యమ తెలంగాణ, ఏపీ కన్సీనర్ బండారు రామ్యాహనరావు, వైపీటి నాయకులు తదితరులు పాల్గొన్నారు. □

మాట్లంలో మార్పుని అడ్డుకోవటం దుర్భాజ్యానికి పరాకాష్టు

వ్యవస్థలో మార్పు కోరుకుంటున్న మాట్లం గ్రామాన్ని అడ్డుకోవటం దుర్భాజ్యానికి పరాకాష్టుని జేపీ అన్నారు. మిగతా రాష్ట్రానికి, దేశానికి దిక్కుగా మాట్లం ప్రజలు డబ్బు, మద్దం, ఇతర ప్రలోభాలకు అమ్ముదుపోకుండా లోకసంత్రా అభ్యర్థులను గెలిపించారని, సర్పంచేని, పంచాయతీ తీర్మానాలను కూడా భాతరుచేయకుండా అధికార పార్టీవారు అవరోధాలు స్ఫైంచటం తగదని అన్నారు.

సురాజ్య యాత్రలో భాగంగా జేపీ కృష్ణజీల్లా కృత్తిమెన్ను మండలంలోని మాట్లంలో పర్యాటించారు. మహాత్మాగాంధీ విగ్రహానికి పూలమాల వేసిన అనంతరం, మొగదారమ్మ గుడి ఎదుట గ్రామస్తులతో సమావేశమయ్యారు. లోకసంత్రా తరపున ఎన్నికెన సర్పంచ్ తమ్ము వెంకటలక్ష్మి, గ్రామస్తులు ఈ సందర్భంగా పలు సమస్యలను ఆయన దృష్టికి తీసుకొచ్చారు.

జేపీ మాట్లాడుతూ, మన పన్నుల డబ్బు మనకే ఖర్చు చేయాలని తెలుగుదేశం వ్యవస్థాపకుడు ఎస్టీరామారావు పోరాటారని, ఇప్పుడు ఆ స్థారికి అదే పార్టీ వారు గండికొట్టటం బాధాకరమని జేపీ అన్నారు. ఆనాటి కృష్ణ వల్ల ఇప్పుడు కేంద్రం నుంచి రాష్ట్రానికి పన్నుల డబ్బులో ప్రతి 3 రూపాయలకు 2 రూపాయలు వస్తున్నాయని, ఆ డబ్బులో సగం డబ్బు గ్రామాలకు రావాలన్నారు. తలసరి రాష్ట్రంలో ఖర్చు చేస్తున్న డబ్బు లెక్క ప్రకారం మాట్లం గ్రామం పేరు మీద ఏడాదికి రూ. 15 కోట్లు ఖర్చువుతున్నాయని, అందులో సగం, 7.5కోట్లు స్థానికంగా గ్రామస్తుల ఆధ్వర్యంలో ఖర్చువ్వాలని అన్నారు. గ్రామానికి నిధులివ్వకపోగా, కేంద్రం నుంచి వస్తున్న నిధులకు కూడా ఏపీ, తెలంగాణ ప్రభుత్వాలు ఎసరు పెదుతున్నాయన్నారు. మాట్లం గ్రామంలో ఏర్పాటు చేసిన ఆరోగ్యాప్లాంటులో నీరు ఉపగా ఉండటం వల్ల ఊరి మధ్యలో ఉన్న చెరువును మంచినీటి చెరువగా పంచాయతీ గుర్తించినా పైనుంచి అనుమతులు ఇప్పకపోవడం దారుణమన్నారు. మంచినీటి చెరువును చేపల చెరువగా మార్చటం, నిలదీసినవారి మీద కేసులు బినాయించటం సహించరానిదన్నారు. ఒక గ్రామంలో మంచినీటి చెరువ ఉండి, పంచాయతీ తీర్మానం ఉండి కూడా ఆ ఊళ్లో జనం రోజుకు రూ. 30,000 మంచినీటి కోసం ఖర్చు చేస్తున్నారంటే.. వికృత కేంద్రికృత పాలనకు, అధ్వాన్ని రాజకీయానికి ఇంతకంటే నిదర్శనం అక్కర్దన్నారు. అన్ని సదుపాయాలూ ఉన్న మంచినీటి కోసం చేస్తున్న ఖర్చు..

గ్రామానికి ఇప్పుడొస్తున్న నిధులకన్నా ఎక్కువన్నారు. ఈ అంశంపై ముఖ్యమంత్రితో, ఉన్నతాధికారులతో మాట్లాడతానన్నారు. తమిళనాడు తీర్మాంతంలో చేస్తున్న దీశాలినైపేస్సన్ పద్ధతిని మాట్లంలో ఏర్పాటు చేసేందుకు కూడా కృష్ణ చేస్తేనన్నారు. రాజకీయాల్లో చాలా చిక్కుముట్టు ఉన్నాయని, దోషిదీ రాజకీయంలో మూలనపద్ధతిని వెలికించేందుకు ఓపికతో ముందుకు వెళ్లాలని సూచించారు. ఇల్లలకగానే పండుగ కాదని, ఎన్నికల్లో నెగ్గినా మార్పుని వ్యవస్థకృతం చేయటానికి చాలా జాగ్రత్తగా, ఒడుపుగా కృష్ణ చేయాలని అన్నారు. ఇందులో భాగంగానే పార్టీలక్షీతంగా నురాజ్య యాత్రను నిర్వహిస్తున్నామన్నారు. ఒకసారి రాజకీయ ఊబి నుంచి బైపారిషితి ఇతర పార్టీలు కూటుకుంటుంటే.. ఏపీలో జరుగుతన్న సురాజ్య యాత్రలో తెలంగాణ నేతలు పాల్టన్నారన్నారు. మాట్లంలో పరిపురించుకోలేని సమస్యలుంటే తన దృష్టికి తీసుకురావాలని సూచించారు. యూత్ ఫర్ బెట్టర్ ఇండియా

ఇలాంటి స్వాళ్ళను నుంచి పాలకులు, అధికారులు పాతాలు నేర్చుకోవాలి

సురాజ్య యాత్రలో తాను చూసిన చాలా స్వాళ్ళలో బోధన బాగాలేదని, బేసిక్ చదువు కూడా అందటం లేదని, మనసుకు నిజంగా సంతోషం కలిగించిన బహుతక్కువ పారశాలల్లో మాటల్ం బడి ఒకటని జీపీ అన్నారు. ఇక్కడ చదువు బాగా అందుతోందన్నారు. పదవ తరగతి విద్యార్థుల్లో సత్తా కనిపిస్తోందన్నారు. లెక్కలు, సోఫర్ల, సైన్స్ సబ్జెక్టుల్లో కానేపు బోధించాక కొన్ని ప్రశ్నలడిగి జవాబుల్ని జీపీ రాబట్టారు. నైపుణ్యాల్ని ఇంకా పెంచుకోవాలని, సాంకేతిక వరిజ్ఞానాన్ని అవ్డేట్ చేసుకుంటుండాలని, అప్పుడే ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా ఉపాధిని పొందగలుగుతారని, కులం, మతం, డబ్బు వంటి అసమానతల్ని అధిగమించవచ్చని అన్నారు. పార్యాంకాలను బట్టి పట్టించకుండా సమస్య పరిష్కార కోణంలో బోధన చేయాలని, ఇందుకోసం ఉపాధ్యాయులు కూడా నిరంతరం అధ్యయనం చేస్తుండాలని సూచించారు. పార్యాంకాలతోపాటు సమాజం గురించి కూడా పట్టించుకోవాలని, కొంత సమయాన్ని ఇందుకోసం కేటాయించాలని, దీనివల్ల పరిధి, గ్రహించే శక్తి పెరుగుతుంటాయన్నారు. యూట్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా డాట్కామ్, సిటిజన్స్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా డాట్కామ్లలో నమోదైతే శక్తిసామర్థ్యాలను విస్తరించుకుంటూ ఎదగొచ్చన్నారు. అక్కడక్కడా ఉన్న మాటల్ం స్వాల్యమ వంటి వాటి నుంచి పాలకులు, అధికారులు పాతాలు నేర్చుకుంటే కోట్ల మంది జీవితాలు బాగుపడతాయన్నారు.

డాట్కామ్, సిటిజన్స్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా డాట్కామ్లలో నమోదై సంఘటితంగా పనిచేయాలన్నారు. లోకసత్తా నేతలు తమ్ము ఏడుకొండలు, బండారు రామ్యాహానరావు, భీశేఖర్ బాబ్టి, బాలసుబ్రహ్మణ్యం, చెన్నపాలి వజీర్, అశోక్కుమార్, రాజ్వర్ణ, ప్రకాశ్ కపిల, వైఖీల నేతలు తదితరులు పాల్గొన్నారు. □

నిధులు ప్రజాపసరాలకు వినియోగమయ్యెలా చూడండి

తమ వార్డులో జవాబుదారీతనంలోని రీతిలో నిధులు ఖర్చువుతున్నాయని, దీనిపై చర్యలు తీసుకుని మౌలికసదుపాయల కల్పనకు నిధుల్ని వినియోగించేలా చూడాలని విజయనగరం 24వ వార్డు లోకసత్తా పార్టీ నేతలు కలెక్టర్, మునిసిపల్ కమిషనర్లకు వేర్చేరుగా లిభితపూర్వక ఫిర్యాదు చేశారు. ఈ ఫిర్యాదుకు ప్రజల సంతకాల పత్రాన్ని కూడా వారు జతపరిచారు. వీటి అగ్రహిరం, రెడ్డివీధి, గజ్యేషనగర్ తదితర చోట్ల రోడ్సు గుంతలు పడి, పారిశుద్ధానికి తగిన వర్షపునీటి కాలువలు లేకున్న వాటిని బాగు చేయుకుండా, దోషుల నివారణకు చర్యలు తీసుకోకుండా.. ఉన్న కాసిని నిధుల్ని ప్రైవేటు వ్యక్తులను బాగు చేసేరీతిలో కొన్సిలర్ వినియోగిస్తున్నారని వివరించారు. స్థానిక ప్రభుత్వాలకు నిధుల్ని, అధికారాల్ని మరింత పెంచాలని, దానితోపాటు జవాబుదారీతనానికి ఎస్టీకెన వార్డు కమిటీలు, అంబుట్టిమన్ వ్యవస్థను కూడా ఏర్పాటు చేయాలని వారు కోరారు. లోకసత్తా నేతలు ఆర్. రామునాయుడు, ఎల్. లక్ష్మణరావు, టి. పెంటబాబు, టి. అనిల్ కుమార్, జి. నారాయణరావు, రెడ్డి మురళి, డి. శ్రీను తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వన్వే ప్రాధిక్యను ఎత్తివేయాలి

సురాజ్యపేట పట్టణంలో వన్వే ప్రాధిక్యను హేతుబద్ధికరించాలని, రోడ్డు భద్రతా ప్రమాణాలను పట్టిప్పం చేయాలని లోకసత్తా పార్టీ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి పట్టేటి రమేష్ కుమార్ డిమాండ్ చేశారు. వ్యాపారపరంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న చోట ఏకప్రకంగా వన్వేలను అమలుచేయటం వల్ల వ్యాపారాలు దెబ్బతింటున్నాయన్నారు. కొన్ని వందల మంది ఉపాధి కోల్పేయే ప్రమాదం ఏర్పడిందన్నారు. వ్యాపారులు, ఇతర ప్రజల ప్రయోజనాలను సమస్యలు చేయటం చిన్న పనే అయినా అధికార యంత్రాంగానికి, ప్రజాప్రతినిధులకు పట్టటం లేదన్నారు. సమావేశంలో వెంకన్సు, నాగరాజు, కిరణ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. □

మన వద్ద బెంచ్ మార్కులేవీ?

మన వద్ద పాలనకు బెంచ్మార్కులేవీ? అని చిత్తారు సురాజ్యో యూతలో జేపీ విద్యార్థులను ప్రశ్నించారు. ఓ ఇస్టోనో, ఓ అమూల్నో చూస్తే.. ఆ రంగంలో పనిని ఇలా చేయాలి అనే భావన మనకు ఏర్పడుతుందని, అలాంటి బెంచ్మార్కులు మన పాలనా వ్యవస్థలో ఎక్కుడున్నాయో అలోచించండి అన్నారు. ఈ సంభాషణ మదనపత్నులోని ఆదిత్య ఇంజినీరింగ్ కళాశాలలో జరిగింది.

ఇస్టో అతి తక్కువ ఖర్చుతో, ప్రపంచమే ఆశ్చర్యపోయే రీతిలో ఉపగ్రహమం తయారుచేసి పంపుతోందని, ఆదాయాన్ని పెంచుకుంటోందని జేపీ అన్నారు. మనకు ఒక రంగంలో సాధ్యమైన బెంచ్మార్కు ఇతర రంగాలలో ఎందుకు సాధ్యం కావటం లేదు? మన అధికార వ్యవస్థకు చేతగాకపోతే.. ఇదే అధికార వ్యవస్థ ఎన్నికల సంఘం ఆధ్వర్యంలో నిజాయతీగా, వేగంగా పనిచేసిన సందర్భాలు అనేకమున్నాయి. అదెలా సాధ్యమైంది? వీషపీల పర్యాటనల్లో, పుష్టురాలు ఇతర్తొ ఈవెంట మేనేజ్మెంట్లలో మన పాలనా యంత్రాంగం అహా అనిపించేలా పనిచేస్తుంటుంది. అప్పుడెలా వచ్చింది బెంచ్మార్కు? ప్రభుత్వ కార్బూలయం ఇలా పనిచేయాలి అని మనం ఆచరణాత్మకంగా అలోచించి అందుకోసం మాట్లాడటం, సంఘటితంగా డిమాండ్ చేయటం, ఓటు వేయటం చేస్తే.. ఎందుకు సాధ్యం కాదు?.. అని జేపీ వేసిన ప్రశ్నలు విద్యార్థులను అలోచింపచేశాయి.

చుట్టూ ఉన్న సమస్యల్లో బతకటం వల్ల మనకేమీ నష్టం లేదని, మనకెరీ, ఆదాయం మనకు ఉంటుందని ముదుచుకుని బికితీతే తర్వాత నష్టపోవాల్సింటుందని, సమాజం, పాలన బాగుపడకపోతే ఆ నష్టం కొందరికి కాకుండా అందరికి ఉంటుందని జేపీ అన్నారు. పారశాల స్థాయిలో సరైన విద్య లేకపోవటం వల్లే ఇంజినీరింగ్ విద్యలో పలుపురు రాఫించలేకపోతున్నారన్నారు. అందరికి మంచి స్థాలు విద్యనందించటం ప్రభుత్వ భాద్యతని, ఆ పని పాలకులు, అధికారుల చేత ఎలా చేయించాలో అన్న ఆలోచనను మనం చేయకపోవటం వల్లే నష్టపోతున్నామని అన్నారు. మన జీవితాన్ని ప్రభావితం చేసే విద్య, ఆరోగ్యం, అవినీతిలేని సేవలు వంటి అంశాలపై అవగాహన కలిగిస్తూ చర్చను రేకెట్టిస్తూ పరిపూర్ణాలు సాధించేందుకే సురాజ్య యూతను చేపట్టామన్నారు.

విద్యతోపాటు వ్యక్తిత్వ నైపుణ్యాలను కూడా పెంచుకుంటేనే

వాటనెక్కా?

ఇంజినీరింగ్ విద్యలో విషాదికాలు మార్పులు వచ్చాయని, రాబోతున్నాయని, వీటిని సద్వినియోగం చేసుకునేలా విద్యార్థులు ఉపాధి నైపుణ్యాలను సంతరించుకోవాలని జేపీ అన్నారు. క్రమశిక్షణతో జీవితాన్ని ఆరంభిస్తే భవిష్యత్తులో నీతినిజాయతీలతో బతకొచ్చున్నారు.

ఎదగగలుగుతారని జేపీ అన్నారు. పారదర్శకంగా ఉండటం, అవినీతిని సహించకపోవటం విద్యార్థుల నిత్యజీవితంలో భాగంగా మారాలన్నారు. కష్టపడి కాకుండా ఇష్టపడి పనిచేస్తుంటే, చదువులో, ఉద్యోగం, వ్యాపారంలో, జీవితంలో రాణిస్తామన్నారు.

విద్యార్థులు అడిగిన పలు ప్రశ్నలకు జేపీ జవాబులిచ్చారు. యువత సామాజిక రాజకీయాల్లోకి రావాలని, అప్పుడే అవినీతిరహిత భారతదేశం నిర్మాణమపుతుందని అన్నారు. ప్రస్తుతం దేశంలో అమలవుతున్న జీవ్సీ పల్ల దీర్ఘకాలంలో లాభం ఉంటుందని, ఇందులో ఉన్న పలు లోటుపాట్లని నరిదిద్దడానికి ప్రభుత్వం సమర్థవంతంగా వ్యవహారించాలని అన్నారు.

విద్యార్థులు పుస్తకాల్సీ, సమాజాన్ని నిరంతరం ఆధ్యయనం చేస్తూ సొంతంగా అలోచించాలని, పరిష్కారంలో భాగమవ్వాలని, సంఘటితంగా పనిచేయగలిగే సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోవాలని జేపీ కోరారు. యూత్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా డాట్కామ్, సిటిజన్స్ ఫర్ బెటర్ ఇండియా డాట్కామ్లలో నమోదై మరింత మెరుగ్గా ఎదగాలని సూచించారు.

ప్రీన్సిపల్ రామలింగారెడ్డి, లోకసత్తా నేతలు రామ్యాహనరావు, బాలసుబ్రహ్మణ్యం, ఎస్.జయ చంద్రారెడ్డి, అధ్యాపకులు, వైబీస్ ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు.

□

విద్యాతీనే కులాలక్షీతంగా గౌరవం

సురాజ్య యాత్రలో భాగంగా గుంటూరు జిల్లా చిలకలూరిపేట ఎస్సీ వసతిగృహాన్ని సందర్శించిన జేపీ ఆక్షణి విద్యార్థులతో మాట్లాడి ఆసందాన్ని వ్యక్తం చేశారు. ఉన్నంతలో మెరుగ్గా నిర్వహిస్తున్నారని కితాబిచ్చారు. కాసేపు విద్యార్థులకు పాఠాలు చెప్పి ఆలోచనాశక్తిని పెంచారు. విద్యావంతులు అయితేనే గౌరవం పెరుగుతుందని, అర్థమైన విద్యను ఎవరూ దొంగిలించలేరని అన్నారు. విద్యావంతులను కులాలక్షీతంగా గౌరవిస్తరిస్తారు. మనకు విద్య పట్ల గౌరవం ఉందిగానీ, విద్య విలువ ఇంకా తెలియదని, అది కూడా అర్థమైతే మన జీవితాల్లో గొప్ప మార్పు వస్తుందని అన్నారు. బట్టి పట్టటం మానుకుని విషయాన్ని అర్థం చేసుకుంటూ మేధస్సును వికసింప చేసుకోవాలన్నారు. అప్పుడే గొప్ప విజయాల్ని కేరీరోసూ సాధించవచ్చన్నారు. మనం సుఖపడుతూ సమాజానికి మేలు చేయాలని, అలా లేకుంటే క్రమంగా మన సుఖాలు కూడా దెబ్బతింటాయని అన్నారు. పొరుగున ఎక్కడో మురికివాడలో పోరాడిని కుట్టిన దోషు సంపన్నుల ఇంటికి కూడా వచ్చి కుడుతుందన్నారు. జబ్బాల్ని అంటిస్తుందన్నారు. ఈ విషయాన్ని లోక్ససత్తా చాలా ఏళ్లగా పొచ్చరిస్తోందని, ఇప్పుడిప్పుడే ఉన్నవాళ్లు అర్థం చేసుకుంటున్నారని అన్నారు. ధీ శీల్లో కాలువ్యం దెబ్బకి నంపన్నులు, వనరులున్నవారు కూడా సతమతమవతున్నారని, సమాజం ఎటుపోయినా మనకేంటి అని జప్పాలీదాకా అనుకున్నవాళ్లు పాలన, రాజకీయం గురించి కొంత వట్టించుకోవటం

జేగేరు వాగుపై వంతెన నిర్మాణం జరగాలి

ఆ తర్వాత చినపసుమట్రులోని అయ్యపుస్వామి గుడి సమీపంలోని పత్తి పంటలను పరిశీలించి రైతులతో జేపీ మాట్లాడారు. ఎకరాకు రూ. 40,000 పెట్టి పత్తిని పండిస్తున్నామని, పురుగు పడి కాయ పాడై పోయిందని రైతులు తెలిపారు. నష్టపోతా వత్తి పండించుకునే కంటే ఇతర పంటల వైపునకు దృష్టి సారించాలని జేపీ సాచించారు. రైతులకు ఎంతో ఉపయోగపడే జేగేరు వాగు వంతెన నిర్మాణం కోసం లోక్ససత్తా నేతులు చాలాకాలంగా కృషి చేస్తున్నారని, ఈ నిర్మాణాన్ని ప్రభుత్వం వేగంగా చేపట్టాల్సందని అన్నారు.

మొదలుపెట్టారని అన్నారు. విద్యార్థులు అడిగిన పలు ప్రశ్నలకు ఈ సందర్భంగా జేపీ జవాబులిచ్చారు. వసతి గృహం నిర్మాణకుడు రాజబాబును అభినందించారు. ఆవరణలో విద్యార్థులతో కలిసి జేపీ మొక్కల్ని నాటారు.

ప్రభుత్వాస్తులై సందర్భం

ఆనంతరం పేటలోని ప్రభుత్వాస్తులైని జేపీ పరిశీలించారు. రోగులకు అందుతున్న సౌకర్యాలను తెలుసుకున్నారు. వైద్యులతో నిధులు, ఇతర వసతుల వివరాలపై మాట్లాడారు. ఆస్పత్రిలో అత్యవసర చికిత్స చేయడానికి సౌకర్యాలు లేవని, సిబ్బంది తక్కువగా ఉన్నారని వైద్యులు తెలిపారు. జాతీయ రహదారి పక్కనే ఉన్నందున ప్రమాదాల కేసులు ఎక్కువగా వస్తున్నాయన్నారు. అంబులెన్స్ కూడా పనిచేయటం లేదని వైద్యులింధి సమస్యలను ఏకరువు పెట్టారు. ఒక ఒరవడిలా ప్రభుత్వాస్తుతులకు వనరుల్ని కుదిస్తున్నారని, చాలా రంగాల్లో ప్రైవేటు కంపే ఎక్కువ జీతాలనిస్తోందని జేపీ వ్యాఖ్యానించారు. పేదల ఎదుగుదల పట్ల ప్రభుత్వాలకు ఎంత త్రచ్చ ఉందో ఈ పరిస్థితులు అద్దం పడుతున్నాయన్నారు. వీటన్నిటీపై ప్రజల్లో, రాజకీయ వ్యవస్థల్లో అవగాహన పెంచేందుకే సురాజ్య యాత్ర చేస్తున్నామని, వివరాల్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకెళ్లి మార్పు కోసం గట్టి ప్రయత్నం చేస్తామని తెలిపారు. లోక్ససత్తా, వైచీల నేతులు రామోహనరావు, బాబ్బి, మాదాసు భానుప్రసాద్, దుర్గాదేవి, శ్రీనాథరెడ్డి, సాదిక్, లక్ష్మీజీ, అబ్దుల్ఫర్స, కేపీ రెడ్డి, మారం ప్రసాద్, మురికిపూడి ప్రసాద్, సాంబశివరావు, వెంకట్రావు, లక్ష్మణ, శివరామకృష్ణ తదితరులు పాల్గొన్నారు. □

పేక్సియర్కి దక్కుతున్న గారవం మొల్లకు ఎందుకు దక్కటం లేదు?.. గ్రామపెద్దలు కదలాలి, యువతను నడిపించాలి

గ్రామాల అభివృద్ధికి స్థానికంగా కాన్త వలుకుబడి, అవగాహన ఉన్నవారు పూనుకోవాలని జీవీ పిలుపునిచ్చారు.

కడవ జిల్లా బయనవల్లిలో యువత ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమంలో సురాజ్య యాత్రలో భాగంగా పాల్గొన్న జీవీ మాట్లాడుతూ.. గ్రామంలో అభివృద్ధి దశ, దిశ సక్రమంగా లేదని సోదాహారణంగా స్పష్టం చేశారు. తాను అంతకుముందే మండల కార్యాలయానికి వెళ్లి వస్తున్నానని, పెద్ద కార్యాలయం తప్ప ప్రజలకు సేవలనందించే వాతావరణం లేదన్నారు. మండల కార్యాలయానికి వెళ్లటానికి ముందు గురుకుల పారశాలను సందర్శించానని, 1/3, 1/4ల్లో ఏది పెద్ద అనే విషయాన్ని 8,9 తరగతులు చదువుతున్న పిల్లలు కూడా చెపులేకపోయారని అన్నారు. ఈ పరిస్థితిని ఇలాగే వదిలేస్తే.. ప్రభుత్వాలు మారుతుంటాయి, మన పేరు మీద నిధులు ఖర్చుపుతుంటాయి తప్ప గ్రామంలో జీవితాలు మాత్రం మారవన్నారు. కొద్దిమంది మినహాయించి మిగిలినవారికి ఎదిగే అవకాశాలు లభించవన్నారు. కాన్త పలుకుబడి ఉన్న వారు తమ సమయాన్ని వనరులను వినియోగించి సుఖాను, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలను బాగు చేయాలన్నారు.

గ్రామంలో ఉపాధి కోసం చూస్తున్న యువత బోలెదుమంది ఉన్నారని, కానీ ఎన్నిసార్లు ఏపీవీఎస్సీ నోటిఫికేషన్లిచ్చినా వారిలో అత్యధికులకు ఉద్యోగాలు రావని జీవీ అన్నారు. దేశానికి న్యతంత్రం వచ్చినప్పటి నుంచి ఎంతమందికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఉద్యోగాలచ్చాయో అంతమంది ఇప్పుడు ఏదాదికి కొత్తగా ఉద్యోగాల కోసం రోడ్స్ మీదికి వస్తున్నారన్నారు. వీరందరికి ప్రభుత్వం ఉద్యోగాలిచే

అవకాశం లేదన్నారు. ఇక్కడే ఉపాధిని పెంపాందించుకునేందుకు పెద్దలు చారవ తీసుకుంటే యువతకు మేలు జరుగుతుందన్నారు. ఇక్కడ నెలకిరూ. 10వేలు వస్తే, పెద్ద నగరాల్లో రూ. 2.5వేలతో సమానమని, అక్కడ కూడా అందరికి ఉద్యోగాలు లేవని గుర్తించాలని అన్నారు. ఎక్కడిక్కడ స్థానికంగా ఉద్యోగావకాశాలను కల్పించేలా విధ్య, ఆరోగ్యం, మాలిక వసతులు, లంచాల్నే సేవలు, చట్టబడ్చాలన వంటి లక్ష్యాల సాధనకే సురాజ్య యాత్రను చేపట్టమన్నారు. స్థానికంగా పంచాయితీలకు అధికారాలు, నిధులు ఇవ్వాలని సర్పంచ్, ఇతర ఉపిపెద్దలు పట్టుబట్టాలన్నారు.

ఈ సందర్భంగా గోపవరంలో తాను కవయిత్రి మొల్ల ఇంటిని చూసిన ఉదంతాన్ని జీవీ ప్రస్తావించారు. తొలి కవయిత్రిగా ఘనత వహించిన మొల్ల ఇల్లు బావురుమంటాయి, అదే మొల్ల తర్వాత వందేళ్లకు పుట్టిన పేక్సియర్ ఇంటిని చూడటానికి సందర్భకులు పోటీపడుతుంటారని అన్నారు. తాను రెండుసార్లు పేక్సియర్ ఇంటిని సందర్శించానన్నారు. అంత ఆకర్షణీయంగా ఆ ఇంటిని తీర్చిదిద్దారని, అదే పనిని ఇక్కడ చేసి ఉపాధిని పెంచుకునేందుకు ప్రయత్నించాలని సూచించారు. అలాగే సోమశిల బ్యాక్ట్పాటర్స్‌లో బోట్రైడింగ్ వంటి వాటిలో పెట్టుబడులకు సానుకూల వాతావరణం కల్పించాలన్నారు. ఎవరైనా ఇలా పెట్టుబడులకు ముందుకౌస్తే, గ్రామంవాటూగా కొంత డబ్బును జత చేసేందుకు స్థానికంగా నిధులుంటే వెంటనే వీలపుతుందన్నారు. ఇలా రకరకాలుగా ఉపాధి అవకాశాలను పెంచేందుకు, గ్రామాన్ని అభివృద్ధి చేసుకునేందుకు కృషి చేయాలన్నారు. ప్రతి ఉపిరికి తాను వెళ్లేను కాబట్టి ఇది గ్రామస్తుల పని అని చెబుతున్నాగానీ, ఇది నా సాంత పనిగానే భావిస్తానని జీవీ చెప్పారు. యూత ఘర్ బెట్ట ఇందియా దాట్టకామ్, సిటీజన్స్ ఘర్ బెట్ట ఇందియా దాట్టకామ్లలో నవోద్యేతే నిరంతరం తన నలవోనూచనల్ని అందిస్తుంటానన్నారు. సర్పంచ్ జయసుబ్బారెడ్డి, మాజీ సర్పంచ్ సుబ్బారెడ్డి, కమూళసిస్ట సీనియర్ నాయకుడు పుల్లారెడ్డి, పీఎస్ లీకాంటరెడ్డి, సురేష్ రామేశ్ వానరావు, జగన్నాథరెడ్డి, సతీష్ కుమార్, ఉత్తమరెడ్డి, పీవీ సుబ్బారెడ్డి, వైఎస్ ప్రతినిధులు తదితరులు పొల్గొన్నారు. □

పేపెంట్లు నెలకు 18,000మంచి .. మందులకు మాత్రం రూ.1లక్ష్

రోజుకు 500 మంది వరకు జెట్టీపేపెంట్లు, 100మంది ఇన్వేషింట్లకు సేవలందించే ఆస్పత్రిలో మందుల కోసం నెలకు కేవలం రూ.1లక్ష్ కేటాయించటం దారుణమని జేపీ అన్నారు.

సురాజ్య యాత్రలో భాగంగా రాయదుర్గం ప్రభుత్వాస్పత్రిని జేపీ సందర్శించారు. వార్డులు, రక్తవరీక్ష కేంద్రం, మందుల నిల్వ కేంద్రాన్ని పరిశీలించి రోగులతో మాట్లాడారు. సాకర్ణులు, నిధుల కేటాయింపు, వినియోగంపై వైద్యులనడిగి తెలుసుకున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్లో వందమంది పిల్లలు కూడా లేని ఒక ఉన్నత పొరశాలపై వెచ్చిస్తున్నపాటి వ్యయం కూడా చాలా చోట్ల వైద్యుతాలల కోసం ఖర్చు చేయటం లేదని జేపీ అన్నారు. రాయదుర్గం సామాజిక ఆస్పత్రిలో జెట్టీపేపెంట్ల తాకిడి తీవ్రంగా ఉంటోందని, ఇన్వేషింట్లగా రోజు డజస్టు సంబులో వచ్చి చేరుతున్నారని, ఇద్దరు ఒప్పంద వైద్యులు తీవ్ర ఒత్తిడి మధ్య విధుల్ని నిర్వహిస్తున్నారని అన్నారు. కనీస స్థాయిలో కూడా మందులు అందుబాటులో లేవన్నారు. అనారోగ్యం వల్ల రోజుకు 3,500మంది బిడ్జెట్లోపు చిన్నారులు అకాలమరణం చెందుతున్నా, వైద్య ఖర్చుల వల్ల ఏటా 6కోట్లమందికిపైగా పేదలుగా మారిపోతున్న మనదేశంలో ఆరోగ్య రంగం గురించిన చర్చ సరిగా జరగటం లేదన్నారు. అనవసర రాజకీయాలపై చేస్తున్న చర్చల మంచి ప్రతికలు, టీఎలు, చట్టసభలు, ప్రభుత్వాలు ఆరోగ్యరంగంపై దృష్టి సారించాలన్నారు. ప్రాథమిక, ఏరియా ఆస్పత్రుల్ని బలోపేతం చేయటంతోపాటు జిల్లా స్థాయి ఆస్పత్రుల్ని సూపర్ స్పెషాలిటీలుగా తీర్చిదిద్దాలన్నారు. వైద్యరంగానికి ఇప్పుడు కేటాయిస్తున్న 1.1శాతానికి అదనంగా మరోశాతాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం కేటాయించాలని, ఆరోగ్యశీల వంటి కార్బూక్మాలతో ప్రైవేటు రంగానికి చేస్తున్న కేటాయింపుల్ని నద్వినియోగం చేసి రూ.2,000కోట్ల వరకూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జనాసుపత్రులకు కేటాయించాలని అన్నారు. లక్షల

జేపీని కలిసిన మంత్రి కాలవ

అనంతపురం జిల్లా సురాజ్య పర్యాటక ఉన్న జేపీని రాష్ట్ర సమాచార, పొరసంబంధాల శాఖా మంత్రి కాలవ శీనివాసులు రాయదుర్గంలో మర్యాదాపూర్వకంగా కలిశారు. తన నియోజకవర్గానికి వచ్చినందుకు అభినందనలు తెలిపారు. గత పదేళ్లలో రాయదుర్గం ప్రాంతంలో వర్షాభావ పరిస్థితులు, రైతుల పరిస్థితి, వ్యవసాయాత్మకులకు గిట్టబాటు ధరలు, నిరుద్యోగ యువతకు ఉపాధి, బీటీ ప్రాజెక్టు తదితర విషయాలపై ఇద్దరూ చర్చించారు. ఈ సందర్భంగా జేపీ మాట్లాడుతూ, ప్రభుత్వం వ్యవసాయం, పరిశ్రమలను అనుసంధానించాలని, స్థానికంగా యువతకు ఉపాధిని కల్పించాలని, ఉద్యోగాలిచే పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించాలని కేరారు. మంత్రి మునిసిపల్ ఛైర్‌న్ జ్యోతి, వైస్ ఛైర్‌న్ వెంకటేశ్వరు, వార్డు సభ్యులు, టీడీపీ నాయకులను జేపీకి పరిచయం చేశారు.

కోట్ల బడ్జెట్ ఉన్న ప్రభుత్వాలకు ఇది చాలా చిన్న పని అన్నారు. ఈ పనిచేస్తే చాలు సామాన్య, మధ్యతరగతికి కూడా మంచి వైద్యం అందుబాటులోకి వస్తుందన్నారు. వైద్యాన్ని బాగు చేస్తే బడ్జెట్ కూడా మున్సిపలు తగ్గుతుందని, వైద్యాన్ని నిర్మించి వేసినకాదీ భారం పెరుగుతూ సమర్థ వైద్యులు కూడా లేక చివరకు ప్రజారోగ్యం పెద్ద సంక్షేభానికి లోనపుతుందని అన్నారు.

వైద్యులు మన్సార్ అలీఖాన్, గీతాజ్యోతి, లోకసత్తా నేతలు రామ్యాహనరావు, బాబ్జీ, బి. వెంకటరమణబాబు, అబ్దుల్లా, రియాజ్, సిద్ధప్ప, వైశీష నేతలు పాల్గొన్నారు. □

ఎన్నికల రాజకీయ వ్యవస్థ ఏకైక మార్గం కాదు

సమాజంలో మంచి మార్పులకు ఎన్నికల రాజకీయ వ్యవస్థ ఏకైక మార్గం కాదని జేపీ అన్నారు. ఎన్నికల్లో గలిచి అధికారంలోకాన్నే వేగంగా మార్పు తెచ్చే అవకాశమంటుందని, కానీ అధికారంతోనే అన్ని మారిపోతాయంటే ఈపాటికి భారత్లో పెద్దమార్పులు వచ్చేసివుండాల్సిందని అన్నారు. ప్రధానమంత్రి, కేంద్రమంత్రులు, ముఖ్యమంత్రులు, మంత్రులు దేశాభివృద్ధిపై ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాలు, నినాదాలు ఇస్తున్నారే తప్ప.. సాధిస్తున్నది మాత్రం పెద్దగా లేదన్నారు. రాజకీయాన్ని మార్చులంటే నిర్మిషపైన హేతుబద్ధ విధానాలు, ప్రజల భాగస్వామ్యం కీలకమన్నారు. ఎన్నికల్లో ప్రతి ఒక్కరూ పోటీచేయలేరని, కానీ వారి భాగస్వామ్యం జాతికి అవసరమని అన్నారు. ఆ రకమైన రాజకీయం, పాలన ఉంటేనే దేశంలో, సమాజంలో మనందరి మనసుల్లో కోరుకుంటున్న మంచి మార్పులు సాధ్యమవుతాయన్నారు. ఇదంతా పురాగాథ కాదని, పూర్తిగా ఆచరణసాధ్యమని అన్నారు. జర్మనీ, జపాన్ వంటి దేశాలు వందేళ్ళ క్రితమైన వాలిక వనతుల్ని కల్పించటంలో ముందున్నాయన్నారు. మార్తిగా ధ్వనిమైన వేగంగా కోలుకున్నాయన్నారు. జనం కోసం జేపీ సురాజు యూత్తలో భాగంగా ఆయన చిత్తురు జిల్లా రేణిగుంట మండలం మల్లవరం శీ ఇంజనీరింగ్ కళాశాల విద్యార్థులతో చర్చ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

ఎంతో వైవిధ్యం, కులాలు, మతాలు వంటి సంక్లిష్టతలు ఉన్న భారతదేశం తన ఐక్యతను కాపాడుకోగలిగిందని, ప్రజాస్వామాన్ని ప్రాథమికంగా నిలబెట్టుకోగలిగిందని, అయితే రాజకీయం, పాలనను మెరుగుపరచగల వ్యవస్థల్ని మాత్రం ఏర్పాటు చేసుకోలేకపోయిందని ఈ సందర్భంగా జేపీ అన్నారు. దాని వల్ల స్వతంత్రం వచ్చి 70 ఏక్కు దాటినా ఇప్పుకీ పుట్టుక కారణంగానే కోట్లా దివుంది బిడ్డల భవిష్యత్తులు నిర్ణయమైపోతున్నాయన్నారు. అపారమైన పేదరికం, అవిర్య ఉన్న దేశంలో అందరికి ఉటుహక్కు ఇచ్చేసి, దాన్ని సద్గొమోగం చేసే వ్యవస్థకృత ఏర్పాటు లేకపోవటం వల్ల.. అరుపులు, రాస్తారోక్కలు తప్ప ప్రజాస్వామిక పరిపాలన కొరవడిందని, సమర్థులు ఎన్నికలేకపోతున్నారని అన్నారు. ఎన్నికైనవారిలో పలువురు అనర్పులు అయినకాడికి దోషకుంటున్నారన్నారు. రాజ్యాంగాన్ని పార్టీ రాజకీయంగా మార్చిశారన్నారు. గాంధీజీ కలలుగన్న స్వరాజ్యాన్ని దుర్మాజ్యంగా తయారుచేశారన్నారు.

సరైన రాజకీయం, పాలన లేకపోవడం వల్ల.. స్వతంత్రం వచ్చినప్పుడు మనకంటే మెనకబడిన పలు దేశాలు ఈవేళ మనకంటే అగ్రస్థానంలో నిలిచాయని జేపీ అన్నారు. దీన్ని మార్పుగలిగే లక్ష్మిలతోనే సురాజు యూత్తను చేస్తున్నామన్నారు. దేశంలో రోజుప్రజల పేరు మీద రూ. 11,000కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నా సరైన

మహిత్తూగాంధి చేసింది

రాజకీయం, సామాజిక సంస్కరణ రెండూ ఒకటే. మహిత్తూగాంధి చేసిందిదే అని జేపీ అన్నారు. తమ కెరీర్సు చూసుకుంటునే యువత కొంత సమయాన్ని సమాజం కోసం వెచ్చిన్నే వారికి ఎంతో లాభం చేకూరుతుందన్నారు.

భద్రత, చదువు, ఆరోగ్యం, లంచాల్సీని సేవలు అందటం లేదన్నారు. దేశ జనాభాలో అత్యధికులు వ్యవసాయంలో ఉంటే, వారికి న్యాయమైన ఆదాయం లేదన్నారు. కోర్టుల్లో కోట్ల కేసులు పెండింగ్లో ఉన్నాయన్నారు. నూటికి ఆరు కేసుల్లో మాత్రమే శిక్షలు పడుతున్నాయన్నారు. 94 కేసుల్ని కొళ్పివేస్తున్నారన్నారు. కోర్టు మెట్లెక్కుకుండా అన్యాయాన్ని దిగమింగుకుంటున్నారు అనేకమంది ఉన్నారన్నారు. డబ్బు, కండబలం, రాజకీయ బలం ఉన్నవారికి కోర్టుల్లో న్యాయం జరుగుతుందన్న ఆవేదన సమాజంలో పెరుగుతోందన్నారు. ఈ వాస్పవాల్ని యువత ఆక్షింపు చేసుకోవాలన్నారు. ఇతర దేశాల్లో ఉన్న అనుభవాలను, ఉదాహరణలను చూసి గ్రహించాలన్నారు. రాజకీయం మారేంతవరకూ ఈ మార్పులు రావన్న నిరాశ అక్కుడైని, ఎన్నికలకు-ఎన్నికలకు మధ్య పాలనను మార్చుకునేందుకు అవకాశం ఉండన్నారు. దీన్ని వినియోగించుకుని మార్పు సాధించుకోవాలన్నారు. ఇందుకోస్తే నాణ్యమైన విధ్య, ఆరోగ్యం, చట్టబద్ధపాలన, వ్యవసాయంలో ఆదాయం, స్థానికంగా అధికారాలు, నిధులు, చట్టబద్ధపాలన అనే ఆరు లక్ష్మిలతో సురాజు యూత్తతో ప్రజల ముందుకొచ్చామని, యువత, ఇతర పొరులు యూత్త ఫర్ బెటర్ ఇండియా డాట్కామ్ లతో ఎన్రోల్ అయి తమ వంతు సామాజిక కృషి చేయాలని పిలుపునిచ్చారు. జాతి నిర్మాణంలో యువత పాత్ర కీలకమన్నారు. కళాశాల ఛైర్మన్ దామోదరం, షైన్ షైర్స్ వేసుగోపాల్, ప్రైస్ పార్లిమెంటరీ కేపరి, కస్టిన్ హర్షవర్ధనరెడ్డి, లోకసభ్య నేతలు రామ్యాశురమార్, విజయకిరణ్, లోకేష్బాబు, బాలసుబ్రమణ్యం, బెల్లంకొండ సురేష్, వైచీల ప్రతినిధులు, తదితరులు పాల్గొన్నారు. □

సురాజ్యస్థాపనకోసం కృషి చేసే వార్షికులకు మా మద్దతు

హీతుబద్దమైన, ఆవరణాత్మకమైన విధానాలతో యువత, రైతులు, దళితులు-వేదలు లక్ష్యంగా ప్రజలకు సేవ చేసే పాటీలకు తమ మద్దతు ఉంటుందని లోకసత్తా వ్యవస్థాపకుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ తెలిపారు. దేశాభివృద్ధికి దోహదం చేసేవారితో తమకెప్పుడూ వైరుధ్యం ఉండదన్నారు. చిన్న విభేదాలతో పెద్ద ప్రయోజనాలను దెబ్బతీయటం లోకసత్తా చరిత్రలో లేదన్నారు.

జనం కోసం జేపీ సురాజ్య యాత్ర కోసం పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు వచ్చిన జేపీ తాడేపల్లిగూడంలో మీడియాతో మాట్లాడారు.

ప్రభుత్వ సామ్యము దుర్భిఖియోగం చేయకుండా ఖర్చు చేస్తే మనదేశం తక్కువ సమయంలోనే ఉన్నతస్థానానికి ఎగబాకగలుగుతుందని జేపీ అన్నారు. ఇందుకేసం కావలసిన విద్య, ఆరోగ్యం, మెరుగైన ప్రభుత్వ సేవలు, చట్టబద్ధపాలన, లాభసాటి వ్యవసాయం, స్థానిక ప్రభుత్వాల బలోపేతం ఎజెండాతోనే సురాజ్య యాత్రను నిర్వహిస్తున్నామన్నారు. ప్రజలకు వాస్తవాలు అర్థమై డిమాండ్ చేయటం మొదలుపెడితే, మార్పు త్వరగా వస్తుందన్నారు.

కేంద్రం నుంచి రాష్ట్రాలకు వస్తున్న నిధుల్లో చాలా తక్కువ మాత్రమే స్థానిక ప్రభుత్వాలకు చేరుతున్నాయని, ఫలితంగా జనం ఉండే చోట అవసరాలకు తక్కుణం నిధులు దొరకడం లేదని అన్నారు. వాస్తవానికి రాష్ట్రాలకు వస్తున్న నిధుల్లో 50శాతం స్థానిక ప్రభుత్వాలకు ఇవ్వడం న్యాయమని, అంతకాపోయినా 30 శాతమైనా కేటాయించాలని అన్నారు. కేంద్రం నుంచి వచ్చే కేటాయింపుల్లి కూడా దారిమళ్లించటం తప్ప రాష్ట్రాలు నేరుగా స్థానిక ప్రభుత్వాలను బలోపేతం చేయటానికి ఇస్తున్న నిధులేవీ లేవన్నారు. గ్రామ పంచాయతీలు, మునిసిపాలిటీల్లో అన్ని పనులూ జరగకపోవచ్చని, కానీ జనం జీవితాల్లో 80శాతం పనులు అక్కడే జరగుతాయని అన్నారు. మన వద్ద పాసపోర్టు కావాలంటే ఆదేదో మహానగరాల్లో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల స్థాయిలో చేసే పని అన్నట్టగా చూస్తామని, కానీ పలు అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో పాసపోర్టుల్లి కూడా స్థానిక ప్రభుత్వాలే జారీ చేస్తాయని అన్నారు. గ్రామాలను బాగు చేయటానికి స్థానికంగా నిధుల్ని, అధికారాల్ని అందించటంతోపాటు వ్యవసాయాన్ని బాగు చేయటం కూడా అవసరమన్నారు.

రైతులు ధర వచ్చేదాకా పంటల్ని దాచుకోవడానికి గిడ్డంగులు లేవుగానీ,

పారిశ్రామికవేత్తల కోసం ఏపీ ప్రభుత్వం పొరసేవల చట్టం తెచ్చిందని, అలాంటి చట్టాన్ని సామాన్య ప్రజలకు ఎందుకు వర్తింపచేయటంలేదని జేపీ ప్రశ్నించారు. దాదాపు 70శాతం ప్రజలు లంచాలిచ్చామని చెబుతున్నారని, వారికి లంచాలు బాధ తప్పించేందుకు ఎలాంటి చట్టాలు తేవాలో ఆలోచించకుండా, గతిలేక లంచం ఇచ్చిన ప్రజలకు కూడా జైలుకిష్క వేస్తామనే దారుణమైన చట్టాన్ని తెచ్చేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోందన్నారు. రక్కించాలిన ప్రజల్ని శిక్షించటం, శిక్షించాలిన లంచగాండి అధికారులను రక్కించటం పాలకులు చేయాలిన వనేనా? జనం ఆలోచించాలని జేపీ అన్నారు.

ఎగుమతుల్ని పైతం నిపేధించి ఆహారధాన్యాల్ని ముక్కబెట్టేందుకు గిడ్డంగుల్ని పెద్దవెత్తున వృధా చేస్తున్నారని జేపీ అన్నారు. పైన ఆచ్ఛారనలు లేకుండా, పందిక్కులు, ఎలకలు కొట్టేస్తున్నా ఆహార నిల్వాల్ని కొనసాగిస్తున్నారన్నారు. దేశ ప్రజల అవసరాలకు మించి ఉన్నులకొద్దీ ధాన్యాలు మూలుగుతున్నాయన్నారు. అవసరానికి మించిన ఆహారాల్ని ఎగుమతి చేయటం, మన వద్ద డిమాండ్ ఉన్న పప్పులు, వంటనూనెలు వంటి వాటి మీద దిగుమతి సుంకాలు వేసి ఆ డబ్బును మన రైతులకు ప్రోత్సాహకాలుగా ఇవ్వడం చేస్తే రైతులకు కొంత ఆదాయం పెరుగుతుందని, దేశానికి కూడా ఆదాయం, స్వయంసమృద్ధి సమకూరణాయని అన్నారు.

సమావేశంలో లోకసత్తా, పైలీట ప్రతినిధులు పోత్తున్నారు. □

నాణ్యమైన విద్యతోనే నిజమైన విషటవం

సమాజం, ప్రపంచం మారుతున్న మన విద్యావిధానంలో ఇంకా సరైన మార్పులు రాలేదని, విద్యారంగం అభివృద్ధి చెందితేనే మిగిలిన రంగాల అభివృద్ధి సాధ్యమవుతుందని జయప్రకాప్ నారాయణ్ అన్నారు.

నురాజ్య యాత్రలో భాగంగా తిరుచానూరులోని ఎడిషై పారశాల విద్యార్థులతో జేపీ మాటలంతే నిర్వహించారు. అంగ్గంలో అనర్జంగా మాటల్లాడుతూ విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు ఉత్సాహంగా చర్చలో పాల్గొన్నారు.

విద్యారంగంలో భారతదేశం స్థానమేమిటో ప్రపంచం ముందు బైటపట్టిన పీసా సర్వే గురించి తాను విష్టతంగా ప్రచారం చేశానని, ఆ సర్వేలో 74 దేశాల మధ్య భారత 73వ స్థానంలో ఉందని జేపీ అన్నారు. తర్వాత, లక్కులు, విశేషం వంటి నిజమైన విద్యాప్రాతిపదికలతో ఈ సర్వే చేశారన్నారు. పీసా సర్వేలో బైటపడ్డ విషయాలను చూసి దిద్దుబాటు చేసుకోకుండా.. ఇక ముందు ఆ సర్వేలో పార్లనబోమంటూ భారత్ చాన్సిష్టు తప్పించుకుందన్నారు. ఇలీవలే మళ్ళీ సర్వేకు అంగీకరించినట్టు వార్తలచ్చాయన్నారు. పీసా సర్వే గురించి తాను అనేకమార్లు చెప్పినా దాని గురించి విద్యాసంస్థల నుంచి చర్చ రావటం తక్కువని, ఎడిషైలో ఆ అంశాన్ని ప్రస్తావించటం ఆనందంగా ఉందని జేపీ అన్నారు. ఉపాధ్యాయులు ముఖ్యమైన ప్రశ్నల్ని లేవనెత్తుతున్నా.. విద్యార్థుల నుంచి ఎక్కువ ప్రశ్నలకు ఆయన ప్రాధాన్యమిచ్చారు.

పీసా సర్వే కొన్నెళ్ళ క్రితం చెప్పిన విషయాలకు, ఇప్పటికీ మన విద్యావ్యవస్థలో నాణ్యత పెద్దగా పెరిగిందేమీ లేదని, విద్యను హక్కుగా చేస్తూ వచ్చిన చట్టం వల్ల ప్రభుత్వ సూక్షలో ఎవరోల్మేంట్లు ఉన్నకొద్ది తగ్గాయని

జేపీ అన్నారు. విద్య మీద ప్రభుత్వం చేస్తున్న ఖర్చులో సగం డబ్బుతోనే కొన్ని ప్రభుత్వ పారశాలల్లో, పలు ప్రైవేటు సూక్షల్లో మెరుగైన చదువు అందుతోందని అన్నారు. పీసా సర్వేతో ప్రపంచ దేశాల ముందు అవమానం జరిగినా, ఇంత డబ్బును విద్యార్థుల మీద ఖర్చు చేస్తున్న ఎందుకు విద్యారంగం అధ్యాస్యంగా ఉందన్న చర్చ లేకపోవడం వల్లే పరిష్కారి మెరుగుపడటం లేదన్నారు. సూక్షలో చదువు ఎలా ఉండో పర్యవేచ్చించాలన్న ఆసక్తి ముఖ్యమంత్రి దగ్గర్చుంచీ గుమాస్తా వరకూ ఎవరికీ లేదన్నారు. విద్య బాగుపడకుండా రాష్ట్రం, దేశం అభివృద్ధి చెందటం జరగదన్నారు.

మార్పులు, ర్యాంకుల కోసం బట్టిపట్టకుండా ప్రతి విషయాన్ని క్షుణింగా అర్థం చేసుకుని తన కోసం, సమాజం కోసం వినియోగించినప్పుడే ప్రతి ఒక్కరికీ మంచి విద్య అందినట్టని జేపీ అన్నారు. ఇలా నైపుణ్యం, ఆత్మవిశ్వాసం, విలువలు ఉన్న విద్యార్థులు తయారైతే భారతదేశం తిరుగులేని గొప్ప శక్తిగా తయారవుతుందన్నారు. ర్యాంకుల విషయాలో తల్లిదండ్రుల తీరు కూడా మారాలన్నారు. తల్లిదండ్రులు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు, సమాజం భాగస్వాములయ్యోలా ప్రభుత్వ విధానాలుంటే.. విద్యలో గొప్ప మార్పు వస్తుందని, దేశంలో ప్రతిరంగాన్ని స్పృశించే నిజమైన విషటవం వస్తుందని అన్నారు. ఇందుకోసమే సురాజ్య యాత్రన్నారు.

ఎలాంటి ఉద్యోగాలు, వ్యాపారావకాశాలు వస్తాయో ఎవరూ ఊహించలేని కాలంలో మనం ఉన్నామని, మానవ జాతి చరిత్రలోనే ఇదో గొప్ప తరుణమని, దీన్నే సదవకాశంగా కాపాడుకోవాలంటే మాత్రం నిరంతర అధ్యయనాన్ని కూడా చదువులో, జీవితంలో భాగం చేసుకోవాలని జేపీ అన్నారు. విద్య, సామాజిక, సాంకేతిక రంగాలపై విద్యార్థుల సందేహాలకు సమాధానాలిచ్చారు.

ఎడిషై పారశాల నిర్వాహకురాలు సులోచన, డైరెక్టర్ పి. ప్రశ్నేత్, ప్రిన్సిపల్ లక్ష్మి ఎన్ నాయర్, వద్దావతీ ఫార్మాస్టి కళాశాల ప్రిన్సిపల్ డాక్టర్ రంగానాయకులు, రాజేవ్, లోకనత్తా, వైచీల ప్రతినిధులు, తదితరులు పాల్గొన్నారు. □

డిజిటల్ అక్షరాన్వ్యత్వై అందరూ దృష్టినిరించాలి

డిజిటల్ అక్షరాన్వ్యత్వై అందరూ దృష్టి సారించాలని జీవీ పిలుపునిచ్చారు. సురాజ్య యూత్తను ప్రధానంగా సాంకేతికతను వినియోగినన్నానే ఈతరం వినూత్తు ఉద్యమంగా రూపొందించామన్నారు.

సురాజ్య యూత్తలో భాగంగా తాడేవల్లిగూడెం వచ్చిన జీవీ.. ప్రథమ్ కంప్యూటర్ శిక్షణ కేంద్రాన్ని సందర్శించారు.

కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానం ఉన్నవారు, లేనివారు అనే ఒక కొత్త విభజన మన సమాజంలో ఏర్పడుతోందని, సాధ్యమైనంత త్వరగా ఈ విభజనను అంతం చేయాలని జీవీ అన్నారు. లేనిపక్కంలో సమాజంలోని ఒక గణనీయమైన సమూహం అభివృద్ధి వథకాలను అందుకోలేని స్థితిలోకి నెట్లివేయబడుతుందన్నారు. విద్యారంగంలో నాణ్యతను పెంపొందించేందుకు సాంకేతికతను పెద్ద ఎత్తున వినియోగించుకోవాలన్నారు. అందుకోసం ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు విధిగా కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానాన్ని

పెంపొందించుకోవాలన్నారు. అమెరికాలోని ఎంబెలీ సంస్థ అత్యంత చౌకగా విద్యాసాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని సమాజానికి అందించిందన్నారు. అదేవిధంగా మనదేశంలో కూడా తక్కువ ఖర్చుతో సాంకేతికతను ప్రజలకు చేరువ చేయాల్సిన అవసరం ఉండన్నారు. తాడేవల్లిగూడెంలోని ప్రథమ్ శిక్షణ సంస్థ ఒకచిన్నర సంవత్సరాల్లోనే 1400మందికి ఉచిత కంప్యూటర్ శిక్షణ ఇవ్వటం సంతోషకరమన్నారు. ప్రథమ్ సంస్థలు సైతం ఇదేమాదిరిగా వనిచేస్తే డిజిటల్ అక్షరాన్వ్యత వ్యాప్తి చెందుతుందన్నారు.

సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించిన కేంద్రం నిర్వాహకుడు డి.సోమసుందర్ మాట్లాడుతూ, విభిన్న సామాజికవర్గాలకు చెందిన ప్రజలకు కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానాన్ని ఉచితంగా అందిస్తున్నామన్నారు. పలు అంశాలపై సద్గులు, సెమినార్లు నిర్వహిస్తున్నామన్నారు.

తొలత జీవీ.. విద్యార్థులతో మాట్లాడి వారు నేర్చుకుంటున్న అంశాలను అడిగి తెలుసుకున్నారు.

కార్యక్రమంలో ఏషటీయూసీ జిల్లా నాయకులు పాలూరి లక్ష్మిరావు, పదాలి శ్రీనివాస్, దువ్వా శ్రీనివాస్, పోలిరాతి ఆదినారాయణ, పీఎంపీ అసోసియేషన్ నాయకులు పీబీటీ రాజు, ఎన్.కోటీశ్వరరావు, ఎల్వెన్సీ నాగేశ్వరరావు, ప్రథమ్ సంస్థ శిక్షకులు పి.కిరణబాబు, ఆర్.దుర్గారావు, బండారు రామోహనరావు, వైష్ణవ ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. □

‘10వ తరగతి తర్వాత ఏమి చెయ్యాలి?’

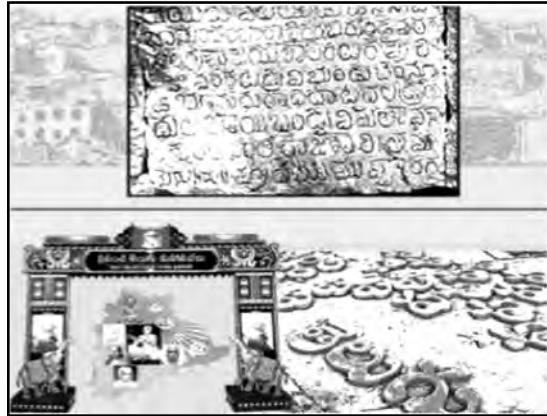
బుక్లెట్ ఆవిష్కరణ

విద్యార్థుల జీవితాల్లో పదో తరగతి తర్వాత వేసే అడుగు కీలకమైనది. ఈ దశలో సరైన దిశానిదేశం అందక చాలామంది కేరీర్ ఒడిదుడుకుల్లో పడుతుంది. పది తర్వాత తాము ఇష్టంగా చదువుకుని ఎదగగల కోర్సు ఏమిటో గుర్తించే శక్తి తెలుగు రాష్ట్రాల్లో చాలామంది విద్యార్థులకు, తల్లిదండ్రులకు కూడా లేదు.

దశాబ్దాలుగా త్రిపుష్టిన మన విద్యావ్యవస్థ వల్లే ఈ పరిష్కారి నెలకొంది. ఈ నేపథ్యంలో, ముఖ్యంగా గ్రామీణ, ప్రథమ్ ప్రారథాలల విద్యార్థులకు ఉపయోగపడేలా ‘10వ తరగతి తరువాత ఏమి చెయ్యాలి?’ అనే బుక్లెట్ ను వికాస ప్రాజెక్టులో భాగంగా అమృసోశల్ వెల్ఫెర్ అసోసియేషన్ (అస్స్) అనే స్వచ్ఛంద సంస్థ రూపొందించింది. ఇచ్చివల లోకసత్తా వ్యవస్థాపకుడు దా॥ జయప్రకాశ్ నారాయణ్ ఈ పాత్రాన్ని ఆపిష్టరించారు. చార్టుల రూపంలో రూపొందించిన ఈ బుక్లెట్ విద్యార్థులకు, తల్లిదండ్రులకు కూడా చాలా ఉపయోగపడుతుందని, సంస్థ సారథుల సేవాభావం, సామాజిక స్పృహ అభినందనీయమని భుజం తట్టారు. సమాచార సాంకేతికరంగం, ఫిషరీస్ తదితర రంగాల్లో వస్తున్న నూతన అవకాశాలను, సమాజానికి ఉపయోగపడుతూ ఉపాధిని సృష్టించుకునే క్రమంలో స్థానికంగా ఉన్న వనరులను వినియోగించుకోవటం వంటి అంశాలను కూడా బుక్లెట్ లో చేర్చాలని సూచించారు. □

ఔషధినవూ? ఆధునికవూ?

భాషాసాహిత్యాలనే సమానం పొతదే, అందమైనది కూడా. కానీ, భాష సాహిత్యరంగానికి మాత్రమే చెందినది కాదు. మాండలికాలు, యాసలు - అన్ని స్పృజనాత్మక సాహిత్యాలలో కొనసాగుతాయి. వాటికి వచ్చిన ప్రమాదం ఏమీ లేదు. భాషకు సాహిత్యరంగానికి మించిన పరిధి ప్రయోగమూ ఉంటాయి. గురజాడ, గిదుగు వంటివారు వ్యవహరభాష కోసం చేసిన పోరాటం సాహిత్యంలో గ్రాంథికం స్థానంలో వ్యవహరభాష తీసుకురావడం అనే పరిమిత ప్రయోజనం కోసం కాదు. సార్వత్రిక విద్య అందుబాటులోకి వస్తున్న దశలో విద్యాజీధనకు అనువగా భాషావినియోగాన్ని సంస్కరించుకోవడం కోసం. విద్య ఒకనాడు ప్రాథమికమైన గణితానికి, వైద్యం వంటి కొన్ని పారంపరిక విద్యలకు, సాహిత్యరంగానికి, తత్వశాస్త్రానికి, వ్యాకరణానికి పరిమితమైనది. ఆధునిక విద్య భూగోళ విజ్ఞానానికి, భౌతిక రసాయన శాస్త్రాలకు, యాంత్రిక సాంకేతిక తదితర రంగాలకు కూడా విస్తరించింది. ఈ రంగాలలో పరిజ్ఞానం వినిమయానికి భాష ఒక వాహిక. ఆధునిక తెలుగు భాషాప్రస్తానం ఆధునిక శాస్త్రాల అధ్యయనానికి పనికివచ్చే రీతిలోనే మొదలయింది. కానీ, అతి త్వరలోనే శాస్త్రభాషగా అది సమస్యలను ఎదుర్కొనుసాగింది. ప్రపంచంలో విజ్ఞానం వృద్ధి చెందుతున్న వేగాన్ని భాష అందుకోలేక పోతున్నది. ఏ సమాజానికైనా భాష అశ్యంత ప్రాథమికమయిన వనరు. చారిత్రకమయిన, సాంస్కృతికమయిన సంపద కూడా. ఆధునిక అభివృద్ధికి కీలకమయిన వనరుగా తెలుగును తీర్చిదిద్దుకోవడంలో తెలుగు సమాజాలు విఫలం అవుతూ వస్తున్నాయి. తెలుగు పేరుతో అధికారానికి వచ్చిన ప్రభుత్వాలు కూడా తెలుగును ఆధునికమయిన, సమర్థమయిన సాధనంగా తీర్చిదిద్దు దానికి కావలసిన వ్యాపిక వనరులు సమకూర్చలేకపోయాయి.

విశిష్ట భాషగా తెలుగుకు గుర్తింపు రావడం గర్వకారణమే. తెలుగులోని ప్రాచీన వాంగ్యయం అంతా కూడా పరిశీలనకూ పరిశోధనకూ యోగ్యమైనదే. ఆ పరిశీలనలూ పరిశోధనలూ తెలుగు భాష వర్తమానానికి, భవిష్యత్తుకూ ఉపయోగపడతాయి. కానీ తెలుగు అంటే గతం మాత్రమే అనుకుంటే పొరపాటు. తెలుగు వేదుకలు జరువుకోవడం అంటే ఆశుకవిత్యాలు, అవధానాలూ, అనుమయ్య కీర్తనలు పాడుకోవడం అనుకుంటే సరి కాదు. రేపటి

తెలుగు కోసం ఆలోచన చేయకుండా తెలుగు వేదుకలు ఎట్లా సాధ్యం? ఒక్క ఆధునిక భాషాశాస్త్రవేత్త కూడా పాల్గొనుకుండా, భాష గురించి ఏమి చర్చించగలం?

తెలుగును బోధిక, వైజ్ఞానిక భాషగా తీర్చిదిద్దడం ఎట్లా? వివిధ శాస్త్రరంగాలకు చెందిన పరిభాషను తెలుగులో సొంతంగా రసాపొందించడం ఎట్లా? అశ్యంత సంక్లిష్టమయిన వైజ్ఞానిక (భౌతిక, తాత్పుక) భావనలను తెలుగులో వ్యక్తం చేస్తూ, వాటికి జోడింపులు ఇవ్వడం ఎట్లా? - అన్నావి తెలుగు భాషకు ఎదురవుతున్న సాశ్శ. ఒక భాష వ్యవహరాలు భాష ప్రాతిపదిక మీద సంఘటితం అయ్యరంటే, ఆ పక్కాత భాష అనే వ్యవస్థ బాగోగుల కోసం కాదు. ఆ భాష వ్యవహరాల జీవనప్రమాణాల ఎదుగుదల కోసం. ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రం నుంచి ఆంధ్ర ప్రాంతం వేర్పాటును కోరినా, తమిళం హిందీ ఆధిపత్యం మీద పోరాటం చేసినా - తమ సమాజాల అభివృద్ధి కోసం. తూర్పు బెంగాల్ పొకిస్థానాతో మతపరమైన ఐక్యత కలిగి ఉన్నా, భాష వేరు కావడం వల్ల బంగాదేశ్‌గా విడిపోయింది. మతం ఒకటే అయిన చోట భాష ప్రాతిపదికగా వివక్ష ఉండింది. భాష ఒకటే అయినా మత ప్రాతిపదికనో, ప్రాంతం, కులం, మాండలికం వంటి ప్రాతిపదికల మీద అసమానతలు ఏర్పడవచ్చు. మైన ఇచ్చిన అన్ని ఉదాహరణలలోను, వేరు వేరు అస్తిత్వాల వల్ల అభివృద్ధిలో తేడాలు వచ్చాయి. అభివృద్ధిలో వెనుకబడిన సమూహాల భాష కానీ, మాండలికంగానీ భాషావ్యవస్థలుగా కూడా వెనుకబడతాయి. ఏ కారణాల వల్ల అయితేనే పారిశ్రామికంగా, ఆర్థికంగా ఉన్నతస్థితిలో ఉన్నచోట, అక్కడి భాష కూడా సమర్థంగా, సంపన్నంగా ఉంటుంది. భాష సంపన్నతకు సమాజ సంపన్నతకు పరస్పరమైన సంబంధం ఉంటుంది. కాబట్టి, భాష ప్రాతిపదికన కాక, ప్రాంతం ప్రాతిపదికన వేర్పాటును కోరుతున్న తెలంగాణ, ఒక సమాజంగా పురోభివృద్ధి సాధించాలంటే, తాను మాట్లాడే భాషను అభివృద్ధి పరచాలి.

కంప్యూటర్కు తెలుగు పూర్తిగా ఎలిగా ఉన్నదని కాదు. కొన్ని కొన్ని అప్లికేషన్లో తెలుగులో సూచనలు కనిపిస్తున్నాయి. తెలుగు అక్షరాలను టైప్ చేయగలుగుతున్నాయి. మూడున్నర దశాబ్దాల కిందటే డెస్క్టాప్ పబ్లిఫింగ్ కోసం తెలుగు ఫాంట్లు సిద్ధమయ్యాయి. అప్పటి నుంచి పుస్తక ప్రచురణ, పత్రికా ప్రచురణ కోసం ఫాంట్ల అభివృద్ధి, తెలుగు టైప్ చేయడానికి వీత్తన సాఫ్ట్వేర్ పరికరాల రూపకల్పన జరుగుతునే ఉన్నాయి. కంప్యూటర్ భాషాపరణం అంతా ఇంగ్లీషులోనే ఉంటుంది. ఒక విడి అప్లికేషన్ను, టూల్స్ బార్ను ఇన్సెప్ట్ చేసి తెలుగు టైప్ చేసుకోవాలి. తెలుగు టైప్ చేసున్నప్పుడు ఇంగ్లీషు, ఇంగ్లీషు వాడుతున్నప్పుడు తెలుగు వనిచేయవు. తెలుగును టైప్ చేయడానికి వాడే కీబోర్డ్ లేఅవట్టు కూడా అనేకం వాడుకలో ఉన్నాయి. తెలుగుకు ఏక్క కీబోర్డ్ సీరిపరచడం మంచిది. తెలుగులో యూనికోడ్ ను అభివృద్ధి చేసిన తరువాత, దాని వాడకం పెంచాలని నెఱిజన్ నిపుణులు పదే పదే కోరుతున్నారు. కానీ, యూనికోడ్ వాడకం ఇంకా నామమాత్రంగానే ఉన్నది. పుస్తక ప్రచురణ సంస్థలు, ఒకటి రెండు పత్రికలు తప్ప తక్కినవి ఇంకా నాన్-యూనికోడ్ ఫాంట్లనే వాడుతున్నాయి. యూనికోడీకరణ జరిగితేనే సెర్చి ఇంజన్లు తెలుగు విషయాన్నిషణకు అనుపుగా ఉంటాయి. డిజిటలైజేషన్ అంటే మన దృష్టిలో ఇంకా పీడివెఫ్ట్గానో, ఇతర ఇమేజ్ ఫార్మాట్ పైల్గానో భద్రపరచడం మాత్రమే. ఇంగ్లీషు ఇమేజ్ పైల్గు నుంచి పొల్యాన్ని దిగుమతి చేసుకోగలిగిన సాఫ్ట్వేర్ ఎప్పటి నుంచో ఉన్నాయి కానీ, తెలుగు ఇమేజ్ పైల్గు నుంచి తెలుగును రాబట్టే సాఫ్ట్వేర్ లేదు. కేంద్రియ విశ్వవిద్యాలయంలోని లాంగ్వేజ్ కంప్యూట్యూన్ లాబ్లో సుదీర్ఘకాలంగా చేస్తున్న ప్రయత్నాలు మంచి ఫలితాలే ఇచ్చాయి కానీ, అపి వాటిజ్య అపరేటింగ్ సిస్టమ్సుకు అనుపుగా రూపొందించినవి కావు. భాష కంప్యూటీకరణకు కావలసిన భాషానైపుణ్యం భాషా శాస్త్రవేత్తల నుంచి సమకూరాలి. ఎక్కడున్నాయి భాషాశాస్త్ర విభాగాలు? సామాజిక శాస్త్రాల అధ్యయనం అనవసరం అనుకున్న దాని పర్యవసానాలేమిటో తెలుగు సమాజాల అనుభవంలోకి వస్తున్నది. కంప్యూటర్లలో, మొబైల్ ఫోన్లలో ఇంగ్లీషు అక్షరాలతో తెలుగును రాసే అలవాటు పెరిగిపోయిన తరువాత, లిపితో పరిచయం తగ్గిపోతున్నది. తెలుగు అక్షరాలు చదవలేకపోయినా, తెలుగులో రాయగలిగినవారు పెరుగుతున్నారు. చదవకలేకపోయినవారి జనాభా పెరిగితే, రాసినవాటిని చదివేపారెరు? కాబట్టి భాషను రక్కించుకోవడం అంటే, భాషను వినియోగించుకుని పద్ధులూ పాటలూ రాసేవారిని సత్కరించడం కాదు. అటువంటి పోషణ అవసరమనుకుంటే దాన్ని వేరుగా చేసుకోవచ్చ.

తెలుగులో ఒక నిరంతర నిఘంటు వ్యవస్థ ఉండాలి. అది కేంబ్రిడ్జ్, ఆక్సిఫర్డ్ నిఘంటువుల వలె, ఏదైనా విశ్వవిద్యాలయానికి అనుబంధంగా ఏర్పాటు చేయాలి. ఈ నిఘంటువు, ఆధునిక పదజాలాన్ని రూపొందించడానికి కాక, ఇప్పటిదాకా తెలుగు నిఘంటువులో చేరని ప్రాంత, కుల, వర్గ మాండలికాలకు అన్నిటికి ప్రవేశం కల్పించాలి. పరిభాషా నిర్మాణానికి శాస్త్రియ విధానాలను అనుసరించాలి. పరిభాషా పదాల స్థికరణానై నియంత్రణ ఉండాలి. పొల్యుపుస్తకాలు, పత్రికలు - ఈ రెండూ భాష ప్రమాణికరణకు ముఖ్యమైన వేదికలు. ఈ రెండు ముఖ్యార్థాల వద్ద భాషను సమన్యాయం పాటించే వ్యవస్థగా, అధునిక అవసరాలకు పనికివచ్చే సాధనంగా తీర్చిదిద్దడానికి గట్టి బంండబస్తు చేయాలి. స్పజనాత్మక రచనలలో భాష ఎటువంటి పోకడలైనా పోవచ్చు, సాధారణ విషయరచనా భాష సరళంగా, సూటిగా, ప్రామాణికంగా ఉండేట్లు చూడాలి.

రాతలో దానికి అన్ని సామర్థ్యాలూ అలవరచాలి.

భాషకు, నమాజాభివృద్ధికి ఉన్న సంబంధాన్ని ప్రస్తుత తరం రాజకీయవాడులు చూడలేకపోవచ్చు. పైగా, భాషల చుట్టూ ఉండే ఉద్యోగాలను సంతృప్తిపరచడమే వారికి తక్కణ అవసరంగా కనిపించవచ్చు. ఇంగ్లీషు అభివృద్ధి చెందిన భాష కాబట్టి, సంపన్న దేశాల భాష కాబట్టి, ఆ భాషను వరిస్తే తమకు ఉపాధి, సాధికారత సిద్ధిస్తాయని దరిత, బహుజనవాడుల్లో కొందరు వాడిస్తుండవచ్చు. దాని మీద విస్తృతమైన చర్చ జరగాలి. ఆ వాడన వెనుక ఉన్న ఆవేదన అర్థం చేసుకోవలసిందే. కానీ, ఆవేదనల నుంచి, ఉద్యోగాల

నుంచి వచ్చే వాడనలు అన్నివేళలా శాస్త్రియమైనవి, నిజంగా వురోభివృద్ధికి తోడ్పడేవీ కాకపోవచ్చును. ఇంగ్లీషు వ్యవహర్తల నమాజం అభివృద్ధి చెందింది కాబట్టి, ఇంగ్లీషుకు ఆ శక్తి వచ్చింది కానీ భాషలో ఆ శక్తి లేదు. సంపన్న సమాజాల భాషను వరిస్తే, మనది నంవన్న నంవన్న నమాజం కాబోదు, శాస్త్రవిజ్ఞానాన్ని దేశభాషల్లో నేర్చగలిగితే, నేర్చుకోగలిగితే అభివృద్ధి సాధ్యమని గుర్తించినదువల్నానే, నిజం ప్రభుత్వం ఉర్కులో

భాషిక శాస్త్రాలను, వైర్యశాస్త్రాన్ని అనువదింపజేయడానికి నాటి ఉస్కానియా యూనివర్సిటీలో ఒక ప్రశ్నేక విభాగమే ఏర్పాటు చేసింది. నేటి మన నాయకులు గొప్పగా చెప్పే దక్కణ కొరియా,

చైనా దేశాల్లో ఇంగ్లీషు వాడకం నామమాత్రం. అనేక విషయాల్లో వారి పోలిక తెచ్చే మనం భాషా విధానం విషయంలో వారి నుంచి నేర్చుకోవలసింది లేదా?

మార్కెట్ పరిభాషలో మాట్లాడవలసి వస్తే, తెలుగులో అందించే సందేశాలకు 15 కోట్ల ప్రజల మార్కెట్ ఉన్నది. అదేమీ చిన్న విషయం కాదు. ఒక భాష మాట్లాడే వ్యవహర్తలు ప్రపంచవ్యాప్తంగా 15 కోట్ల మంది ఉంటే, ఆ భాషా వ్యవహర్తలకు ఒక సమూహంగా ఉన్న రాజకీయ, ఆర్థిక బలం విశిష్టమైనది. తెలుగువారు ఆ హంగును వదులుకోవడం ఎందుకు? ఉమ్మడి తెలుగు పేరుతో ఏర్పడే మార్కెట్ నుంచి ఒక ప్రాంతపు తెలుగువారే లభించాలా కాబట్టి, ఉమ్మడి తెలుగే ఉండనుకోవడం సరికాదు. రెండు వేర్పేరు రాజకీయ, పాలనా యూనిట్లుగా మారిన తరువాత అనుచిత లభించాలని పొందకుండా చూసుకోవడం సులభం. లేదా, ఇంతకాలం బాధిత ప్రాంతంగా ఉన్నవారే తెలుగును తమ ప్రయోజనాలకు అనుకూలంగా మలచుకోవడమూ సాధ్యం.

అలనాటి ఆంధ్రరాష్ట్రం కానీ, సైదరాబాద్ రాజ్యంలోని తెలంగాణ కానీ, తెలుగుకు తెలుగువారికి జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని, వివక్షను ఆధారం చేసుకుని ఉద్యమాలు చేసి తమ తమ అభీష్టాలను నెరవేర్చుకున్నారు. భాష మీద అంత ప్రేమ ఉన్నవాళ్లు, కార్పొరేట్ విద్య, అమెరికా ఉద్యోగాలు వచ్చేసరికి, అదే భాషకు నిర్మించాటంగా నీళ్లదిలేశారు. ఒక భాషవర్గంగా, భాషాజాతీయతతో అభివృద్ధి చెందాలన్న కాంక్షను కోల్పోయి, అనువాద జాతిలాగా, బాడీషిపింగ్ అంగదిసరుకుగా ఉండడానికి సిద్ధపడిపోయారు. రేప్పొద్దున ప్రపంచగతి మారిపోయి ఏ చైనానో ఉపాధిగమ్యంగా మారితే, మనం మళ్లీ మాండరిన్ నేర్చుకోవడానికి పరుగులు తీయవచ్చు.

తెలుగు మాధ్యమంలో బోధించడం అను ఆదర్శం పోయి, తెలుగును ఒక అంశంగా నిర్వంధం చేస్తే చాలు అనుకునే వరకు వచ్చాము. భౌతిక శాస్త్రాలు, భూగోళం, సామాజిక శాస్త్రాలు.. వీటన్నిటిని తెలుగులో నేర్చుకోగలిగే ప్రయత్నాలు దీనితో నిలిచిపోతాయి. కొన్ని పద్మాలు, కొన్ని కథలు, కొంత వ్యాకరణం - దీనితో తెలుగు నేర్చుకోవడం పూర్తవుతుంది. శాస్త్ర పరిభాష ఆధునిక అవసరాల భాషగా రూపొందే అవకాశం తెలుగుకు ఎప్పటికీ ఉండదు. ఇప్పటికిప్పుడు బోధనాభాషగా తెలుగును అంగీకరించినా, రాత్రికి రాత్రి భాషాభివృద్ధి జరగదు. వివిధ భౌతిక, సామాజిక శాస్త్రాల ప్రస్తుత స్థాయికి, తెలుగులో వాటిని చెప్పడానికి కావలసిన భాషాస్థాయికి అంతరం బాగా పెరిగిపోయింది. తెలుగుకు కావలసిన శాస్త్రపరిభాషను రూపొందించడానికి, తెలుగులోకి దిగుమతి చేసుకోదగ్గ వడజాలన్ని గుర్తించడానికి ఒక వ్యవస్థ లేకపోతే, ఒక్కో

అన్నిటికంటే ముందు, భాషా విధానం ఏమిటో రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలూ ప్రకటించాలి. దాని మీద చర్చను ఆహ్వానించాలి. ఇంగ్లీషును నేర్చుకోవలసింది. రెండు మూడు భాషలను నేర్చుకోవడం భారతీయులకు కొత్తమీ కాదు. మౌలికంగా ఏ భాషకు చెంది ఉన్నామనేది ముఖ్యం. ఈ భాషలో మనం మన చారితత అస్త్రిత్వం సుంచి భవిష్యత్తు గమ్యం దాకా ప్రయాణిస్తామనేది ప్రధానం. వేదుకలు, సంబరాలు, కానుకలు, వరాలు - ఇవన్నీ సరే. భాషకు మౌలిక వనతుల మీద పెట్టుబడి పెట్టండి. మహాసభలకు అయిన భర్యలో సగం చాలు. అది తెలుగును గౌరవంగా బతికిస్తుంది.

రచయిత ఒక్కో మాట, ఒక్కో పత్రిక ఒక్కో మాట ప్రవేశపెడతాయి. ఘలితం, పరిభాషామాండలికాల అవతరణ. అనేక సాంకేతిక పదాలకు రూపొందిస్తున్న తెలుగు అనువాదాల పదాలకు ఎటువంటి సమర్థునా ఉండడం లేదు. ఏ శాస్త్ర భావన ఆధారంగా ఒక సాంకేతిక పదం రూపొందుతుందో, ఆ భావనతో పరిచయం లేని వారు శుష్మానువాద పదాన్ని తెలుగు సాంకేతిక పదంగా అందిస్తున్నారు. ఇవి కూడా శాస్త్ర అంశాలలో ఒక స్థాయి వరకే., పరిశోధ నాస్థాయాలో, లోత్తె న పరిశీలనాస్థాయాలో భావాలను, భావనలను తెలుగులో పలకాలంబే, ఆ శుష్మపదాలు కూడా రూపొందించగలిగే పరిస్థితి లేదు. అందుకే, ఆధునిక తెలుగు వ్యవస్థ నిర్మాణానికి ప్రామాణికమైన నిఫుంటువలు కావాలి. ప్రాచీన భాషగా తెలుగు అవసరాలు వేరు. ఆధునిక భాషగా తెలుగు అవసరాలు వేరు. తెలుగు భాష పాతడి అని చెప్పుకోవడంలో మనకు సంతోషం కలుగుతోందికానీ, మన తెలుగు ఆధునికం కావాలన్న తపన కనిపించడం లేదు. న్యాయ పరిభాష లేకుండా తీర్చులు ఎట్లా వస్తాయి? పరిపాలనాభాష లేకుండా ప్రభుత్వ జీవోలు ఎట్లా విడుదల అవుతాయి? ఇప్పుడేవో పరిభాషకో శాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. అధికార భాషగా తెలుగు విషయం కావడంలో ఆ పదకో శాల వైఫల్యం కూడా ముఖ్యమైనది.

తెలుగు భాషా సమస్యలను గుర్తించి, దానిని ఆధునిక భాషగా మలవడానికి శాస్త్రవేత్తల, నిపుణుల వ్యవస్థ అవసరం. న్యాయమైన సందర్భాలలో ప్రజలలో వాడుకలో ఉన్న పదజాలం నుంచి శాస్త్ర పరిభాషను ఆ వ్యవస్థ స్వీకరించగలగాలి. లేనిచోట్ల, ప్రజల వాడుకకు సాధ్యమైనంత అనువుగా ఉండే విధంగా పరిభాషను రూపొందించగలగాలి. ఈ నిర్ణయాలకు, నిర్ణయాలకు కొన్ని శాస్త్ర ప్రాతిపదికలుండాలి.

(తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తొలి ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల సందర్భంగా.. ‘భాషకోసం ఏం చేయాలి?’ అని చర్చిస్తూ ఆంధ్రజ్యోతి సంపాదకులు డాక్టర్ కె. శ్రీనివాస్ రాసిన వ్యాసాల నుంచి) □

ఒంటరి పొరాటం చేస్తున్న జీవి

- శిరమణి నరేణ్ణ

లో కున్తూ జేపీకి నురాజ్య యాత్ర చేయాల్సిన అవసరం ఎందుకొచ్చింది? దీనితో ఆయనకి వచ్చే లాభం ఏంటి? ఎన్నికల రాజకీయానికి విరామం ప్రకటించిన జేపీ మళ్ళీ ఎన్నికల్లో పోటీచేస్తారా? ఇలా ఎన్నో ప్రశ్నలు.. జేపీ ఇవేమీ పట్టించుకోరు. తన మదిలో లక్షం నుస్పటం. దేశంలో తను సాధించాలనుకున్న సంస్కరణల మీద స్వప్తత ఉంది. అని ఎలా సాధించాలనేదానిషై పైకి కాస్త కన్మాజన్ కనిపిస్తున్నా.. జేపీ అడుగు ఎవ్వుదూ మందుకేకానీ వెనక్కిపుదుదు.

జేపీ వల్లే మేం 2009లో ఓడిపోయాం అని తెదేపావాళ్లు తిడతారు. జేపీకి అక్రమంగా నిధులు వస్తున్నాయి అని రేవంత్ రెడ్డి అరోపిస్తారు. లోకున్తూ తెదేపాకి 'బీ' టీం అని వైకాపావాళ్లు అరోపిస్తుంటారు. తెలంగాణను అడ్డకున్నది జేపీనే అని కొందరి కొందరికి కోపం, జేపీ రాష్ట్ర విభజనని అడ్డకోలేదని మరికొందరి ఆగ్రహం. జేపీ ప్రపంచబ్యాంక్ ఏజింట్ అని లెష్ట్పార్టీలు విమర్శిస్తాయి. తనని ఎవరు ఏమనుకుంటున్నారు? తనతో ఎవరున్నారు? ఇవన్నీ జేపీకి అనవసరం.. తను అనుకున్నది, తన శక్తి మేర చేసుకుంటూ పోవడమే తప్ప మరో ఆలోచన లేదు. 21 ఏళ్ల క్రితం ఐవెన్కి రాజీనామా చేసినప్పటి నుంచి పైసా ఆదాయం లేకపోయినా, అర్థతకు తగ్గ వదవి రాకపోయినా, ఏనాడూ విక్రాంతి తీసుకున్నది లేదు. కనీసం పదిమంది రీసెర్చ్ సెడ్యూల్స్ తో ఆయన కార్యాలయంలో ఎప్పుడూ అధ్యయనం జరుగుతూనే ఉంటుంది. ఇప్పుడు ఐవిన్, ఐపీఎస్ అధికారులుగా ఉన్నప్పుడు ఆయన దగ్గర మూడునెలలో ఆరునెలలో శిక్షణ పొందారు.

ఎన్నికల రాజకీయాలకి విరామం ప్రకటించిన జేపీ, మళ్ళీ ప్రజల్లోకి వెళ్లారు. కులాలు, కుంభకోణాలు, సినిమా పిచ్చి, అధికారం కోసం వికృత క్రీడల మధ్య నలుగుతున్న ఏపీలో జేపీ నురాజ్య యాత్ర చేశారు. ఆయన యాత్రకి మీడియా ట్రైవ్లు లేవు, భారీ జనసమీకరణ లేదు, జెండాలు లేవు, ఫ్లైక్స్‌లు లేవు.. ఓ పదిమందితో కలిసి ఆయన ఏపీలో ప్రతి జిల్లాకు వెళ్లారు. ఒక్కాక్క జిల్లాలో 2,3 రోజులు పర్యాటించారు. ఆయన తన యాత్రలో ప్రతి జిల్లాలో కనీసం ఒక ప్రభుత్వ పారశాలని, ఒక ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిని, రెండు కాలేజీలని సందర్శించారు. గ్రామాలకి వెళ్లారు. విద్యార్థులతో, రైతులతో, గ్రామీణులతో, పట్టణ మధ్యతరగతి ప్రజలతో మమేకం అయి వారి సమస్యలు తెలుసుకుని, తనకున్న పరిజ్ఞానం, విశేషానుభవంతో కొన్ని పరిష్కారాలను కనుగొని చర్చించి నిగ్రంతేల్చి, వాటిని ముఖ్యమంత్రికి అందచేశారు. ఇవి అమలుచేస్తారా లేదా అనేది ప్రభుత్వం ఇష్టం.

ప్రతి మనిషిలో లోపాలు ఉంటాయి. అలాగే జేపీలో కూడా ఉండాచ్చు (తనలోని లోపాల్ని వదిలేసి మంచిని నేర్చుకోండని జేపీ చెబుతుంటారు). కానీ జేపీ ప్రయత్నంలో నిజాయతీ ఉంది, దేశం మీద ప్రేమ ఉంది, జరుగుతున్న అన్యాయాలపై ఆగ్రహం ఉంది, వేదల సమస్యలపై ఆవేదన ఉంది, పరిష్కారాల్లో సాటిలేని స్వప్తత ఉంది.. అందుకే ఒంటరిపోరాటం చేస్తున్న జేపీకి యువత అండగా నిలవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎవరు తోడున్నా లేకున్నా ఆయన ప్రయత్నం ఆగదు, మనందరం కలిస్తే ఆయన ప్రయత్నం విజయవంతం అవుతుంది. దేశంలో కొన్నియానా మంచిపనులు జరుగుతాయి. లేదంటే నష్టపోయేది మనమే.

(క్రోస్: కొరదాన్యాన్ డాట్కామ్) □

ఒడ్డుకుంభకోణమంపై తీర్పు ఆర్థిర్స్ పరిచేశా..

ఈ కేసులో దేశానికి జరిగిన ఒకే ఒక్క మేలు లోకసభా పిటిషన్ ద్వారానే జరిగించి: జేపీ

2జీ స్పెక్ట్రం కుంభకోణమంలో అందరూ నిర్దోషులేనని సిబీఐ ప్రత్యేక కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు నిరాశ కలిగించినా ఆశ్చర్యం కలిగించలేదని.. నేరస్తులు బలవంతంగానో, దెబ్బల భయంతోనో నేరం ఒప్పుకోకపోతే మనదేశంలో కేవలం 6 నుంచి 10శాతం కేసుల్లోనే శిక్షలు వడుతున్నాయని లోకసభా వ్యవస్థాపకుడు డా. జయప్రకాష్ నారాయణ్ అన్నారు. 2జీ స్పెక్ట్రం కేసులో దేశానికి జరిగిన ఒకే ఒక్క మేలు సుప్రీంకోర్టులో లోకసభా దాఖలు చేసిన పిటిషన్ ద్వారానే జరిగిందని, లాలూచీ అవినీతి కింద 122 అక్రమ కేటాయింపు లైసెన్సుల్ని రద్దు చేసి ఇక ముందు ప్రకృతి వనరుల కేటాయింపును ఇష్టమొబైనట్టు కాకుండా బహిరంగ వేలం ద్వారా నిర్వహించాలని లోకసభా చేసిన వాదనను కోర్టు అంగీకరించిందన్నారు. దాని వల్ల 2జీ స్పెక్ట్రం డబ్బ దేశ ప్రజలకు తిరిగి దక్కుటమే కాకుండా, భగ్గ గనుల కేటాయింపు కూడా వేలం పాటల ద్వారా జరిగి భారీ ఆదాయం భిజానాకు సమకూరిందన్నారు.

ఆర్జున సంయుక్త 2జీపై పార్లమెంటరీ కమిటీ (జేపీసీ) వేయాలని పార్లమెంటు సమావేశాలను పలు పార్టీలు బహిష్కరించాయని, కానీ జేపీసీ వేయటంకన్నా ముందు లక్షల కోట్ల ప్రజాధనాన్ని పరిరక్షించేలా

లైసెన్సుల రద్దు ముఖ్యమని వాదించి 2010 డిసెంబర్లో లోకసభా పిటిషన్ (423/2010) దాఖలు చేసిందని జేపీ గుర్తుచేశారు. లోకసభా పిటిషన్ మీద జె.ఎం లింగ్డో, ఎన్.గోపాలస్వామి, టీ.ఎస్ కృష్ణమూర్తి, పి.శంకర్, జూలియా రెబీలో, అష్ట్రిల్ తహిల్యాని వంటి పలువురు సుప్రసిద్ధ పొరులు సంతకాలు చేశారని, ప్రశాంత భూషణ న్యాయమాదిగా వ్యవహరించారని అన్నారు. ఆ లైసెన్సుల్ని రద్దు చేస్తూ ఫిబ్రవరి 2, 2012న తీర్పునిచ్చిన సుప్రీంకోర్టు వల్ల భగ్గ, స్పెక్ట్రం వేలం పాటలు జరిగి ప్రభుత్వానికి అదనపు ఆదాయం సమకూరిందన్నారు. దేశ వనరులు అందరికీ అందేలా చేయడానికి ఇంకా పలు సంస్కరణలు అవసరమున్నప్పటికీ భారీ దోషిదీకి ఒక ప్రధాన మార్గం ఇక మూసుకుపోయిందన్నారు. 2జీ స్పెక్ట్రం లైసెన్సుల కుంభకోణంపై పదులవేల పోస్టుకార్డులతో, ప్రధానికి రూ. 1 మనియార్డర్లతో ప్రచారయుద్ధం చేస్తూ ఓపక్కన ప్రజలను చైతన్యపరుస్తానే లోకసభా ఈ న్యాయపోరాటం చేసిందన్నారు. విటివ్స్ లో భాగస్వాములైనవారందరినీ జేపీ మనసారా అభినందించారు.

బలపీసుమైన, రాజకీయ జోక్కుముస్తు నేరపరిశోధన, ప్రాసిక్కాయిషన్, అధ్యాసుమైన ఫోరెన్సిక్ మాలికపసతులు, ఏళ్ళ తరబడి విచారణ సాగే న్యాయవ్యవస్థతో మనం చట్టబడ్డ పాలనను ఆమలు చేయలేమని జేపీ అన్నారు.

దేశంలో పెండింగ్లో ఉన్న కేసుల్లో మూడింట రెండొంతలు క్రిమినల్ కేసులేనని, 4 లక్షల బైదీల్లో 70శాతం ఇంకా విచారణ దశలోనే ఉన్నవారని, వీరిలో ఎక్కువమంది చావబాదటం వల్ల నేరాల్ని ఒప్పుకున్నారేనని జేపీ వివరించారు. చట్టబడ్డపాలన, విద్య, ఆరోగ్యం, ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో లంచాలు, వేధింపులు లేని సేవలు, పటిష్ట స్థానిక ప్రభుత్వాల విషయంలో అన్ని ప్రభుత్వాలూ విష లమయ్యాయన్నారు. ఆటగాళ్ళ మారుతున్నారు తప్ప ఆటనియమాలు మారటం లేదన్నారు. అవే వద్ద తులను అనుసరిస్తుండటం వల్ల అవే వైషణ్వాల్య ప్రజలను పీడిస్తున్నాయన్నారు.

2జీ స్పెక్ట్రం తీర్పు మీద ఎవరినో తిట్టిపోస్తూ కూర్చోకుండా వ్యవస్థికృత మార్పు కోసం కృషి చేయాలని, చట్టబడ్డపాలనను ఆమలు చేసే పోలీసు, ప్రాసిక్కాయిషన్, న్యాయవ్యవస్థ, న్యాయప్రక్రియలను సంస్కరించాలనే డిమాండ్ మనందరి నుంచి గట్టిగా వినిపించాలని జయప్రకాష్ నారాయణ్ ట్రైటర్ ద్వారా విజ్ఞాపి చేశారు. □

జీవి సుచాష్య ఉద్యమం కళిస్తం 'నేను పైతం' అంతూ అందర్రం

- రాణివ

విచ్ఛాల్యాన్సెల్స్ శిఱంగా రావ్ అధ్యయన

పథితి : ప్రజల కోసము - ప్రగతి కోసము
సాగుతోంది సురాజ్య యాత్రా చిలుకా
ఇది జీవీ జనహాత యాత్రా ॥ 2 ॥

చరణ 1 : నాట్యమైన వెద్దు అరోగ్యం - ఉదితంగా వస్తే
ఉసురా మారుతుంది స్వర్గస్తోమలా
రైతు సంక్లేషమే ఈ రాజ్యధైయమై
నద్వాలి పాలన తీరు చిలుకా
నద్వాలి పాలన తీరు .....॥ ప్రజల ॥

చరణ 2 : ఖర్షింతో ఉన్నా - సర్పాల్ బడులు
ఉపాధి, వాళ్యపారాలకు వనికొచ్చే వెద్దుకు నోచుకోపులే,
పస్సుల దబ్బే లఘునపు సాంఘ్యగా
తీర్పుతోంది కొందరి దాచాం చిలుకా
తీర్పుతోంది కొందరి దాచాం .....॥ ప్రజల ॥

చరణ 3 : దగ్గరమెత్తాస్తే - తుమ్ము జ్ఞారమోస్తే
అవుతాయి జేబులన్నీ ఖాళీలులే
దవభాన ఖర్పులే - దశ త్రాచు వదగలే
నెట్టేస్తాయి వేదరికంలోకి చిలుకా
నెట్టేస్తాయి వేదరికంలోకి .....॥ ప్రజల ॥

చరణ 4 : అపదలు ఉండ్లే - అధికారులు, పాలకులు యేడనో
మా ఏనులు మా వద్దే తేలాలే, జరగాలే
మా ఏనుల దబ్బే, మా కన్నుల ఎదుటే
కావాలి సధ్వివియోగం చిలుకా
కావాలి వికేంత్రీకరణతో సద్వివియోగం.... ॥ ప్రజల ॥

దేశమంచే మనుషులు అని మరువిషద్దు

దేశమంచే మద్ది కావోయ్, మనుషులోయ్ అనే సత్యాన్ని మరువకపోవటం, సమాజానికి ఉపయోగపడే ఎని దళ్ళరా ఉపాధిని వెతుక్కేవటం చేస్తే చాలు.. యూఎం అద్భుతాలను స్మిస్టారలి లోక్సపత్ర వ్యవస్థావకుడు డా. జీవీ సంగారెడ్డి జిల్లా రుద్రారంలోని గీతం డిప్పు యూఎసివల్సటి ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థులతో ముఖాముఖి కార్బూక్సమంలో మాట్లాడుతూ సూచించారు.

Join & Participate: www.youthforbetterindia.com

Book-Post <small>PRINTED MATTER</small>	To
If not delivered please return to: Lok Satta Times Tulips Apartment, 6-3-655, Flat.No. 407, Behind Civil Supplies Office, Somajiguda Hyderabad- 500082	